

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

25 నయాపైసలు

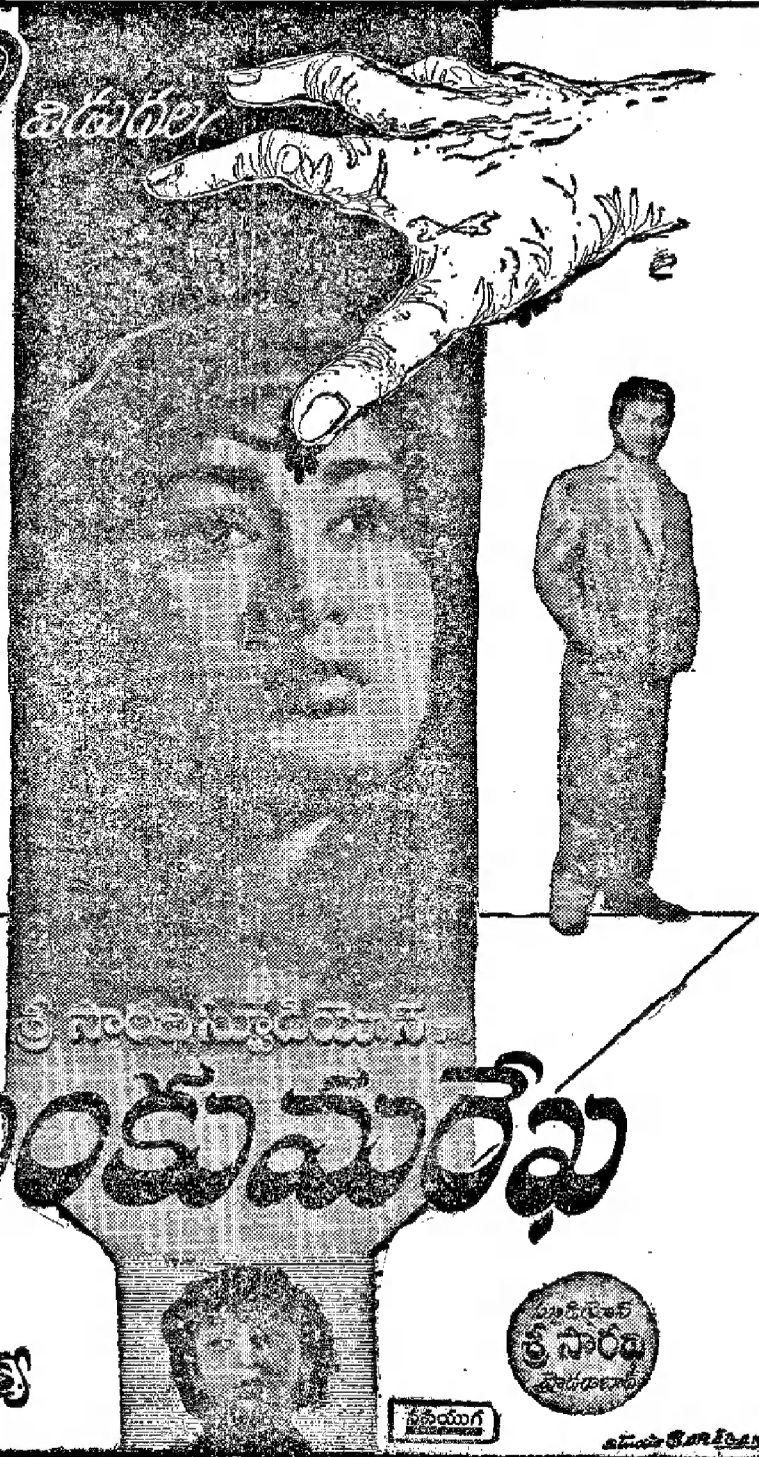
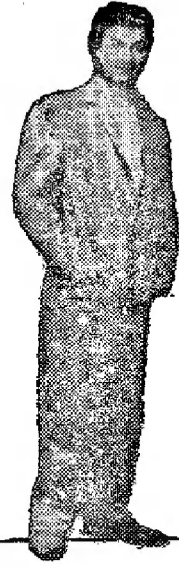
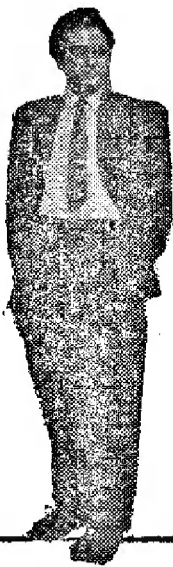
16-11-60

ANDHRA SACHITRA VĀRA PATRIKA ✱

సేవంబర్ 10

పాడురాల

సాంఘికాచారాలకు
జీవితసత్యాలకూ మధ్య
సంఘర్షణ

శ్రీ సారథి స్టూడియోస్

కుంకుమరేఖ

రజ్జులక్ష్మి
తాపి చాణక్య

ప్రేమ సారథి

అమలా కమలా కమలా

PRASAD

ది సివిల్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజి, మచిలీపట్నం

ఎ. ఎం. ఐ. ఇ., పరీక్షలకు నవంబరు కోర్సులు

కేంద్రప్రభుత్వమువారిచే బి.ఇ.డిగ్రీకు సమానముగా రికగ్నయిజు కాబడిన ఈ పరీక్షలకు స్టూడెంట్స్, ఇంజనీర్, ఎ. బి. లలో, సివిల్, మెకానికల్, ఎలక్ట్రికల్, రేడియో, కెమికల్, ఇంజనీరింగ్ కాబులలో, పి. యు. సి., ఇంటర్, బి. ఎ., బి. ఎస్.సి. లకు ఇరువైపు వదునుండి ఇంజనీర్లు, ప్రొఫెసర్లు, లెక్చరర్లు, ఎంపెంటిస్, ప్రాక్టికల్ వర్కుమెన్, లేబరేటరీ, ట్రైనింగ్తో సహా మంచి శిక్షణ ఇవ్వబడుచున్న కాలేజి భారతదేశమంతటలో ఇది ఒక్కటే. పరీక్షా ఫలితములు ఆగ్ ఇండియా పర్సంటేజి మూడు రెట్లు హెచ్చు. ప్రొఫెక్టుకు, అప్లికేషన్ ఫారం ఒక రూపాయి.

ఎన్. టి. జ్ఞానప్రకాశం, ఎం.ఇ., ఎ.ఎం.ఐ.ఇ., ప్రిన్సిపాల్.

ఆయుర్వేదోషధిములు.

శాస్త్రీయముగాను. నమ్మకముగాను తయారుచేయు సంస్థ.

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయం.

చింతలూరు. ఆలమూరు పోస్టు ★ చూర్మగోదావరిజిల్లా. ఆంధ్రదేశమందంతటను బ్రాంఛలు, విభాగములు కలవు.

హైదరాబాదు బ్రాంచి: 712, పెంట్ల బ్యాంక్ బిల్డింగ్, సికింద్రాబాదు బ్రాంచి: 7-2-148 హిస్సామంగంజి, పాత పోలీసుస్టేషన్ ఎదుట.

పూవు మీ ఆద్యప్తం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోవునదిన్నీ, మీ సరియైన చర్యనుగురించి మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోస్టు కార్డుపైన మీకు యిష్టముగ ఒక పుష్పము పేరున్నూ, మీరు వ్రాయలేది, వేళ వివరములున్నూ, మీ సరియైన చిరునామా యున్న వెంటనే వ్రాసి పంపండి.

జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, మీరు కార్డువ్రాసిన తేదీలగాయతు 12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, వివరవర్తనములో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశగమనము, తీరయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసుఖము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాద్యలభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మాసవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రమే వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్ప్రవాహము లేవయినా పున్న యెడల శాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపైన పంపబడును. మేము పంపిన భోగ్యుట మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల పైకము నాపసు చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. మా అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt DevDutt Shastri, Raj Jyotishi (WP-18) Jullundur City.

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

ఈ తులన

మనమూ—మన దేహస్థితి

మీరు ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రికలో వరుసగా ప్రచురిస్తున్న “మనమూ—మన దేహస్థితి” అను శీర్షిక చాలా ఆనందాన్ని కలుగజేసింది. పత్రిక పాఠకలోకానికి కబుర్లు కథలకాకుండా విజ్ఞాన విశేషాలనుకూడా అందించే మీ పత్రికకు నా ధన్యవాదాలు. మీరు వ్యాసంతోపాటు ఈ వారం ప్రకటించిన జీర్ణకోశం బొమ్మకూడా వ్యాసానికి ఒక చక్కని ఆందం చేకూర్చింది. అట్లే స్త్రీలను, లివరు, హార్టు, వగైరాలకుకూడా ప్రచురిస్తూ వానిని గేజు పేరు మీద ముద్రించి వారానికోకటి పత్రికకు జతచేసి పంపిన చాలా బాగుండునని నా అభిప్రాయము.

డా॥ ఏం. రమేష్ (కారంపూడి)

* * * హిందీభాషావాదుల ఉద్యమం

దీపావళి సంచికలో న్యూఢిల్లీ లేఖను విమర్శించుతూ వరంగల్ నుండి శ్రీ పి. గోపిరెడ్డి గారు వ్రాసిన ఉత్తరంలో “ఇంగ్లీషుభాషను గృహస్థం చెయ్యటానికి ఇదివరకే అడ్డమైన ప్రయత్నాలు జరిగాయి...నిజానికి రాష్ట్రపతి హిందీభాషావర్ధనానికి అగ్రనాయకుడు” అన్నది విచిత్రజాతరహితమైన విమర్శగా పేర్కొన్నాడు. ఇది రెడ్డిగారి హిందీభాషాభిమానాన్ని చూచిస్తున్నదే గాని శ్రీకృష్ణగారి విమర్శను ఏ మాత్రం కించపరచటంలేదు. ఇంగ్లీషును గృహస్థం చెయ్యడానికి జరుగుతున్న ప్రయత్నాల మాట అబద్ధమా? రాష్ట్రపతి హిందీభాషావర్ధనానికి నాయకత్వం వహిస్తున్నమాట అబద్ధమా? రెండూ రెండు వగైరాలైనప్పటికీ, శ్రీకృష్ణగారి విమర్శలో విచిత్రజాతరహిత మేమున్నది? ఒక్కొక్కటి హిందీని దాక్షిణాత్యులమీద బలవంతంగా గుర్తుతూనే “మేము మీ మీద హిందీని గునటలేము. అంగుకవి మీరు మా మీద ఇంగ్లీషు గునకవు” అని రాష్ట్రపతి మొదానులో విసిరిన విమరణల కూడా హిందీభాషావర్ధనానికి ఆయన అగ్రనాయకుడన్న విషయాన్ని మనోపారి గుర్తు చేస్తున్నాయి.

ఒకసారి ఆంధ్రపత్రిక అన్నట్లుగా, మన ప్రభుత్వం హిందీభాషాభివృద్ధికి ఖర్చు

జేస్తున్న సామగ్రిను ప్రాంతీయ భావలమీద వినియోగించివట్లయితే, ఈ పాటికి అవి ఎంతగానో అభివృద్ధి చెందిఉండేవి. దురభిమానులైన హిందీ భాషావాదులతో పోటీపడి ఇతర ప్రాంతీయుల నేకులు హిందీతో సమానంగా తమ తమ ప్రాంతీయభావలను అభివృద్ధి చేసుకోవాలనే ఆవేశంలో విశ్వవిద్యాలయస్థాయిలో ఇంగ్లీషును ప్రోత్సహించి ప్రాంతీయభావలలో విద్యాబోధన జరిగే విధానాన్ని చేస్తున్నారు. దీనిమూలంగా అసలే దిగజారిపోయిన మన విద్యాప్రమాణాలు ఇంకా పతనమై పోతాయన్న విషయాన్ని విస్మరిస్తున్నారు. “పోగాలము దాపురించినవారు మిత్రవాక్యమును, అదంధతిని, దీపనిర్వాణ గంధమును, వినరు, కనరు మూర్ఖునరు.”

కొడాలి సుబ్బారావు (కలకత్తా)

* * *

కార్టూనులు

ప్రఖ్యాత వ్యంగ్యచిత్రకారుడు శ్రీ ఈమెనగారి కార్టూన్లు చాల బాగుగా ఉన్నవి. 28-10-60 ప్రతికలో పొదుపు ఉద్యమంగురించి పడిన కార్టూను చాల బాగుంది.

శ్రీ శంకర్ గారి ఎప్పుడూ ఇంటే వనితా లోకంనుంచి తీసి మరెక్కడయినా వేయవలెను.

కుమారి రంగనాయకి (నర్సాపురం)

* * *

2-11-60 వ తేదీ ఆంధ్ర సచిత్ర వార్షికలో “ఉరి నులుపుగా తీయబడును” అను కార్టూన్ చాల బాగున్నది. నిజం చెప్పాలంటే ఈ కార్టూన్ బహుమతి పొందవలసింది.

జేడిమళ్ళి రంగయ్య (రెడ్డిపాలెం)

* * *

చిత్ర సమీక్షలు

గున్ని తమైన హాస్యంతో, నివృత్త పాతంగా చిత్రసమీక్షలను వెలువరించడంలో ఆంధ్రప్రతికదే అగ్రతంబూలం. అయితే, ఈ సమీక్షలు తెలుగు చిత్రాలపే, అప్పడప్పుడు ఇంగ్లీషు, హిందీ, బెంగాలీ చిత్రాలపే అయి ఉంటున్నాయి.

కానీ, అరవ చిత్రాలలో ఒక్కదాని గురించేనా ఎప్పుడూ సమీక్షించడం జరుగలేదు. బాగప్పరివినై, పడికొళ్ళ మేడై, మిందసార్దం వంటి ఉత్తమ చిత్రాలు వస్తున్నాయి అరవంలో. అంగుచేతి అప్పడప్పుడైనా అరవచిత్రాల సమీక్షలు కూడా ప్రచురిస్తే బాగుంటుందని నేనంటే, మీ గతీ భవిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

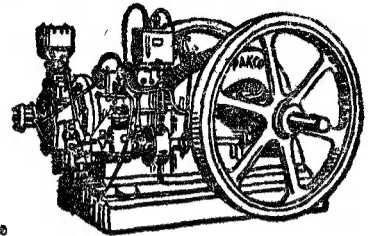
మొక్కటి (వికాఖపట్టణం)

ఆంధ్రసచిత్రవార్షిక

PAKCO పాకో స్టోన్స్, క్రాఫ్ట్ ప్లాస్టిక్, కూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు

—: ప్రత్యేక లక్షణములు:—

- * పనిచేయ ప్రారంభించుట తేలిక
- * తక్కువ ఇంధన ఖర్చు
- * క్రమమైన నడక
- * దిట్టమైన నిర్మాణం
- * ఎక్కువ మన్నిక
- * అద్భుతంగా పనిచేయును
- * బాన్స్ ఫ్యూయల్, ఇంజన్ పరికరములు

మద్రాసు ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు విశిష్టము :

Grams: LAMP

K. S. SHIVJI & CO., (Estd. 1903)

Phone: 3617

పోస్టు బాక్స్ నెం. 5, 178-79 బ్రాహ్మ్య, మద్రాసు-1

అశోకా ఆమ్లా రత్నత్రయము

అశోకా ఆమ్లా హేరాయిల్
పామేడ్-బ్రులియన్ టైన్
నల్లనిగురులకు
బల్లనిగుణమునకు

GP

విజయ కెమికల్స్..మద్రాసు-7.

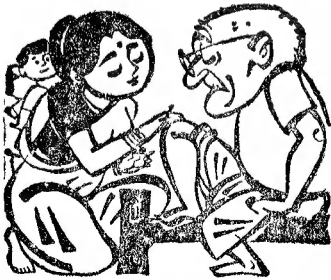
16-11-60

ఎప్పుడూ ఇంటే

ఎప్పుడూ ఇంటే శీర్షిక మొదట్లో బాలా బాగుండేది. ఇప్పుడు రాసురాసు కొలేమన్న పాడయి పోతున్నాయి. అథమం రెండో

శీర్ష నొప్పలా?

అమృతంజనము

కొంచెం రాయండి

వెంటనే గుణం కనిపిస్తుంది

మీకు అమృతంజనము ఎప్పుడు కావాలివస్తుందో మీకే తెలియదు. ఇంట్లో ఎప్పుడూ ఒక బుడ్డిని ఉంచండి. ఎంతైనా నమ్మకమైనది

అమృతంజనం లిమిటెడ్

14/15, లక్ష్మీ చౌరస్, మద్రాసు - 4

తొండాయి - 1, కలకత్తా - 1, మ్యాడ్రిడ్

1971-AM 1096

ఉత్తరాల

వ్యాఖ్యలు వేస్తే బాగుంటుందేమోనని నా ఉద్దేశం.

డి. ఎల్. ఎస్. కాశ్మీ (కాకినాడ)

నిదురపోయే నెలయేరు

"నిదురపోయే నెలయేరు" సీరియల్ కథ చాలా బాగున్నది. రెండవ సంచిలోనే కథ ముగిసినందుకు పాఠకుల మనస్సు నొచ్చుకొనకమానదు. సమాజంలో కట్టుబాటను ఎదిరించలేక మూగ జీవులుగా కన్పిస్తే, కృశించిపోతున్న అనాయకశ్రీల జీవితాన్ని అమాఘంగా చిత్రించిన, రచయిత "నివాడ" గారు అభినందనీయులు.

ఎ. సి హెచ్. ముని (గుంటూరు)

ఉత్తరాల శీర్షిక

'ఉత్తరాల శీర్షిక' పత్రికకు ప్రత్యేకార్థం - పాఠకుల పలుకరముల అభిప్రాయాలు చదువుతుంటే, నాకు ఒక్కసారి కథలకంటే రసవతరంగా అనిపిస్తోంది అంటే అతిశయోక్తి కాదనుకుంటాను.

గిరి (గొల్లపూరు)

తెలుగు వెలుగులు

మీ పత్రికలోని "తెలుగు వెలుగులు" చాలా బాగుంటున్నాయి. 2-11-60 తేదీ పత్రికలో శ్రీ వేముల కూర్మయ్య గార్ని గూర్చి చాలా బాగా వ్రాశారు. దయచేసి రచయిత లేక రచయిత్రి పేరు తెల్పండి.

శ్రీ స్వరాజ్యలక్ష్మి (రాజమండ్రి)

2-11-60 తేదీ ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో శ్రీ వేముల కూర్మయ్యగారినిగురించి తెలుగు వెలుగులలో వ్రాసినది అక్షరాలా నిజమేనా ఇంకా మీరు వ్రాయటంలో కొంత ఆశ్రద్ధ చేసినారేమో ననక తప్పదు. ఆయన పరమభుత్వములో పదవులను సంపాదించ లేలచిన వివాదానికి నుప్రీంకోర్టుజడ్జి అయి కూర్చుండేవారే.

గూడవల్లి స్వాములు (కొటగిరి)

పొటికథలు

ఈ వారము (2-11-1960) ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రచురించిన 'పొటి కథలు' చాలా బాగున్నవి.

వైజాల రామలింగము (తెనాలి)

2-11-1960 ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో

ప్రచురించిన "పొటి కథలు" నాకు బాగా నున్నవి. పత్రిక రాగానే ఆఖరికే చేచూసి, కార్మాను, పొటికథలు చూసాను. నాకు నచ్చలేదు. ఈ వారం పత్రికలో డి. రామనరసింహారావు (చిక్కధరపూర్) వ్రాసిన పొటికథలు బాగా ఉన్నవి.

తీగవరపు వెంకటసుబ్రహ్మణ్య సుధాకరరావు (చింతలపూడి)

సమాధానం

వై హెడ్డింగ్ నలుగురికీ సరిపోతుంది. మొదట చదిరింగాన్ని గురించి వ్రాసాను:

శ్రీ ఎం. ప్రభాకరరావు (వాడి)గారి అనుమానాల్ని తీరుస్తాను. భారతీయ పదతిలోను, విదేశీయ పదతిలోను కొయలు నడిచే విధానం ఒక్కటే. కాని భారతీయ పదతిలో పావులు మొదట ఉన్నచోటనుంచి (అంటే పుట్టుగడి నుంచి) ఒక్కగడి మాత్రమే కదులుతాయి. విదేశీయ పదతిలో రెండు గడులుకూడ కదులుతాయి (పుట్టుగడి నుంచి మాత్రమే).

శ్రీ చిల్లా సత్యనారాయణ (ప్రసాద్ కర్నూలు)గారి సంగ్రహాలకు సమాధానాలు:

1. భారతీయ పదతిలో ఆట మొదలుపెట్టి నప్పుడు ఒకేసారి మూడుపులు వెయ్యవచ్చు. కాని విదేశీయపదతిలో మాత్రం ఒక్కపులు మాత్రమే వెయ్యాలి.

2. బంటును బంటు చంపకుండా ముందుకు జరుగవచ్చు. కాని ఆటలోని పరిస్థితిబట్టి, మనకు లాభం వచ్చే విధంగా బంటును బంటుతో చంపడమే, లేక ముందుకు జరపడమే చెయ్యాలి.

3. ఎనుగుకొని, లేక రాజుగాని వాటి సానాలలోనుంచి ఒక్కగడిఅయినా కదలకుండా ఉంటే ఆట అయ్యేలోగా 'కాజి' చెయ్యవచ్చు. కాని ఇది విదేశీయపదతిలో మాత్రమే. భారతీయ పదతిలో "రాజు" అనేలోగా రాజుకు ఒకసారి గుట్టపుపులు వేసుకునే చాన్సు ఉంది.

4. "హ" అన్నా, "వెక" అన్నా, లేక "రాజు" అన్నా ఒక్కటే.

సీతారామమూర్తిగారికి కూడా కొన్ని వివరాలను తెలియజేస్తాను. చదరంగం బాగా ప్రాక్టీస్ చెయ్యాలంటే ప్రతిఎత్తు బాగా ఆలోచించి ఆడాల్సి. తొందరపడి ఎత్తులు వెయ్యకూడదు. ప్రపంచంలోని పెద్ద పెద్ద ఆటగాళ్లు ఆడిన ఆటల ఎత్తులన్నీ ఒక పుస్తకంలో ఉన్నాయి. దాన్ని కొని, ఆ ఆటలను మీరు వేసి చూసుకొని గమనించండి. ఆ పుస్తకం పేరు "చెస్స్ మ్యాట్ ఆఫ్ ఛెస్." దాని వెల మూడు రూపాయలు. తరచుగా బాగా ఆడేవాళ్ళతో ఆడుతూ ఉంటే మీ ఆట త్వరలోనే అభివృద్ధి చెందుతుంది.

టి. రాజశేఖర్ (విజయవాడ)

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

16-11-60

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

Founder
K. Nagaswara Rao

స్థాపితము
1908

సంపాదకుడు:
శివరెంటి శంభుప్రసాద్

సంపాదము 55
సంపాదక 11

1911 60

బుధవారం

కార్వరి కార్తిక బహుళ ద్వాదశి

విడివతి వెల 25 న. వై.
సంవత్సర చందా 13-0-0

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టివీధి,
మదరాసు-1.

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం:

డీలర్స్ పిక్చర్స్ వారి 'బ్యాండ్ గజదొంగ'లో

వైజయంతిమాల

కామ్రూన్	— 6	వనితాలోకం	— 40
శిక్షాస్మృతి	— 7	వనితావాణి	— 44
కథకానికథ	— 10	హరివంశము	— 45
మనమూ - మనదేహస్థితి	— 11	గోరాకుంభార	— 48
న్యూఢిల్లీ లేఖ	— 13	వరాలిచ్చే వృక్షం	— 50
తెలుగువెలుగులు	— 15	సినిమా	— 55
ఆ మె - ఎవరో?	— 16	చదరంగం	— 61
రాశిఫలాలు	— 21	గళ్యనుడికట్టు	— 63
సుజాత	— 24	పాటికథలు	— 64
అదృష్టం తట్టిన తలుపు	— 32		

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక నిర్వహిస్తున్న పోటీలు

'కథకానికథ', 'కామ్రూన్ పోటీ', 'గళ్యనుడికట్టు అధారాలపోటీ', 'కవితాకింకిణి' మున్నగు పోటీలలో పాల్గొనేవారు ఈ దిగువ కేర్వోన్న అంశాలుగమనించాలని కోరుతున్నాము. ఆయా పోటీలలో పాల్గొనడానికి ప్రత్యేకమైన నిబంధనలు ఏమీలేవు. ప్రవేశింపగలము లేదు. ఎవరు అయినా పాల్గొనవచ్చు. పోస్టుకార్డులమీద (వాసి పంపినా, 'ఇన్ లాండ్ లెటర్' లలోనూ, కవ్వలలోనూ పంపినా ఏపోటీకి సంబంధించినది స్పష్టంగా వాటిమీద వ్రాయవలసి ఉన్నది. ఆవిధంగా వ్రాసి పంపని వాటిని పరిశీలించడం జరుగదు. అన్ని పోటీలకు కలిపి ఒకే కార్డుమీదగాని,

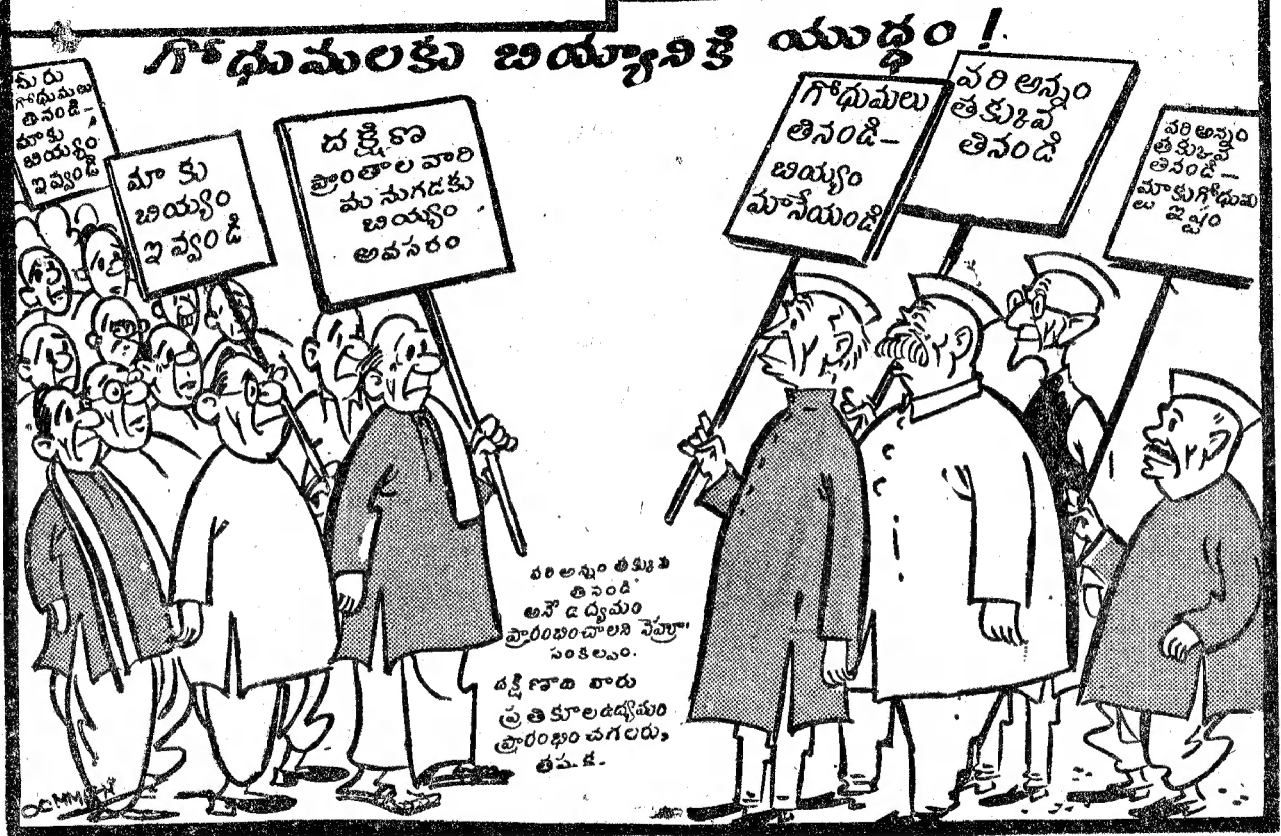
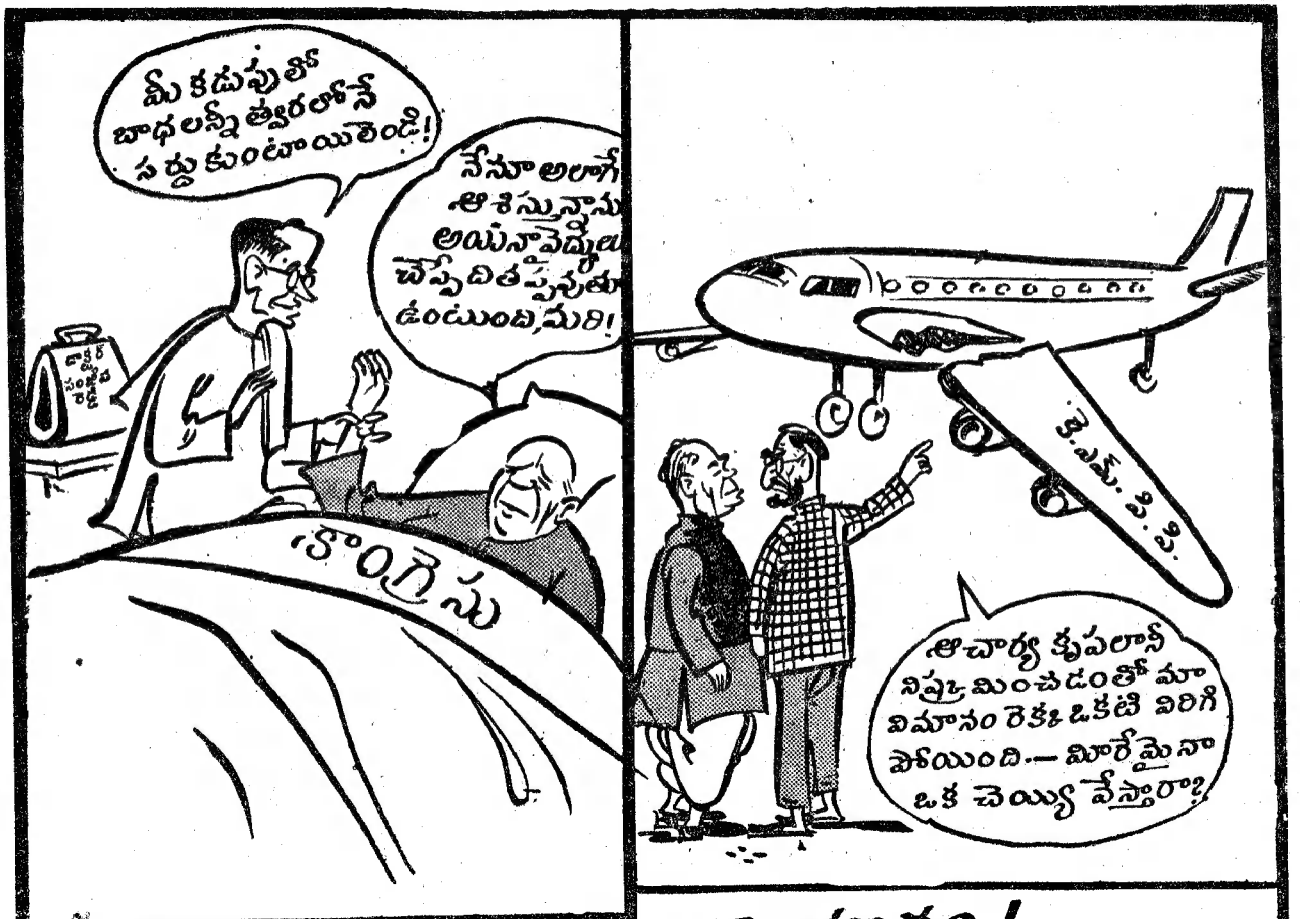
ఇన్ లాండ్ లెటర్ లోగాని, కవ్వలలో కాని పంపినా వాటిని పరిశీలించడం జరుగదు.

ఆయా పోటీలకు పంపినవాటిని తిప్పిపంపడం జరుగదు. కనుక స్థాంపులుకాని, స్థాంపులు అతికించిన చిరునామాలకల కవర్లుకాని జతచేసి పంపరాదు.

కామ్రూన్ లు ఏకాగితమీద అయినా వ్రాయవచ్చు. కాని 'ఇండియన్ ఇంక్' తో వ్రాయవలసి ఉన్నది.

ఏసందర్భంలోనూ ఆయా పోటీలలో పాల్గొనేవారిలో ఉల్లంఘనలు జరుపడం సంభవంకాదు.

—సంపాదకుడు.

నిక్కబుత్తి

యశోదా దాసాచార్య

నిక్కబుత్తి మన తిట్టాకంలోని నీటిలాటి - నిక్క
లాకాకంలోని - నిక్కబుత్తి - నిక్కబుత్తి. ఆ
నిక్కబుత్తి చీల్చుకుంటూ "టక్-టక్" నుని
తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వహిస్తూ సాగిపోతున్నది
గడియారం. పోనులో సీంహంలా - విలబడి
వున్నాడు కేడి రాఘవులు. నుబురుగా పెరిగిన
కనుబొమల కిందనించి తిశేనేలా చూస్తు
న్నాడు... తనకేసి. తన చేతిలోని కాగితాల
పై అక్షరాలు పరిగిడుతున్నాయి. ఈ అక్ష
రాలకీ - రాఘవులి ధవిద్యత్తకీ ఏమిటో ఆ
సంబంధం? ... తిశేనే చెయ్యగలడు?... తన
విద్యుత్త కర్తవ్యాన్ని తన నిర్వహించడం
లేదా?

తన్ని హెచ్చరిస్తూన్నట్టుగా 'శంక' మంది

గడియారం. తను బుర్ర పైకెత్తడంతో కోర్టు
హాలులోని నిక్కబుత్తి సడలిపోయి రొద
ప్రారంభమయింది. "ఆరర్ ఆరర్" తను
జడ్జిమెంటు చదవడానికేదుర్తుడయ్యాడు.
ప్రముఖ నగలవ్యాపారి వెల్లారాం
హాలులో జరిగిన చోరీకేసు ఇది. "నెట్
వాచరు" వారాయణని కత్తిలో గాయపరచి
సుమారు ఇరవై వేలు విలువగల నగలు ఆపహ
రింపబడ్డాయి.
అనుమానంపై రాఘవులు అరెస్టు చెయ్య
బడ్డారు. అతడి ఇప్పడు కోర్టులో వారా
యణ గుర్తుపట్టేడు.
చోరీ నగలు ఖరీదు చేసిన వ్యాపారులు
మాడా రాఘవుల్ని గురించగలిగారు.
రాఘవులు చేరుపడిన పాఠశాల. వాడి

చేరు చెలితే పసిపిల్లలు పాలు తాగరు -
పిల్లలు నీళ్లు ముట్టవు. అనేకపార్లు జైలుకి
వెళ్లి - ఎప్పుటి కప్పుడు పోలీసుల కళ్ళలో
సెట్టుగా కారంచర్చి దొంగతనాలూ అవి
చేస్తుంటాడు.
ఈసారి రాఘవుల్ని గట్టిగా శిక్షించ
డానికే తను నిశ్చయించాడు. ఇలాటి వాడు
సంఘానికి చీడపురుగులు (?) - రాఘవులు
తన శత్రువే తెలియదని బుక్కాయించడానికి
వీలేనంత గట్టిగా సామ్యాలూ; అధాంటా
దొంగకడంతో వాడి నోటికి తాళం
పడింది. పని కోర్టులో - తిశేనే
ఆ దొంగతనం చేశానని - వారాయణని
కత్తిలో పొడిచానని; డబ్బు పూర్తిగా
విచ్చలవిడిగా ఖర్చు పెట్టేశానని ఒప్పు

కున్నాడు. 'మీ ఇవం వచ్చినట్లు శిక్షించు కోమ'న్నాడు... పేగా హా లు దద్దరిల్లేలా వికటాబ్జహాసం చేశాడు.

రాఘవునికి తను పది సంవత్సరాలు కలిస శిక్ష విధించేడు.....

...“రిటైరు వెవన్సజడ్డి” శ్రీనివాస్ డైరీలోంచి బుర్ర పెకె తి బగవుగా నిట్టూర్చాడు. అందులోని ప్రతీ అక్షరం - తన కేసి ఏకాగ్రంగా - కసిగా చూస్తున్నాయి. తను రాఘవుల్ని దారుణంగా శిక్షించాడు. ఒక వేళ భగవంతునిముందు తను ముద్దాయిగా నిలబడవలసిన స్త్రీ విమని సమాధానం చెపుతాడు?

బుర్ర పెకె తి...గోడమీద న్యాయాధికారి దుస్తుల్లో ఉన్న తన ఫోటోకేసి గోతగా చూశాడు. బీరువాలో గాజు తలుపుల మధ్య నించి న్యాయశాస్త్రగ్రంథాలు నగ్నంగా - పిశాచాలా నాట్యం చేస్తున్నాయి. శ్రీనివాస్ భయంతో కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

“రాఘవుల!!”...వెగిగా కేక పెట్టాడు శ్రీనివాస్. భయంకరమైన గతి స్వప్నాలు నించి పారిపోతామని వర్ణప్రయత్నాలు చేస్తున్నాడు.

శ్రీనివాస్ కాలేజీలో చదివే రోజుల్లో సెయింట్ నవాడుగాను, చుక్కెనవాడుగాను పేరుగడించాడు. తన చిగువు - తనలోకం - తనకి వేరే పనిలేదు - దేనితోనూ సంబంధంలేదు.

ఆరోజు ‘రాఘవరావు’ అనే కుర్రాడు కొత్తగా ‘హాస్టల్’కి వచ్చాడు - తన ప్రాణ స్నేహితుడు రాజు వచ్చి,

“ఒరేయ్ శివా! ఆ రాఘవరావుకి కాస్త చేపాటితనం వుంది. జాగ్రత్తగా వుండరా!” అని హెచ్చరించాడు. ‘ఫర్వాలేదులే’ అన్నట్లు నవ్వేడు శ్రీనివాస్.

నవ్విన నాలుగురోజులేనా తిరగలేదు. తన జీబులోని బిగు రూపాయలు పోయాయి. —ప్రతిమూడోజులికి నాల్గోజులికి ఎవరో ఒకరు - ఏదో ఒకటి పోయిందనేగొడవ.

ఆఖరికి అందరూ కలిసి రాఘవరావుని నిలదీశారు. “సనేమిరా నేనేమి ఎరగన”న్నాడు. నయాన్ని భయాన్ని చెప్పి చూశారు.

“ఉహూ” - ఒప్పుకుంటేగా! ఆఖరికి రాజ్.

“ఒరే! హాస్టల్లోంచి ఎవ్వరూ కదలకండిరా! - తలుపులేసేసి, అందరిపైటైలా పోవాచేద్దాం” - అన్నాడు. పెట్టెలన్నీ పోదా మొదలెట్టారు. శ్రీనివాస్ అందరి కి ‘టేముండ్ - అందరిముందు - తన పెట్టె బోరించేశాడు. వరస ప్రకారం రాఘవరావు పెట్టెని కూడా తియ్యకున్నాడు. “తన ఆత్మ గౌరవానికి భంగం తెరవనన్నాడు. ఎన్నో దబాయించాడు. కాని బలవంతంగా పెట్టె తెరిచే సరికి బండారం బయటపడింది. రాజుగాడి

శిక్షా స్తుతి

పార్కుకు వెళ్తు - గోపాలరావు ట్యాగ్ని తెలు” సుమారు పాతిక రూపాయలు రొట్టెం తెటపడాయి.

రాజుగాడి ఉద్దేశం కట్టలు తెంచుకుంది. “ఒరేయ్! రాఘవరావు!!” పళ్ళి పట పటాడిస్తూ చెయ్యి పైకెత్తాడు - వెంటనే శ్రీనివాస్ రాజు చెయ్యి పట్టుకున్నాడు.

ఆ రోజునించీ హాస్టల్లో అందరూ రాఘవరావుని ఒక పురుగుకంటే నీడంగా చూడసాగారు. హాస్టల్ తరచు వస్తువులు పోతూనే ఉన్నాయి.

ఆ నాడాదివారం. ఫోర్టియ్ చదువుతోన్న విశ్వేశ్వరం “నారిసువాచీ పోయిందంటూ” గంతులు వేస్తున్నాడు. సుమారు రెండువందల రూపాయల విలువగల వాచీ - స్నానానికడతూ టేబిల్ మీద పెట్టాడట! - తిరిగించి చూసుకుంటే కనపడటంలేదు.

అప్పటిదాకా వరండాలో పచార్లు చేసున్న రాఘవరావు “రాఘవరావు ఎక్కడ వున్నాడో చూడబ్రదా!” అనేసరికి మాయమయ్యాడు.

“ఒరేయ్! ఇలా ఎంతకాలంరా సహించి ఉండకు నేడి? ఈ విషయం ప్రిన్సిపాల్ దృష్టిలో పెట్టవలసిందే!” అన్నాడు రాజు.

విశ్వేశ్వరం - రాజు కూర్చుని ఒక రిపోర్టు తయారుచేసి - దానిమీద హాస్టల్లో కుర్రాల్లో నందర్నీ సంతకాలు చెయ్యమన్నారు.

శ్రీనివాస్ సంతకం చేస్తూ “ఎందుకురా! లేని పోని రథస! వాణి మరో నాలుగు చివాట్లు వేసి - ఆ వస్తు వేదో లాక్కుంటే పోదూ!” అన్నాడు.

రాఘవరావుని ప్రిన్సిపాల్ ముంగు నిలబెట్టారు. మామూలుభోరణిలోనే నాకేమి

ఉపాధ్యాయుడు - ఒరేయి రామూ, 16 వ శతాబ్దం చరిత్ర కారులు గురించి నీకేమైనా తెలుసునా?

రాము - తెలియకేమి, తెలు రండి.

ఉపా - ఏమి తెలుసునో చెప్పు.

రాము - వారందరు కూడా చచ్చి పోయారండి.

—సింగం పురుషోత్తం (నల్లగొండ)

తెలియదన్నాడు. ప్రిన్సిపాల్ పోలీసులకి హాండ్స్ ఓఫ్ చేస్తానని బెదిరించడంతోటే - ఆ వాచీనితనే తీసి అమ్మేసినట్లు ఒప్పుకున్నాడు... ఫలితంగా ‘చేడు ప్రవరస’కి రెండేళ్ళు కాలేజీనించి ‘డి బా ర్’ చెయ్యి బడ్డాడు రాఘవరావు.

ఈ లోగా చిగువులు పూరయి “ఎవరికి - నాకే యమునాతీత”... ఎవరి జీవిత పథాల్లో వారు ప్రయాణం చేశారు... రాఘవరావు నాడ మళ్ళీ తెలియలేదు... శ్రీనివాస్ వాచీ చూసుకున్నాడు. వాచీలో స్పందనంలేదు. ఆ నాడు సెరోషి రాఘవరావు కాలేజీనుంచి బహిష్కరింప బడుతోంటే ఈ వాచీలాగే తనూ మూగగా నిలబడాడు. తను అప్పుడు ఒక్కసారి పెదవి కదిపడంలే... ఒక సెరోషిని... కాదు... తనకి సెరసునిగా సంఘం ఒక ముద్ర వేసి ఉండేది. తన జీవితగతే మారి ఉండేది. శ్రీనివాస్ చేతనున్న గడియారంతో టేబిల్ మీద బలంగా గుడ్డేడు. గడియారం చెయ్యిముక్కలై - చిందరి వందలై - వికటంగా వేనోళ్ళి చూసిస్తోంది. మణికిట్టుమీద మాయని మచ్చుపై రక్తం చిమ్ముతోంది.

...ఒక నిండుజీవితాన్ని తన స్వార్థానికి కొరతవేశాడు? అబ్బా!! - తన జీవితంలో తను మహాఘోరాలు చేశాడు. ఎంతోగనం - ప్రఖ్యాతి గడించేడు. - తనకు మిగిలినదలా ఈ భయంకరమైన స్వప్నాలు - చిత్రశోభ మాత్రమే. తను జీవితంలో సాధించింది ఇంకేనా?... తను నిర్మించుకున్న ఆ భవంతి - కరెన్సీనోట్ కట్టలు - విలువైన వస్తువాహనాలు - ఈ నాడు తన పాపాలకి ప్రవృత్త్యానూ చిత్రాలై తన కళ్ళ ముందు - తాండవిస్తున్నాయి. అబ్బా!!... ఈ స్వప్నాలు బారినుండి తను పారిపోగలిగితే ఎంత బాగుండును”

“హా! హా!! హా!!! హ్లా!” క్షణీ రాఘవులు ఆ నాడు చేసిన పిక్టూబ్జహాసం... ఒకవైపు

“ఒరేయ్!... చిన్ననాటి మిత్రుడివి. కష్టంలో ఉన్నాను. నన్ను నీటముంచినా పోలముంచినా నీ జీ భారం!”... తిరిగి అశ్రువులతో జాలి గొలిపేలా - ప్రాణేను పూర్వకంగా చూసే వైస్ ఛైరర్మన్ రాజు. వేరొకవైపు... గట్టిగా కళ్ళి మూసుకుని రెండు చేతులతోనూ చెవులు మూసుకున్నాడు శ్రీనివాస్.....

అవును! తను ప్రాణమిత్రుడి మాన ప్రాణాల్ని రక్షించేడు. తను ఆరుకోకపోతే రాజు (ఇప్పుడు ఆ పట్టణానికి వైస్ ఛైరర్మన్) బ్రతుకు బజారు కెక్కడి - రాజుకొడుకు ‘రఘు’ డాడు సానాసాలకి - విలాసాలకి లోనై రాజు పరువు ప్రతిష్ఠల్ని మంట కలిపేస్తున్నాడు. “చందనమలే” నగల

గుకాణం చోడిలో గ ఘట అశ్రువు వెళ్ళు బడాడు. తిగిన ఆహారాలూ సాక్ష్యాలూ బలంగా ఉన్నాయి. నెలువచిగు నారా యాత్రో ముఖాముఖి తలపడి అతిణ్ణి గాయ పరిచాడు. ఇరవై వేల నగలు దొంగి లించాడు. కొన్ని నగలు అప్పటి కప్పుడే అమ్మేశాడు. ఖరీదు చేసిన వ్యాపారాని కూడా 'రాఘు'ని సుర్తిం చేశాడు.

రాణా శ్రీనివాస్ ని ప్రాధేయపడాడు. శ్రీనివాస్ తన హోదాని పలుకుబడినీ - రాణాధనాన్ని వెచ్చించి - కేసు స్వభావ స్వరూపాలు పూర్తిగా మార్చేశాడు. డబ్బునుంచి నీళ్ళూ ఖర్చుచేసి విలెనంతమందిని కొనేశాడు. ఈ కేసు పాతకేడీ రాఘవులిపై మోపబడింది. వడించేవాడు తనే కాబట్టి - మళ్ళీ త్వరలో రాఘవులు వచ్చి తన్ని బహుశా పెట్టుకుంటా పడేటట్లు కఠినంగా శిక్షించాడు...

వ్యాధురతుకులు - వ్యాధి భతుకుల కంచే చేసు మేనే - కృత కంఠికి రాఘవులు జైలుకి వెళ్ళవంటో ఆశ్చర్య మేముంది?

తను వెయ్యిని సేరానికి కాలేజీలోంచి బహిష్కరించుకున్నాడు రాఘవగారు - ఎవరోచేసిన సేరాన్ని వెతికుతూ శిక్షించాడు రాఘవుల్ని - తను. రాఘవ గారి ఒక వైపు రాఘవులు ఒక వైపు నిలబడి వికృతంగా నవ్వుతున్నారు.

“ఆ...రాఘవులే-రాఘవగారా!!”

“అవును! వాణివితాన్ని నాశనంచేశావు దీనికి నీ సమాధానం ఏమిటి శ్రీనివాస్ ?!”

ఏమిసమాధాన మిస్తాడు? తను. రాఘవ రావు జీవితంలో పెట్టకున్న ఆశల్ని, ఆశయాల్ని సమూలసమాధి చేసిన తను ఏమిసమాధానమిస్తాడు?—అవును! అతన్ని తను ఏసే - నికీ శిక్షించాడు? చేసిన సేరాలకా? లేక తెలివి తక్కువగా సేరాలుచేసి పట్టుబడి నేరమడని సంఘంచే నిరసించబడినందుకా?

పజల విశ్వాసాన్ని - ప్రజల చిచ్చున హోదాని - వారి సహాన్ని గుర్తించుకొంటే చచ్చి లక్షలాదిం చిన రాణాని ఏ నట్టం శిక్షించును! శిక్షించలేను!! కారణం?...వాడు రాఘవరావు కంటే తెలివైనవాడు.

ఉన్నత న్యాయాధికారిగా తను అన్యాయాన్ని సహించి నిరోధాల్ని ఉరికంబాలెక్కించి జేబులో నింపుకున్నా - బంధుమిత్రపక్షపాతితో వ్యవహరించి నిరోధాలజీవితాలతో చొగాటా బాడినా-తనకొట్టి పచ్చిన్యాయపరులకి 'శిక్షాస్మృతి' ఏ శిక్షావిధించలేను. కాణం? తను తెలివైనవాడు. “శ్రీనివాస్! నీకు శిక్ష లేదా...? ఈ ఆత్మహత్య...ఈ భయంకరమైన ఈ గతస్మృతులు...ఈ స్మృతులే నీకు శిక్ష... ఇంతకంటే వేరే శిక్షేముంది శ్రీనివాస్ - అహ! హ! హూ...!”

భయోద్వేగంతో శ్రీనివాస్ నిలువెల్లా వణికిపోతున్నాడు. నిమిషనిమిషానికి మానసి

కంగా కృంగి కృశించిపోతున్నాడు. “ఒక్కసారి - తన కవాలం పగిలి ఈ ఆ... చనిలు ఒక్కసారి ఆగిపోవే! “...ఎంత హాయిగా ఉండును? ...తనకి శిక్ష చాలదా?”

శ్రీనివాస్ గదిలోని వసువులు అతివేగంగా శ్రీనివాస్ చుట్టూ తిరిగిపోతున్నాయి. వికృతంగా - వికటంగా నవ్వుతూన్న రాఘవ

రావులు లక, గూసాల్లో శ్రీనివాస్ మీద మీదకి వచ్చేసున్నాడు...దగ్గరగా - మరింత దగ్గరగా - వచ్చేస్తున్నాడు...

“రాఘవరావ్!!!”...గట్టిగా భయంగా-భయంకరంగా అరచి కళ్ళుమూసుకున్నాడు శ్రీనివాస్...శ్రీనివాస్ మళ్ళీ కళ్ళు తెరిచలేను.

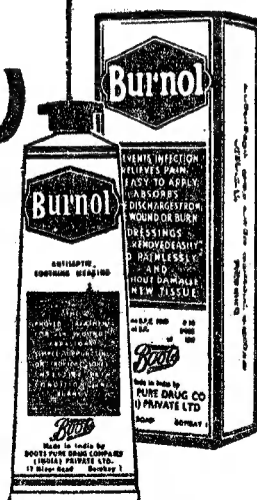

ఓటిలయ్

ఒక అందమయిన క్యాలెండరు (1961) పొందుటకు ఒక ట్యూబు

బర్నాల్

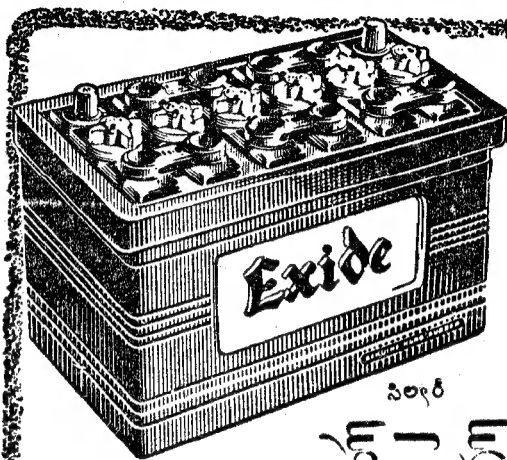
కొనండి. బర్నాల్ క్రిమినాశిని కోతలు, గాయములు, పురుగు కాట్లు, పుండ్లను మాన్యుటకు ఆదర్శమయిన మందు. 20 పేజీల పైగా పేరుగాంచినది.

ఒక శ్రేష్ఠ మయిన

బూట్స్
కయారు
Boots

NATIONAL BB 17

పరిశుభ్ర శ్రేష్ఠమైనది నిరూపించబడినది

ఎక్స్ డి

కోనెడ్ & ఎక్స్ డి బ్యాటరీస్ (ఈస్టన్) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మద్రాసు, ఆంధ్ర, కేరళ, మైసూరు పేజీలకు ప్రధాన ఏజెంట్లు! జనరల్ ఎలెక్ట్రిక్ కంపెనీ ఆఫ్ ఇండియా ప్రైవేటు లిమిటెడ్, మద్రాసు-2.

(బాంచీలు : కోనెడ్ & ఎక్స్ డి బ్యాటరీస్, మైసూరు, నేకల్ దావాన్.

వినాయక చవితికి

ఆంజనేయ దండకం :

(మొదటి బహుమతి రు. 10 లు)

వినాయకచవితికి స్నేహితులు అందరూ బొమ్మలు కొనుక్కోవడం చూసి గోపాల్ వాళ్ళ నాన్నదగ్గరికి వెళ్లి “నాన్నా! నాకో రూపాయి ఇయ్యి, విఘ్నేశ్వరనిబొమ్మ మంచిది కొనితెస్తా, రేపు చవితికదా” అని బ్రతిమాలాడు. వాళ్ళ నాన్న కోపిష్టి. పైగా బొమ్మకోసం అనవసరంగా రూపాయి ఖర్చు పెట్టడం మొదలు అని “బొమ్మకు రూపాయి ఏమిటిరా? కొంచెం నల్లమట్టి తీసుకొనిరా. నేనే తయారుచేస్తాను వినాయకుని బొమ్మ” అన్నాడు.

ఎలా అయితేనేమి పెద్దబొమ్మ ఒకటి లావుపాటి తొండంతో, భయంకరమైన కళ్ళతో, కడవలాంటి బొజ్జతో చూస్తే రుడుసుకునేలా తయారుచేశాడు ఆయన. చవితినాడు ఉదయం గోపాల్ ను పిలిచి ఒకఅణా ఇచ్చి “వినాయక వ్రతకల్పం కొని తీసుకు ర”మృన్నాడు.

గోపాల్ “ఆంజనేయ దండకం” తెచ్చి వాళ్ళనాన్నకు ఇచ్చాడు.

ఆయన ఉగ్రుడై పోయి “ఇదేమిటి రా వినాయక చవితికి ఆంజనేయదండకం తెచ్చా”వని కోప్పడాడు.

గోపాల్ అన్నాడుకదా:— “నాన్నా నువ్వుచేసినబొమ్మ చూస్తే నాకు చాలా భయంగా ఉంది. ఆంజనేయ దండకంచదివితే ఆ భయం అయినా పోతుందని కొన్నాను”- అని.

కస్తూరి సదాశివరావు
(హైదరాబాదు)

* * *
'పానిపట్ యుద్ధంలో'
గెలిచింది నేనే'

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

నేనప్పుడు మూడవ ఫారము చదువుచున్నాను. మాక్సులో శేషు, లత అని ఇద్దరు కొంటెపిల్లలుండేవారు. మాకు సోషల్ స్టడీస్ చెప్పటకా యేడాది క్రొత్త మాష్టరు వచ్చారు. మాష్టరు క్రొత్తవారగుట

వలన వాళిదరు ఆయన కాసులో చుక్కల చాడి ఆడుతూండేవారు. ఒకరోజున....

సోషల్ మాష్టరు మొగలాయి సామ్రాజ్య స్థాపననుగురించి చెప్పుచున్నారు. “ధర్మ సుల్తానులలో కడపటివాడైన ఇబ్రహీం లోడి అసమగ్రుడును, క్రూరుడును అయి ఉండెను. అందువలన ఇతనిదగ్గరవాడైన దౌలత్ ఖాన్ లోడి పంజాబు గవర్నరుగా నుండి ఇబ్రహీం లోడి నోడించుటకు మొగలు రాజుకు బేబరు నాహ్వనించెను. బేబరదివగళే మనదేశముమీద కన్నువేసి యుండెను. అతడు సంతోషముతో తన సైన్యమును వెంట బెట్టుకొనివచ్చి ఇబ్రహీం లోడిని పానిపట్టు వద్ద ఓడించెను. పానిపట్టుయుద్ధము మనదేశ మందు మొగలాయరాజ్యస్థాపనకు కారణ మయ్యెను”- అని చెప్పమో శేషు, లతలు చుక్కలచాడి ఆడుటను చూసిరి.

మాష్టరు గబుర్కున “ఏయ్, లతా! పానిపట్టు యుద్ధమున ఎవరుగెల్గిరి?” అని అడిగెను. పాపము వారిద్దరు చుక్కలచాడి ఆడుటయందు పూరిగా మునిగియుండిరి. వెంటనే లతలేచి “ఇంకా పూరికాలేదండి. ప్రస్తుతము నేనే గెల్గిన్నట్లండి” అని జవాబిచ్చెను. వెంటనే క్లాసంతో గొల్లుమనిరి.

—చంద్రం (బందరు)

* * *
'నైరే మద్రాసు గవర్నర్'
(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

అవి మేము మిడిల్ స్కూల్ లో చదివే రోజులు. పరీక్షలు దగ్గరకు వచ్చినవి. దినము హిస్టరీ పరీక్షలకు హాజరయి వచ్చినాము. బయటికివచ్చిన ఎవరు ఎలా వ్రాశారో ఒకరిని ఒకరము తెట్టు చేసుకొనుచున్నాము. అంతలో మా మిత్రుడువచ్చి మద్రాసు గవర్నరు ఎవరని మమ్ములను అడిగినాడు (ఇప్పటికీ మహర్షి 14 సం॥లు లెండి) మేము అతను వ్రాసినది ఏమని అడిగాము. అతనేమో ఎవరూలేడని వ్రాసి వాడటం. మేము ఉన్నాడని ఎంతచెప్పిన వినలేదు. అసలు ఇతనికి చెప్పినవాడు బయటికి వచ్చినాడు. అతనినిపొయి అడగగా మా మిత్రుడేమో ఉద్దాలో (మహమ్మదీయులైనందున) “కోనక్ మద్రాస్ గవర్నర్” అని అడిగాడట. అందుకు అతను ముక్తసరిగా “నైరే” అని చెప్పినాడట. దానివలన ఇతడు లేడు అని వ్రాసినాడట. తరువాత మేము “సర్

ఆర్మిబల్ సై” అని చెప్పి వాళ్ళ సంభాషణకు నవ్వుకొని వచ్చినాము.

వై. వి. సుబ్బయ్య (గవ్వల)

* * *
'అయ్యా ఒకకానీ'

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

మా కాలేజీలో ప్రతి సంవత్సరం చిత్రలేఖనం పోటీలు జరుగుతాయి. పోటీలో గెలుపొందిన చిత్రములు “మాగజైన్”లో ప్రకటిస్తారు.

ఒకవిడు నాకుకూడా పోటీలో పాల్గొనాలని బుద్ధిపుట్టి ఒకచిత్రం వేశాను. నాకు నిజంగా చిత్రలేఖనం రారు. నేవేసినచిత్రం గుఱిం పక్కననుంచి ఉన్న పిరుడు. అడుగున ఏమీ వ్రాయకుండా పోటీకి పంపించాను.

పోటీలో గెలుపొందినది “అయ్యా ఒక కానీ” అని వ్రాసిఉన్న చిత్రమని తెలిసి నిరుత్సాహపడ్డాను. ఆ తరువాత మాగజైన్ ను వచ్చినతర్వాత చూస్తే అది నా చిత్రమే. అప్పుడుగాని అర్థంకాలేదు. నేను చిత్రించిన పిరుడు బక్కచిక్కిన యాచకుడుగాను, జీనుతోకూడి ఉన్న గుఱిం బొంతమోసున్న గాడిదగానూ ఉన్నాయని అప్పుడు తెలిసింది. ఆ పేరు ఎవరువ్రాశారో అని ఆగా తీస్తే మా వ్రాయింగు లెక్చరరు బొమ్మ చూసి అడుగున పేరు వ్రాశానని చెప్పారు.

అసలు సంతోషవరికే చెప్పకుండా సుంభనగా ఉండిపోయాను.

“సుదేవ్” (నాగవరప్పాపు)

* * *
చదువుకు తిండికి లంతె

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

మేము హైస్కూలులో చదివిన గోజులలో మా మాష్టరుగారు రాముని ఒక ప్రశ్న వేసినారు. అతను జవాబి యి లేదు. రామునితో మాస్టరు ఏరా నీకు తిండి వంట బట్టినట్టు చదువు వంటబట్టుట లేదేరా యని ప్రశ్నించారు. రాము మాష్టరితో చదువేమో మీరు చెప్పుచున్నారు. తిండి ఏమో మా తల్లి పెట్టుచున్నది అని సమాధానమిచ్చాడు.

మంతైన జానకీరామ రాజు
(ఖాజీపాళెం)

మనదేశము

దంత నిర్మాణము: అందులో విభాగాలు

వెనుకటి వ్యాసంలో పెదవులను గురించి తెలుసుకున్నాము. పెదవులు నోటికి కనాలుములవంటివనీ, అవి కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితులలో తప్ప నోటిని మూసిఉంచుకొని తెలుసుకున్నాము. ముక్కులు దిబ్బడ వేసి నప్పడుతప్ప నోటితో ఎక్కడా ఉపిరి పీల్చరు. పెదవులు తెరిచిచూస్తే నోట్లో కనిపించేది చిగుళ్ళు-పళ్ళు.

చిగుళ్ళు దవడ ఎముకను చుట్టివున్న మౌన మెంజేనునుంచి విర్పడ్డవి. ఇవి పుష్కలమైన రక్తస్రావము కలిగి, నున్నగా జటిగా ఉంటవి. చిగుళ్ళకు వచ్చే శాపును గంజిచేటిస్త అంటారు. చిగుళ్ళ జబ్బులకు పళ్ళ జబ్బులకు సంబంధం ఉన్నది. అందుచేత చిగుళ్ళు అందులో ఇమిడిఉండే పళ్ళు వాటి నిర్మాణము అందులో భాగములను గురించి మునుముందు తెలుసుకోవాలి.

పళ్ళు మేగిలా అనే పెదవడ ఎముక నుండి మేండిబుల్ అనే క్రింది దవడ ఎముక లోను గుర్రపులాడలాగా, ఒక అర్చిగా మొలిచిఉంటవి. చెవితిమ్మి క్రింది భాగంలో వున్న కీలువల క్రింది దవడ ఆడుతూఉండి నోరు తెరిచడానికి, మూయడానికి సహకరిస్తూ ఉంటుంది. పెదవడ శిరశేటికలో భాగమే కదలనిదే ఉంటుంది. పలువరసలు రెండూ ఒకదానితో ఒకటి అనుకొని ఉంటవి. ఒక్కొక్కప్పుడు క్రింది వరసలో మూడుపళ్ళు పెదవసలోనికి చొచ్చి ఉండవచ్చును. పక్కతులు క్రింది వరసలోకి పెదపళ్ళు చొచ్చుకుని ఉండవచ్చును. కాని ఇది సాధారణమైన సీతి కాదు. రెండు వరసలు ఒకదానిమీద ఒకటి నిలబడి ఉండడమే సహజసీతి. ఈ వ్యత్యస్థసీతి ముందు పళ్ళకు మాత్రమే! క్రింది దంతములన్నీ పెదంతములతో పోటీగా నిలబడే ఉంటవి. దవడ ఎముకలలో ఉన్న నుంటలో పళ్ళు దిగబడి ఉంటవి. వాటివాటి విధులనుబట్టి పళ్ళ ఆకారము, నిర్మాణము ఉంటవి. ఆ వివరాలు తిరవాతి తెలుసుకుందాము. కాని అన్నిపళ్ళకూ సాధారణమైన నిర్మాణం సంగతి తెలుసుకుంటేనేగాని పళ్ళ వ్యాధులు ఎందుకు వస్తవో, వాటిని నిరోధించడం ఎట్లాగో రో కాదు.

వయస్కులలో క్రింది వరసలో 16,

పెదవసలో 16; మొత్తం 32 పళ్ళు ఉంటవి. ఒక్కొక్క పనిచేసే పన్ను ఒక్కొక్క ఆకృతి కలిగివుంటుంది. కాని అన్ని పళ్ళ యొక్క నిర్మితి (స్ట్రక్చర్) ఒకటే. పన్ను క్రిందిభాగం దవడ ఎముకలో భూమిలో నాటిన రాయిలాగా నాటబడి ఉంటుంది. ఈ భాగమును 'రూట్' లేక దంతములము అంటారు. దవడ ఎముకకు పైన కనబడే తెలని భాగమును 'క్రాను' అంటారు. (క్రాను అంటే కిరీటము అని అర్థము. దవడ ఎముకలో విర్పడిన గోరిం నుంచి ఒకటినుండి మూడుప్రక్క వంటి నిర్మితినికేమలతో పన్ను నాటబడి ఉంటుంది. దవడ ఎముకకు పంటి రూట్కు మధ్య పెరిడోంటల్ మెంజేను అనే పొర ఉన్నది. పెరి అంటే చుట్టిఉన్న డోంటల్

డా॥ గాలి బాలనుందరరావు

అంటే దంతసంబంధమైన అని అర్థము. దంతమును చుట్టిఉన్న పొర అని ఈ మాటకు అర్థము. సంస్కృత భాషలో పంటికి దంతము అని పేరు. లాటిన్, ఆంగ్ల శాస్త్రవేత్తలచే భాషలలో కూడా 'డాంటల్' అనే దంతానికి పేరు. ఇటువంటి మాటలు చాలా సంస్కృత పదములకు సన్నిహితములైనవి ఉన్నవి. ఇది గమనింపదగ్గ విషయము. ఈ పెరిడోంటల్ మెంజేను, దవడ ఎముకపైకి లేచి పంటికి, దవడ ఎముకకూ మధ్యగా చిగురుగా విచ్చుకుతుంది. చిగురు నునుపుగా గట్టిగా ఎర్రగా ఉండి మంచీరకం సరఫరా కలిగి ఉంటుంది. దంత కిరీటము ఎనామెల్ అనే అతి ఘనపదార్థంతో కప్పి ఉంటుంది. కాని కిరీటముంతా ఎనామెల్తోనే నిర్మితి పబడి ఉండును. ఎనామెల్ ఒక పొర మాత్రమే. ఈ ఎనామెల్ పొర క్రింద డెంటైన్ అనే వినుగదంతంవంటి పదార్థము ఉన్నది. అది ఒక పొరే. దంతకిరీటం అంతిమలో, ఒక రకమైనమాంసం గుజ్జతో నిండి ఉండి ఖాళీప్రదేశం ఉన్నది. దీనిని పల్పాకేవిటీ అంటారు. పల్ప్ అంటే గుజ్జ అని అర్థము. ఈ పల్ప్ కేవిటీ మూలములో భాగముల నుండా దవడ యొక్క అంతరాలలో వున్న

మోతానే గుజ్జవంటి పదార్థంతో ఒకనాళం ద్వారా సంబంధం కలిగి వుంటుంది. ఈ నాళమును రూట్ కనాల్ అంటారు. కనాల్ అంటే కాలువ. ఈ కాలువలో న ర ము లు పల్ప్ కేవిటీద్వారా పంటికి కావలసిన ఆహారమును సరఫరాచేసే రక్తనాళములో ఉన్నవి.

పెరిడోంటల్ మెంజేనుకూ పంటిమూలానికి మధ్య సిమెంటు పొర వున్నది. పెరిడోంటల్ మెంజేను దిండులాగావుండి, పంటికి తగిలే దెబ్బలధాటిని కొంత వరకు తగ్గిస్తుంది. ఆందుకనే చిన్నపళ్ళు కదిలిస్తే కదులుతున్నటుగా అనిపిస్తుంది.

పళ్ళలో చాలారకములు వున్నవని చెప్పాము. పలువరసలో ముందున్న నాలుగు పళ్ళు సరివంటి ఆకారం కలిగి ఉంటవి. ఈ పళ్ళకు దంతములము ఒకటిగానే ఉంటుంది. ఇవి ఆహారపదార్థమును కొరకడానికి పనికి వస్తవి. వీటిని ఇక్స్ సె జన్సు అంటారు. ఇక్స్ సె జ్ అంటే ఇంగ్లీషుభాషలో కలిత్ కోమడం అని అర్థము. ఈ నాలుగుపళ్ళకూ అటూ యిటూ శిరసళ్ళు ఉంటవి. వీటిని కస్టిడ్ అంటారు. వీటికి క్రాన్ లో ఒకే భాగం వుంటుంది. ఇవి క్రిందివరసలో రెండు మొదలలో రెండు ఉన్నవి. వీటి తిరవాతి రెండుతలలున్న రెండవరక కస్టిడ్ దంతములు. వాటిచెనక మూడు నాలుగు తలలువున్న మోలార్స్ అనే దంతములు నాలుగు ఉన్నవి. ఈ పదహారుపళ్ళు గుర్రంలాడలాగా, అర్చిలాగా అమరివుంటవి.

దంతములు ఆహారమును నమలి నెలె వాటి కలిపి ముద్దచేయడానికి దవడ ఎముకలను సరియైన సాసంలో వుంచడానికి, ముట్లాడంలో కొన్ని శిబ్దములను ఉద్ధరించడానికి అవసరము. మానవుల శరీరకొళిలో ఇవి ఒక భాగము. కాని పళ్ళులేకపోయినా మానవుడు జీవించగలడు. కాని జంతువులలో, ముఖ్యంగా మాంసాహారులైన జంతువులలో పళ్ళు లేక పోతే జీవితం సాగదు.

ముక్కులాగా, చెవిలాగా దంతములు జన్మతో అంకురించి ఆజన్మాంతమూ ఉండి పోవు. బాల్యంలో ఒక్కొక్కరకమైన పళ్ళు ఒక్కొక్క వయస్సులో అంకురించి ఒక వయస్సులో ఒకక్రమంలో రాలిపోయి మళ్ళీ ఒకక్రమంలో తిరిగి మొలిచి, మళ్ళీ ఒక వయస్సులో రాలిపోతవి. ఈ పళ్ళు మొలచేకాలం అందరిలోనూ ఒకేవిధంగా వుండును. కాని పాలపళ్ళు అసలుపళ్ళు మొలిచే క్రమం క్రింద నూచిస్తున్నాను.

పసిబిడ్డలో మునుముందు—ముందు రెండు ఇన్ సె జారులు వస్తవి. ఇవి సాధారణంగా రీత మాసం నుంచి ఎనిమిదవ మాసంలోగా మొలుస్తవి. వాటిప్రక్క ఇన్ సె జారులు ఎనిమిదవ మాసం నుంచి పదవ మాసంలోగా మొలుస్తవి. ఆప్రక్క దంతములు 12వ మాసమునుంచి 14 వ మాసంలోగా మొలుస్తవి. క్రిమాంగు 18 వ మాసంనుండి ఇరవయ్యో మాసంలోగా మొలుస్తవి. రెండు సంవత్సర

మూల మొదల రెండున్నర సంవత్సరములలోగా మిగతాదంతములు మొలుస్తవి.

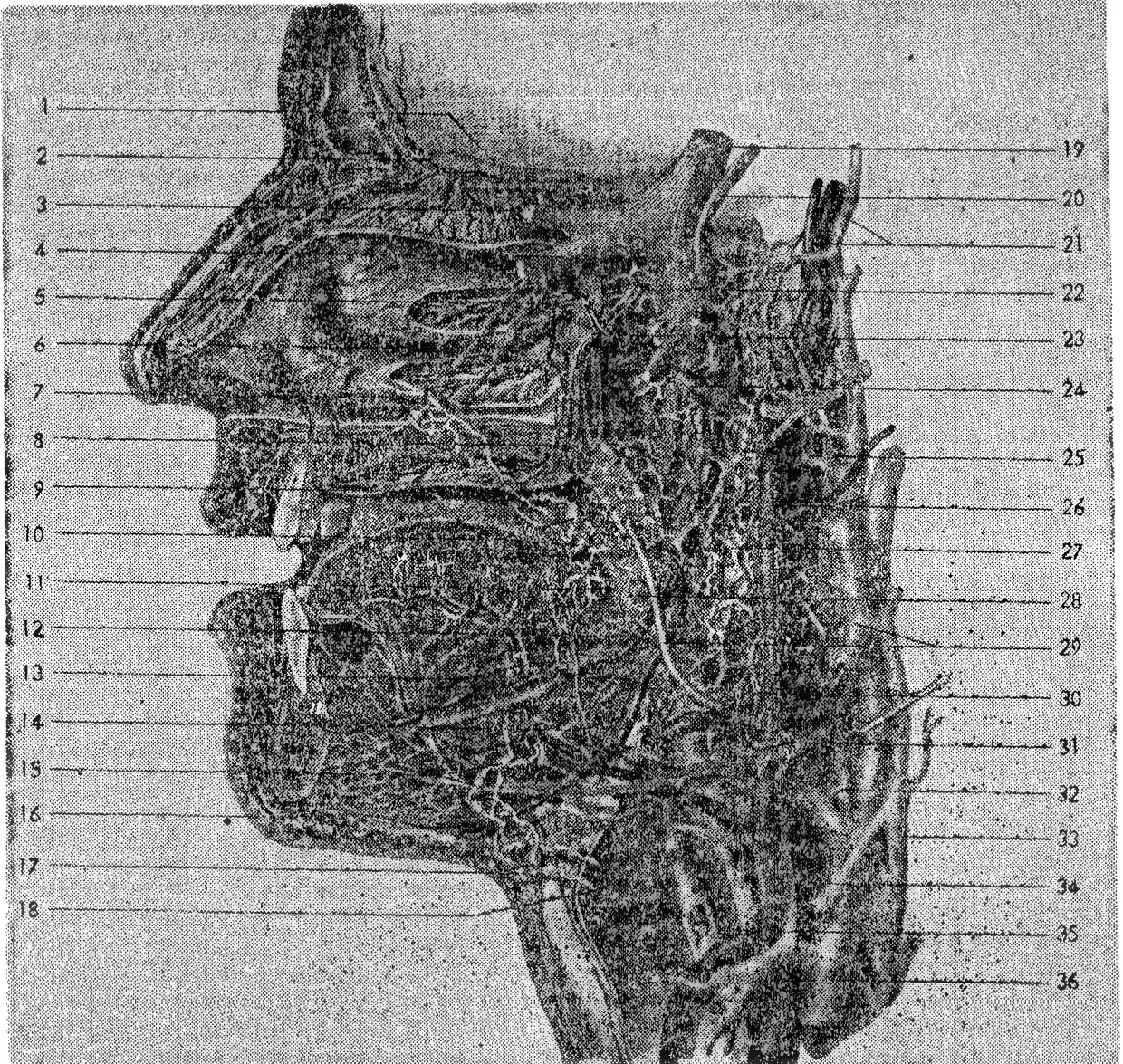
పళ్లు చిగుళ్లలోవున్న మొగ్గలవంటి నిర్విరులనుంచి మొలుస్తవి. ఈ పంటి మొగ్గలు (tooth buds) పిండస్థిలోనే అంకురిస్తవి. పైన ఉదహరించిన కాలంలో సాధారణంగా పాలపళ్లు మొలుస్తవి. కాని కొన్ని మానవుల వ్యత్యాసం వుంటే తప్పలేదు. కాని సంవత్సరండాకా పళ్లే మొలకకూడే, యేదో

మనమూ-మనదేహాస్థిత్తి

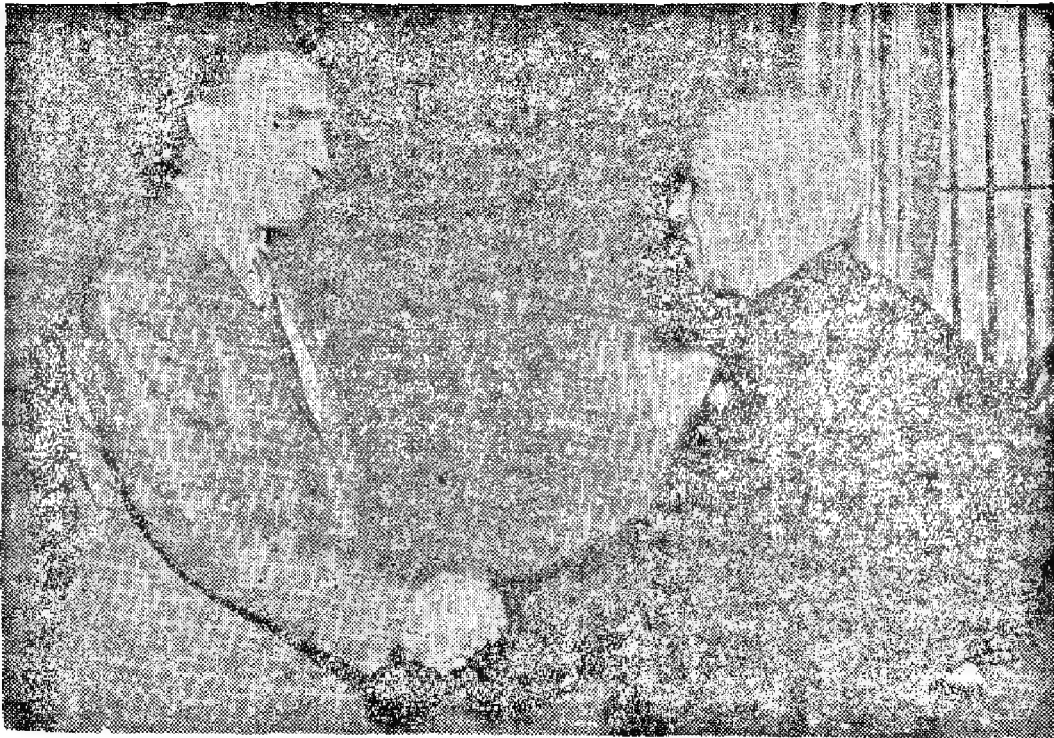
లోటువుండి ఉండాలి. ముఖ్యంగా ఆహారంలో కార్బియం తక్కువైతే ఇలా జరగవచ్చును.

అసలు దంతములు, పై క్రమంలో 7, 8, 11 10, 11 సంవత్సరములలో మొలుస్తవి.

ఒక్కొక్కప్పుడు పాలపళ్లు రాలకుండానే అసలుపళ్లు మొలచి గొగ్గిపళ్లు ఏర్పడుతవి. మరొకప్పుడు మొలచే ఒకపన్నూ, మొలచిన మరొక పంటిలోకి మొలచి, పైకి రాక బాధ కలిగించవచ్చును. ఈ స్థితిని "ఇమ్యాక్షడ్ టూత్" అంటారు. దంతి వ్యాధులను గురించి చర్చించడం అవసరం. ★

- (1) ఓల్ ఫాక్టరీ నర్వ (2) ఆన్ టెరియర్ ఎత్కోయిడల్ అరెరి (3) ఆఫ్ టెక్ నర్వ (4) మాక్సిలరీ నర్వ (5) స్వేస్ పాల టెన్ గాంగ్లియన్ (6) ఆన్ టెరియర్, మిడిల్ అండ్ పోస్టీరియర్ సుపీరియర్ ఎల్ విజుయల్ నర్వస్ (7) మాక్సిలరీ లింఫ్ నోడ్సు (8) ఆన్ టెరియర్ పాల టెన్ నర్వ (9) కేట్ పాల టెన్ అరెరి (10) బుస్సీ సేబర్ లింఫ్ నోడ్సు (11) లింగ్వల్ నర్వ (12) ఇన్ ఫీరియర్ ఎన్ విజుయల్ నర్వ (13) లింగ్వల్ అరెరి అండ్ వెయిన్ (14) మెంటయర్ నర్వ అండ్ అరెరి (15) నూప్రమం డిబ్యుల్ లింఫ్ నోడ్సు (16) సబ్ మెంటల్ లింఫ్ నోడ్సు (17) సబ్ మాక్సిలరీ లింఫ్ నోడ్సు (18) ట్రాఖియా (19) సెస్సరీయాక్ ఆఫ్ ట్రెజిమిన్ నర్వ (20) మెటర్ యాట్ ఆఫ్ ట్రెజిమిన్ నర్వ (21) నూపర్ ఫీషియల్ టెంపొరల్ అరెరి అండ్ వెయిన్ (22) మండిబ్యుల్ నర్వ (23) స్వేస్ పాల టెన్ అరెరి (24) ఇంటర్నల్ మాక్సిలరీ అరెరి (25) పరోటిడ్ లింఫ్ నోడ్సు (26) ఎక్స్టర్నల్ కనోటిడ్ అరెరి (27) కలిగాయడ్ వీనస్ వెక్స్ (28) ఒరోఫారినిక్స్ (29) ఆన్ టెరియర్ అండ్ పోస్టీరియర్ ఫీషియల్ వెయిన్స్ (30) ఎక్స్టర్నల్ మాక్సిలరీ అరెరి (31) హైపోగ్లోసల్ నర్వ (32) వాగస్ నర్వ (33) ఎక్స్టర్నల్ జాగుల్ వెయిన్ (34) ఇన్టర్నల్ కనోటిడ్ అరెరి (35) ఇపోఫాగస్ (36) ఇన్టర్నల్ జాగుల్ వెయిన్.

భారతదేశంలో శ్రీ మాస్టర్స్ స్థానంలో బ్రిటిష్ వైకమిషన్ పదవి స్వీకరించిన సర్ పాల్ గోర్-బూక్ ఢిల్లీలో ఈనెం. 4 న ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూను కలుసుకొన్నారు.

సంపాదకత్వమున వున్నది

న్యూ ఢిల్లీ లో

శ్రీ కృష్ణ

హిందీ 'త్రిమూర్తుల' వల్ల దేశం మూడు ముక్కలు అవుతుందా?

సంపాదకత్వమున వున్నది

దేశ వారంలో నూడు సంఘటనలు ప్రముఖమైనవిగా కనిపిస్తున్నాయి. రాష్ట్ర పరి, గోసంకరణ ఆచార్యకతనుగూర్చి ప్రపంచ గిరిచారు దేశానికి, ముఖ్యంగా హిందీ భాషకు శ్రీ పురుషోత్తమదాస్ టాంబన్ చేసిన సేవను క్లాఫిన్స్ వారాంతంలో మరో ప్రపంచంకూడా చేశారు. హిందీ భాషావ్యాప్తికి త్రిమూర్తులుగా వ్యవహరిస్తున్న డా॥ రాజేంద్ర ప్రసాద్, శ్రీ పురుషోత్తమదాస్ టాంబన్ సేక్ సాహిబ్ గోవిందదాస్ గారల ప్రసక్తి లేకపోతే, స్వతంత్ర భారతదేశచరిత్ర వేరొక విధంగా లిఖించబడినట్లే ఉండేది. డా॥ రాజేంద్ర ప్రసాద్ హిందీ ఉద్యమానికి అగ్రనాయకుడని అందరు ఎరిగిన రహస్యమే. వారి మాటే కనుక చెలుబాటు అయితే, ప్రపంచంలో ఏ మూల అయినా సరే హిందీ తప్ప మరొక

భాష కనిపించదు; వినిపించదు. భారత దేశంలో బ్రాహ్మణమత పునరుద్ధరణకు వారు కాయశక్తులూ కృషి చేశారు. క్రియ ఎప్పుడూ ప్రతి క్రియకు సమానం గా ఉంటుందని న్యూటన్ తృతీయ నూత్రం నిర్వచిస్తాంది. డా॥ రాజేంద్ర ప్రసాద్ హిందీ భాషా ఉద్యమానికి హిందీ భాషాతర ప్రాంతాలలో తన పరిణామాలు సంభవిస్తున్నవి. ఆయన ఇంగ్లీషు స్థానంలో హిందీని ప్రతిష్ఠించడానికి ప్రయత్నించి, ఆస్థానంలో ప్రాంతీయ భాషలను నూత్రమే ఏర్పాటు చేయగలిగారు. దేశంలోని వివిధ కుల, మత వర్గాలవారినందరినీ ఏకజాతిగా బ్రిటిష్ వారు సమైక్యపరచడం విధివై పరిత్యం గా కనిపిస్తుంది. భారతదేశం మళ్ళీ ముక్కలు అయి పండు, అక్షితి నిజంగా హిందీ భాషా

వ్యాప్తికి నడుం కట్టిన త్రిమూర్తులకే దిక్కు తుంది. వసుకటికి మే-ఇ-అలం అనే మొగల్ చక్రవర్తి ఒకరు ఉండేవారు. ఆయన సామ్రాజ్యం ఢిల్లీ నుంచి పాలం (ప్రస్తుతం విమానాశ్రయం ఉన్న ప్రదేశం) వరకు విరిచి ఉండేది. హిందీ భాషా ఉద్యమం ఇప్పటి వరకే ఇకమిడట కొనసాగితే, శ్రీ నెహ్రూ నిష్క్రమణానంతరం భారత ప్రభుత్వానికి కూడా ఆ గతే పడుతుంది. * * * ఇక గోసంకరణానికి సంబంధించినంత వరకు, ఒక మొగల్ నిపుణుని నివేదికలో ఉన్న ఈదిగువ విషయాలు పరిశీలిస్తే చాలా "భారతదేశంలో జంతు సంతతి విపరీతంగా ఉన్నది. స్థానికంగా సరుకుల రవాణాకు ఎడ్లును వినియోగిస్తారు. అవులు కొద్ది పరిమా

ఇంట్లో పాలు ఇస్తాయి. గోరెలు, మేకల్.
 ■ ందులు, కోళ్ళు మొదలైన వాటివల్ల
 మాంసం, గ్రుడ్లు లభిస్తున్నాయి. అయినా
 ఇంకా అసంఖ్యాకమైన జంతువులు నిరుప
 యోగంగా ఉన్నాయి. ఇప్పుడు ఉన్న పశు
 వులలో సగానికిసగం నిరుపయోగంగా ఉన్న
 వని కొందరు నిపుణుల అంచనా. వీటిని
 అంతమొంది నే పాలఉత్పత్తి సగటున పెరు
 గుతుంది. వ్యవసాయానికి పనికివచ్చే పశువులు
 ఎక్కువగా పనిచేయగలుగుతాయి. నిరుప
 యోగంగా ఉన్న జంతువులకు ఇప్పుడు
 పెడుతున్న గింజలు మొదలైనవాటిని మాం
 సపులు వినియోగించుకోవచ్చు.”

* * *
 ప్రణాళికా సంఘ తాత్కాలిక ఉపాధ్యక్షుడుగా వ్యవహరిస్తున్న శ్రీ గుల్లారీలాల్ నంగా కూడా ఈ వారం వార్తలలో ప్రముఖ స్థానం ఆక్రమించారు. ప్రణాళికా సంఘంలోని వారి సహచరుడు శ్రీ శ్రీమన్నారాయణ మధ్యనిషేధ సంఘానికి తాము అధ్యక్షుడుగా పని చేసిన సంగతి విస్మరించలేదు. ఈ సంఘం సమర్పించిన నివేదిక ఇప్పుడు యథోచితంగా అమలు అవుతోంది.

మొదటి విషయం—ఆర్యులు ఎంతగా మద్యం సేవించారంటే, ఇప్పుడసల “సోమం” లో కలిసే పదారాలే కనిపించకుండా పోయాయి. హిందువులలో కొన్ని వర్గాలవారికి ఈ వాటికి కూడా కొన్ని కర్మలు జగుపవలసి వచ్చినప్పుడు విధిగా మద్యం ఉండాలి.

న్యూ థిర్డ్ లేబు

మహమ్మదీయ మతంలో మద్యం ఏ విధంగా నిషేధింపబడిందో ఇక్కడ అటా నిషేధింపబడలేదు. అయినప్పటికీ రెండు ముస్లిం రాజ్యాల్లో—ఇరాన్, టర్కీ—ప్రభుత్వం మద్యం వ్యాపారాన్ని గుర్తకు తీసుకొన్నది.

మద్యనిషేధం అమలు కాని రాష్ట్రాలలో దానిని అమలు చేయాలని శ్రీ గుల్లారీలాల్ నందా అధ్యక్షతను జరిగిన సమావేశం విజ్ఞప్తి చేసింది. అయితే అహిరంగంగా జరిగే మద్య పానానికి మాత్రమే నిషేధం వర్తింపజేయాలని ఆ సమావేశం అభిప్రాయపడేవటు కనిపిస్తుంది. మృదువుగా చేప్పాలంటే, ప్రైవేటుగా మద్యం సేవించడాన్ని నిషేధించడమే అవసరం. ఈ పని జరిగితే, బహిరంగంగా మద్యనిషేధాన్ని ప్రబోధిస్తున్న ఎందరో “ఋషులు” బయట పడుతారు.

థిల్లీ నగరం తాలూకు పింఛన్ దారులు డా॥ యుధీర్ సింగ్, శ్రీ గోపీనాథ్ అమన్ కూడా పై సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. ఇక్కడ కొద్ది వివరణ అవసరం. వీరిద్దరు వెనుకటి థిల్లీ రాష్ట్రంలో ఒకప్పుడు మంత్రులుగా ఉండేవారు. ఆ రాష్ట్రం రద్దు అయిన తరువాత, ప్రజా సంబంధాల సంఘం, పరిశ్రమల సలహా మండలాల అధ్యక్షుల సేవేర్తో రెండుపదవులు, వీరికోసం సృష్టించబడ్డాయి.

వీరిజీతం నెలకు రూ 1000 లు మాత్రమే. జీతం తీసుకుంటూ, ఎప్పుడు నెలవులు అనుభవించే వారు ఎవరు అంటే, వీరేనని వెల్లెత్తి మావదగిన వారు. ఈవిడు తీసుకున్న వివిధ చర్యల ఫలితంగా నగరంలో మద్యపానం చాలావరకు పరిమితం అయిందని, నగర పాలక సంఘాధ్యక్షునితో సహా, థిల్లీ ప్రతినిధులంతా మత్తు తీంచారు.

అయితే “ప్రెస్ క్లబ్ ఆఫ్ ఇండియా”కు మాత్రం మద్యం విక్రయానికి కొంతగా లైసెన్సు ఇచ్చారు. ఈ క్లబ్ ఆదాయంలో అధికభాగం మద్యం విక్రయించటం ద్వారానే వస్తోంది. ప్రెస్ క్లబ్ న్యూ థిల్లీలో ఉన్నందువల్ల థిల్లీ త్రిమూర్తులు—నగరపాలక సంఘాధ్యక్షుడు, పైరేంగు సంఘాల అధ్యక్షులు—దానిని దర్శించి అవకాశం లేకపోయింది. ఈ చిన్న క్లబ్ లో ఒక్క ఏడాదిలో రూ 26 వేలు ఖరీదు చేసే మద్యం అమ్ముడయింది. ప్రజా సంబంధాల సంఘం అధ్యక్షుడు దీనిని ఏమంత పెద్ద మొత్తంగా భావించరారు. ■ సంఘము ఆయన అధ్యర్థం క్రింద ఉండటమే ఇందుకు ప్రథమ కారణం. కాని అసలు విషయమేమంటే మద్య నిషేధం సక్రమంగా అమలు అవటం కాకపోవటం ఈ క్లబ్ లో జరిగే అమ్ముకాలను లెక్కలోకి తీసుకొనడంపైనే ఆధారపడి ఉంటుంది.

* * *
 (కీతంసారి పత్రికా విలేఖరుల సమావేశం 62 వ సీటీ చూడండి)

అందమైన అలంకరణకు ఆఖరు హంగు

అసలైన ప్రేమించి తయారు, సువాసన.
 ప్రపంచంలో కోటానుకోట్లకు ప్రియమైనది.

అన్ని ఋతువుల్లో, అన్ని వేళల్లో వాడదగింది

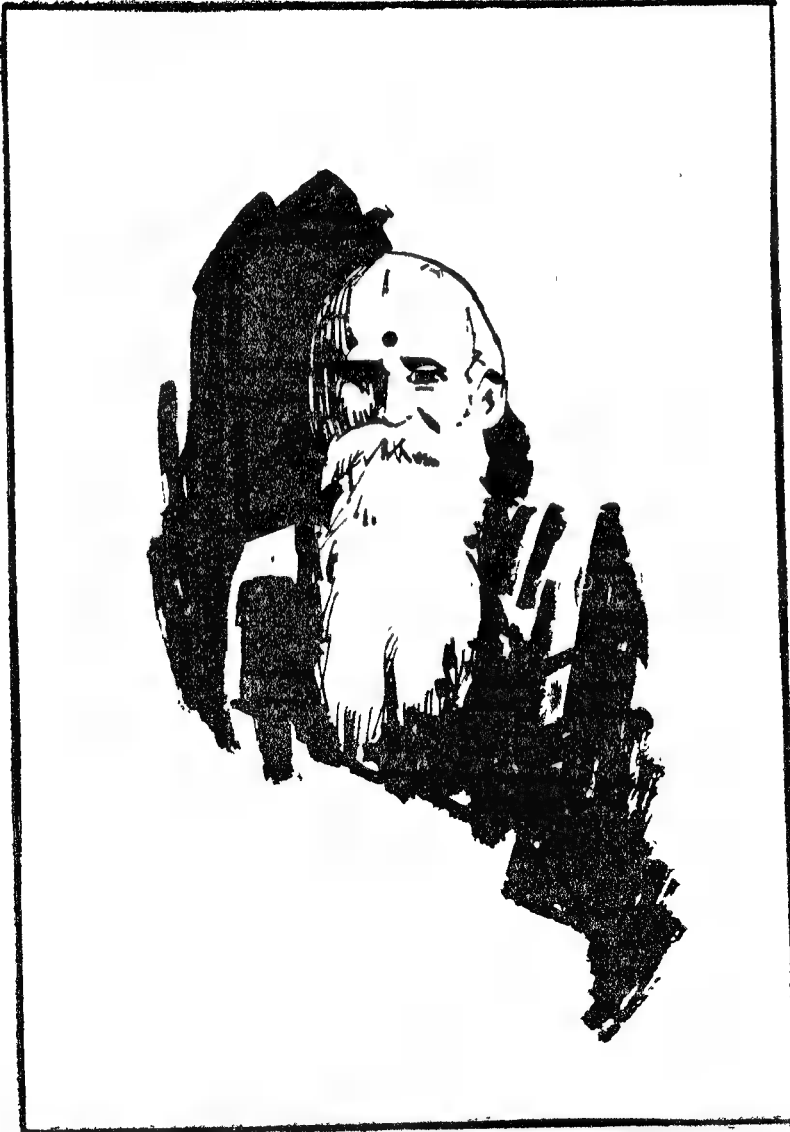
POMPEIA
LOTION

and
POMPEIA
PERFUME

దినమంతా తాజా సువాసన
 నలుచచ్చే జంటమిత్రములు

ఇంటర్నేషనల్ ఫ్రాంచైజెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
 బొంబాయి

తెలుగు వెలుగులు

59

ఎన్నడై తొమ్మిదేండు పెబడినా, పంచ పంచ ఉమఃకాలంలోనే లేచి, చెక్కు చెదరని దేహపటిమతో చకచకా అంగలు వేస్తూ, అంగంగాలను పిడచగట్టిచే చలి లోను కృష్ణలో జలకమాడి *వండే వంద్యం సనానందం వాసుదేవం నిరంజనం, ఇందిరా పతి మాద్యాది వరదేశే వరప్రదం! అంటూ మధ్యాహ్నాభ్యాసాల వారి ద్వాదశస్తోత్రం, రాఘవేంద్రస్తోత్రం, హరివాయుస్తోత్రం మొదలయినవి అనుసంధానిస్తూ ఫాలభాగంపై పచ్చని గోపీచందనంతో, తెలని గడ్డంతో అలనాటి ఋషులను తలపిస్తూ విజయవాడ పౌరులకు

వింతగొలిపే ■ ఆరబండిన పండితుడు శ్రీ కాశీ కృష్ణాచార్యులుగారు.

ఆయనలో నేటికీ బాల్యోత్సాహం పొంగులు వారడానికి, శరీరదృఢ్యం సడలక పోవడానికి కారణం నియమబద్ధమైన జీవితం, ముఖ్యంగా ఆహార నియమమూ, కాయకర్షణ గౌరవం గ్రహించడమూ.

పందొమ్మిదవ యేట వినుకొండలో జరిపిన మొట్టమొదటి అవధానంలో శంఖస్వని లాగ వినబడిన ఆయన కంఠస్వని నేటికీ కర్ణ పేయంగానే ఉంది.

అన్ని రాజాసామాలను అవధాన ప్రణిధానంతో ఆనందింపజేసిన “అవధాన శిరోమణి”

ఆయన; అరసనిల్లో పండిత మహాసభలో

“అనిరి పురజనుల వసనిలో

అని రిపు రజనుల నడంప హంసుడవనుచున్ గనివని గొల్పెద రథులు

గనివని గొల్పెద రరాతిగములు నృసింహా.”

అనే ఒక్క ఆశుకందపద్యానికే అప్పడు కని విని ఎరుగని సన్మానం పొందిన ఆశుకవి ఆయన; తర్కద్యుతాలలో తరుగు లేని పండితి సంపాదించి, కాస్త్రాగ్రాలు చేసి పండిత ప్రకాండుల తలలూపజేసిన “తర్క విద్వదుభయ కవిమిత్రుడు” ఆయన.

పది పన్నెండేండ్ల పాటు ఆంధ్రోపాధ్యాయుడుగా పనిచేశాడు; తండ్రి తల్లిదండ్రుల అధికారులు నెల వివ్వలేదని ఆగ్రహించి ఉద్యోగం మానివేసి, “మాతృభాష” అనే సంస్కృత పత్రిక కొంతకాలం నడిపాడు. రెండు తరాలపాటు నిరంతరం సంస్కృత ప్రచారం ధర్మదీక్షతో చేసిన మహా “మహా పథ్యాయుడు”.

“సంస్కృతం ఒకానొకప్పుడు శిష్యజనుల వ్యవహారంలో ఉండేది. అది ప్రాతిపదిక అయితే, భారతదేశ సమైక్యమే కాక ప్రాచీన ప్రాభవం కూడా సంపాదించగలం” అని ఆయన విశ్వాసం. కనుకనే సంస్కృత భాషా ప్రచారం ప్రారంభించాడు. ప్రచారకునికి కావలసిన హంగుతా ఆయనకు ఉంది. ఆయన మహావక్త్ర; హరికథకుడు; సరసహృదయుడు; సద్విస్మయక ఆయన సామూహిక సభ ఎంత పెద్దదై తే అంత గొప్పగా వికసిస్తుంది ఆయన వక్తృత్వం.

కేవలం ప్రచారంతో ఏమి జరుగుతుంది? సంస్కృతం క్లిష్టమనే భ్రాంతి జనంలో ఉంది. దానిని పోగొట్టడానికి ఆయన “మనకు తెలియదానే మన వ్యవహారంలో సంస్కృతపదాలను సగానికిపైగా వాడుతున్నాము” అని నచ్చజెబుతూ, అలాటి పదాలతోనే సంస్కృత బాలబోధనిమూడు భాగాలు, వార్షిక చరిత్ర వ్రాశాడు.

ఈ వాచకాల సరళతకు ముగ్ధులైన జర్మను పండితులు ఆయనను సంస్కృతభాషాబోధన కోసం తమ దేశానికి రావలసిందని కోరారు.

“ఈ వయస్సులో ఈ కర్మణ్యదేశం వదిలి ఆ శ్రమణ్యదేశవాసమా?” అని నవ్వి ఊరుకున్నాడు ఆయన.

వృద్ధాప్యంలో చెట్టంత కొడుకును కోల్పోయినా, మనస్సును చిక్కబట్టుకొని, ఎప్పుడూ ఉచితంగా వందలాది విద్యార్థులకు సంస్కృత విద్యాదానం చేస్తూన్న ఆయనను రాష్ట్రపతి గౌరవించి యావజ్జీవ వారికం ఏర్పాటుచేశారు.

సంస్కృత భాషావ్యాప్తికి అంకితమైన ఆయన జీవితం గతానికి ఆగతానికి వెలుగు కంటేన. ఆ వంటెనపై ఆయన విద్యాసంతతి జ్ఞానయాత్ర సాగిస్తూనే ఉంటుంది. ★

“ఎందుకీ!” అంటూ ఎవరో పిలిచేసరికి, నిద్రమంచు కొనున్న నిద్రపోవడానికి వీలేక, కూర్చునే కునికిపాటల్లో తృప్తిచెందుతున్న నేను, త్రుళ్ళిపడి కలుచిప్పిచూచాను. “దయచేసి ఇక్కడ కూర్చో, నిద్రపో!” అని ఎదురుగా పాతి కళ్ళోయవకుడు, కళ్ళలో జాలి దృక్కులు బర్రుతూ, అడిగే సరికి నిద్రచెడగొట్టడనే బాధ కనీసం ఛాయామాలింగానైనా నాలలో పొటమరించలేదు.

పెగా అతని లావణ్యం, చూపులో సోపానం అతని అభ్యర్థనను నాచే తిరస్కరింప చేయకుండా చేసింది.

“కూర్చో” అని నాకొళ్ళు కొంచెం దగ్గరకు లాక్కుని కుంచించుకుని కూర్చున్నాను. అబ్బాయి ఉన్నంతలోనే పిలువేసుకొని ఇగుర్చుని కూర్చున్నాను. అతని అవసరమేమిటో తెలుసుకోవడం చాలావచ్చును.

“ఏం చేస్తున్నా?”

“చెబబడ.”

“ఎందుకా చెబుతున్నా?”

“మద్రాసు.”

“అబ్బా! చాలాదూరం వెళ్ళాల్సి; నేనూ అక్కడికే రెండి. వెళ్ళక తప్పదు. చాలా రోజులు చచ్చింది. మద్రాసు చేరేటప్పటికి మధ్యాహ్నం ఏ రెండోమాడో అవుతుంది. మధ్యలో మళ్ళీ ఏజెన్సీ చేయకుండావుంటే పదిగంటల పడుతుందనుకుంటాను.”

అవునన్నట్లు తల ఊపాడు అబ్బాయి.

నేను మళ్ళీ నిద్ర పోదాను నీ నడుం నాల్చాను. కానీ, కాళ్ళు జాతుకోడానికి చోటులేకపోవడంవల్ల పడే పడే నిద్ర భంగమవడంవల్ల మొత్తంమీద నిద్రపోవాలని ఎంత ప్రయత్నించినా నిద్రబట్టలేదు. ఆ అబ్బాయి కంకమానే అతని కి నిద్రావేదిక చాలాదూరమున్నట్లు తెలిపించింది.

“చదువుకుంటున్నారా?”

“లేదండీ. లాయర్లు ప్రాక్టీసు మొన్న మొన్ననే ప్రారంభించాను.”

“నిజం? చాలా చిన్నగా అవుతున్నారా? మీరయ్యేస్తారా?”

“పాతిక సంవత్సరాలు, ఈ తరంవాళ్ళలో నలభై, యాభై ఏళ్ళువచ్చినా, కొందరువాటి కళ్ళ నాళ్ళలావుండటం, పాతికళ్ళ వాళ్ళు వెంట్రుకలు నెరిసిపోయి, నలుగురెదుగురు పిల్లల్ని కనేటప్పటికీ, యాభై ఏళ్ళ వాళ్ళ మాదిరి అనుసరించడం సహజంగానే ఉందిగదండీ!”

“అలాటి ప్రత్యేకతలు నాలలో ఏమీ అవు పించడంలేదే” అంటే రెండుకొలు మానంగా ఉండిపోయా. ఇద్దరం. కానీ నేను మాత్రం అతినివక పరిస్థితిగా చూస్తూ, నా అభిప్రాయం నిజమేనన్న భావాన్ని సమరించుకోవచ్చు ననుకున్నాను. “పెట్టి రేడా ఏమీలేదేమిటి? మీసామా నెక్కడపెట్టారు?” అని నిశ్చింతాన్ని భగ్గుంచేస్తూ అడిగాను.

“ప్రక్కనే ఉన్న ఆడవాళ్ళ పెట్టెలో పెట్టాను. ఇక్కడ ఇంత ఒత్తిడిగా ఉన్నప్పుడు, నిద్రపోవటానికి చోటుదొరకడన్న టుండబంకల చెడింగుమాత్రం ఎందుకులే అని అక్కడే పెట్టేశాను.”

అతని నిశ్చయస్థితి చూచేసరికి నాకు జాలివేసింది. నాస్థానంలో అతిస్థితి నిద్రపోవలసిందని ఆహ్వానించాను. కృతజ్ఞతాంజలి సమర్పిస్తూ, నా చెడింగుపై నిద్రపోవటానికి అంగీకరించాడు. అమృతకలశ మేహస్త్రమై నంత అనందభరవడుడయ్యాను.

తరువాత కొంచెంసేపటికి నేను అతని ప్రక్కనే ఒదిగిపడుకున్నాను. ఎలాగో

నిద్రలో మునిగిపోయాం.

మననాటి ఉదయం బిటగుంటలో బండి ఆగేసరికి నాకు నిద్రమెలుకున వచ్చింది. లేచిమానే, నాప్రక్కన పడుకున్న లాయరు అక్కడలేడు. ముఖం కనుక్కుదామని కిందకు దిగాను. ప్రక్కన లేడిన కంపార్టు మెంటుదగ్గర ఒకయువతితో లాయరుమాటాడుతూ ఉండటం చూచాను. ఎ అటికే రిచర్చాయ! చెంపకు చారడేసికట్ట. సగం వికసించిన గులాబిరేకులవంటి సన్నటి చెదపులు; గుండ్రనిముఖం; రవికచాలని వక్షస్సొందర్లం; సన్నని తెలని బియ్యపుగింజలాంటి పండు; పసుపుపచ్చగానిగిగలాడేబుగ్గలు; అపురూపమందరి. పంపుదగ్గర నిండుని ముఖం కడుగున్నంతసేపూ ఒకకన్ను అటుకేసి ఉంచాను. తీర్మాత ఆమెను మాడాలనిటీ తాగాల నే నెపం తో అటూఇటూ రెండుమాడుసాను తిరిగాను వెళ్ళా, వెళ్ళా. వాళ్ళిద్దరూ మూటాడుకుంటున్న చోటుకు దగ్గరగా, నాకు నన్ను చూడాలనీ, ఆలాయరు నన్ను పిలిచి, ఆమెకు ఫలానా అని పరిచయం చేయాలన్న అభిలాషతో కొంచెం నెమ్మదిగా నవ్వనాగాను.

ఆమె ఎవరో? లాయరు నన్ను పిలిచి పరిచయం చేసే బాగుండు ననిపించింది కాని ఆమెతో సంభాషిస్తూ బయటిప్రపంచాన్నే మరచిపోయాను.

ఆమె చాలా అందంగా ఉంది.

రాతంతా నిద్రలేకపోవడం మూలంగా కాబోలు కళ్ళు లోతుకుపోయి, మనిషి కొంచెం నీరసంగా కనిపిస్తోంది. కానీ కళ్ళు

ఇదిగిం ఇరుగుగా ఫీలివున్నా సర్దుకోగలిగాం.

రైలువేగంగా నూసుకు పోతుంటే, అవేగానికి తట్టుకోలేక భయం తో వెనకదాక్కునాచేగాలి, కిరణంటూ చూడగలగు రావడంవల్ల, ఆగాలి జోలపాట జోరుకావడంతో

మాత్రం గుండంగా, అమావాస్యనాటి విసి
లాకాకంపే వేగుచుక్క లన్నట్లు కాంతి
వంతంగా ఉన్నాయి.

వా ఆళి అడియన అయింది. లాయరు
నన్ను పిలవలేదు. అమె ఎవరో నాకు పరిచ
యం చేయలేదు. బండి బయలుదేరే ము
అయింది. గారు విజిల్ వేశాడు. నేను తిరిగి
కంపార్టుమెంటులోకి ఎక్కాను. కంపార్టు
మెంటు దగ్గరకొచ్చి నడి నడి టీ అని
అయినాంటే, ఒక టీ తీసుకున్నాను.
అంతలోకి లాయరు గబ గబా కంపార్టు
మెంటులోకి వచ్చాడు. పరిగెత్తుకొచ్చాడే
ఉంది. రొప్పలున్నాడు.

“టీ తీసుకుంటారా” అని అడిగాను
అయిన్ను.

“అ! తీసుకుంటా...థాంక్స్. కొద్దిగా
చాలండి అబ్బ...ఎంతరద్దీగా ఉంది
బండంతా...” అని అలసట తీర్చుకుంటూ,
చెమట తుడుచుకుంటూ అన్నాడాయన.

“అవును, చాలారద్దీగా వుంది...పాపం...
మీ...మీ అవిడగార్కి ఇబ్బందేం లేదుగదా”
అని టీ అందినూ అడిగాను.

“థాంక్స్,” అని టీ ఇచ్చినందుకు కృత
జ్ఞత తెలిపాడు. మళ్ళీ వెంటనే తెలిపి చెప్ప
కొని, “సారీ...అమె నాభార్యకాదు,” అని
నాతెప్ప వ్యాఖ్యానాన్ని ఖండించాడు.

“ఓ, సారీ...” అని తప్పగా వ్యాఖ్యా
నించినందుకు ఫీలవుతూ టీ కప్పులోకి తొంగి
చూచాను.

కాని నాలో అమె ఎవరో తెలుసుకోవా
లన్న ఆశ్రుత హెచ్చింది. అమె ఎవరో
అమెకు లాయరుకూ బంధుత్వం ఎలాంటిది
అసలు అతన్ని డైరెక్టుగా అడిగేదామని
పించింది. కాని సభ్యులకు విరుద్ధమనిపించు
కుంటుండేమోనని సంబేధించి అతడు
కున్నాను. అలా అడగడమే తటస్థమే
నే నేందుకు అంత ఆత్మతగా ఉన్నానో
అతె దూహించగలుగలేదు. ఆ అమ్యాయి
రూపలావణ్యాలు నన్ను ముగ్ధుణి చేశాయి.
అందులో ఏమాత్రం సందేహంలేదు.

అమె అతని భార్యకాదు, పోనీలే...
అదొక కుధనూచన అనుకున్నాను. ఆక
నిజ్జీవం కాకపోవడం కుధనూచన కాదూ
మరికి అమెకూ అతనికి వాంఛనీయమైతే
తెలుసుకోదాని అన్యూయం ఆలోచించాటి.

“జెజవాడనుంచే వస్తున్నారా?”
 “అవును.”
 “అక్కడే ప్రాక్టీసు చేస్తున్నారా? బంధువుల్ని చూడానికి వెళ్ళి వస్తున్నారనుకుంటాను?”

“కేవలం చూడానికినే కాదులేండి.”
 ఓరి భగవంతుడా! ఎక్కడి మనిషా, ఈ లాయర్ అనిపించింది. ఏదడిగినా ఫుల్ విరిచి నోటి చెపుతాడుగాని, ఆ అమ్మాయిని గురించి రవంతయినా సమాచారం అంద చెయ్యడంలేదు. ఇంకెలా?...
 “పెళ్ళికేసుయినా...?”

“అవును.”
 “అవును. పెళ్ళికేసులోనా లేగా. మీరు, మీ చెల్లాయి కలిసి పెళ్ళికెళ్ళి వస్తున్నారన్నమాట.”

“అవును. పెళ్ళినుంచే వస్తున్నాము కాని. ఆమె నా చెల్లాయి కాదు.”

చచ్చాం. చెల్లాయి కాదట. చెల్లాయి కాకపోతే ఎవరో ఏమిటో చెప్పగూడదూ? పోనీ చెల్లాయి కాదు; భార్య కాదు; మరెవరకి ఎవరో తెలుసుకోవాలనే ఆకాంక్ష నాలో అధికమైంది. ఆమె ఎవరో తెలుసుకోగలాలి. లేకపోతే ఏ చెప్పేక్కో పోయేటటుంది. చెల్లాయి కాదు; భార్య కాదు; మరెవరకి ఏదడిగినా వ్యతిరేక సమాధానం చెప్ప తున్నాడు. పోనీ నన్నట్లా విడిపించకపోతే తన కేసువుతుందో చెప్పేయ్యగూడదూ?

“మీ ప్రాంతాల్లో అడవాళ్ళో ఎక్కువ మంది చదువుకుంటుంటారా? మీవదిసగారు ఇంగ్లీషు పుస్తక చదువుతూవుండటం చూశా న్నెండి.”

“ఇతర ప్రాంతాలవాళ్ళలో తలుచుకుంటే మా ప్రాంతాల్లో అడవాళ్ళలో చదువు కోవడం తక్కువే. ఒకవేళ చదువుకున్నా ఇంగ్లీషు చదివేవార్లు మరీ తక్కువ.”

“అట్టే, అందుకాల్లా. మీ వదిసగారి చేతిలో ఇంగ్లీషు మాగజైను ఉంటేనూ....”

“ఆమె మా వదిసగారు కాదండి.”
 “ఓ...సారీ...”

అని త్వరపడి అన్నందుకు ఏమీ అనుకో కండన్నట్లు సముదాయించు తున్నాను. ఆమె ఎవరో తెలుసుకోవడం దురభిమను తున్నాను. ఇక అడగడం మానేయాలి. లేదా అడగమోడని సంబంధమేదో ఉండి ఉండాలి. అంతేగా మరి? స్త్రీ పురుషులమధ్య ఉండే సంబంధ బాంధవ్యాలను తెలుసుకోవడం చాలా కష్టమైన సమస్య. అలా అని ఊరు కుం నా మనుకున్నా మనస్సు ఊరుకో నిసుందా?...ఎందు చెయ్యడం? మళ్ళీ ప్రయ త్నించాలి. రహస్యం తెలుసుకుని రక్తం ఉగ్రేకంతో పరుగులు తీస్తోంది.

అంతలో గూడూరు వచ్చింది. బండి ఆగింది. ఆకలి వేస్తోందినిపించడంవల్ల, చేతి

ఆమె ఎవరో?

సంచితలో మా అలాంటి పాటాం కటిపెట్టిన మేనూరుపాకం ముక్కిల్ని తీసి-మా ముందోక న్యూస్ పేపరు చరిచి అందులో పోశాను. లాయరుమిత్రుణ్ణి కూడా వాటా పుచ్చుకో మన్నాను. ఆయన వద్దన్నాడు మొదటో. కాని మచ్చిక చేసుకొని, మెల్లగా నాకు కావలసిన రహస్యాన్ని తెలుసుకోవాలని గదా, నా అభిలాష! అందువల్ల తనమని ఆయన్ను ఒత్తిడి చేశాను.

“రండి; తీసుకోండి.”
 “చాలండి. థాంక్సు.”

“ఇవి తీసికెళ్ళి మీ ... మేనగోడలుకిచ్చి రండి” అన్నా సేను.

“అక్కరేదు. ఆవిడోడో తింటానికి తెచ్చు కుంది...కాని ఆమె మా మేనకోడలు కాదండి.”

“ఓ...సారీ...”
 ఇద్దరు మానంగా తనడంప్రారంభించాం.

భార్య కాదు. చెల్లెలు కాదు. వదిసగారు కాదు. మేనకోడలు కాదు. బాగుంది ఒక్కొక్కరే కాదంటుంటే మనకెందుకులే అని అడగటం మానకుండా మొత్తానికి ముందడుగు వేస్తున్నానుగదా అని తృప్తిపడ్డాను. నాలో తక్కువైన భావనాతరంగంపట్టించిన గానవుల కుని మళ్ళీ సంభాషణ కొనసాగించాను.

“మీరెందరు అన్నదమ్ములు?”
 “మగ్గురం” అన్నాడు నాలాయరు మిత్రుడు.

“మీరే పెద్దవారా?”
 “కాదు. రెండోవాణ్ణి.”

“అకంపాక్షమంటుంటే ఆవిడ మీ వదిస గారా? ఆ...సారీ అన్నట్లు కాదన్నాడు గదా?...ఆమెగారు ఎందాకా వెళ్తున్నారు? “మదాను.”

మొదటిసారి విమానంలో ప్రయాణం చేస్తున్న ఒకామె భయపడుతూ “ఇప్పుడు ఈవిమా నం కూలితే ఎలా” అని అడిగింది.
 విమాన చోదకుడు ఇలా అన్నాడు: “ఈవిషయంలో మీరేమీ టెంగపెట్టుకోనక్క ర్లేదు. మా యజమానికి ఇలాంటి విమానాలు బోలెడుఉన్నాయి.”
 —ఎమ్.వి.క్రీనివాసరావు (నెల్లూరు-2)

అయితే. మళ్ళీ మొదటకొచ్చింది వ్యవ హారం. ఈ ప్రయత్నంకూడా విఫలమైంది. అసలు రహస్యం తెలుసుకొందామని ఎంత తాపత్రయపడుతున్నానో చివరికంతా దూరమెపోతున్నాను. తెలుసుకుని తీరాలనే ఆకాంక్ష, పట్టుదలా నాలో పోచ్చినై.

ఆయన కొంతమారంసుంచి మళ్ళీ విస్తేష నోనో దిగి ఆమె మంచి చెడ్డల్ని గురించి తెలుసుకొన్నట్లు జరగలేదన్న సంగతి నాకు స్ఫురణకొచ్చింది. కనుక ఆయనకో నూచన చేశాను.

“ఈ స్టేషన్ లో నీటికొరత బాగా ఎక్కు వండీ త్రాగుదామంటే ఒక్కచుక్కన్నా నీళ్లు దొరకవు” అంటూ సంభాషణ మొదలు పెట్టాను.

“అవునుండీ” అని తనకాసంగతి అదివరకే తెలుసునన్నట్లు బదులు పలికాడాయన.

“కొన్ని సందర్భాలలో నీటి ఎద్దడితోనే ప్రయాణం పూర్తి చేసుకో వాల్సి వస్తూ ఉంటుంది...చూశారా రాత్రి అయినా వడ గాడ్లు ఎంత తీవ్రంగా ఉండో...”

అవునన్నట్లు తలపాడు ఆయన.

“వచ్చేస్తేను నూగూర్చుపేట. నీరు బాగానే దొరుకుతుంది. మీ అత్తగారికి మంచి నీళ్ళేమనా కావాలేమనా వెళ్ళి కను కోక్క పోయా రా? ఒక వేళ దప్పిక ఉండొచ్చు.”

“అలాగే...కాని, ఆమె మా అత్తగారు కాదండి.”

“ఓ...సారీ...”

ఇంకో గంటన్నరలో మద్రాసు చేరుకో బోతున్నాము. నా ఆకాంక్ష పట్టుదల నెర వేరేట్లు లేదు. జీవితంలో ఇంత నిరాశ, ఇంతటి పరాజయం నేనెప్పుడూ ఎదుర్కోలేదు. ఇలాంటి చిలుసంఘటనలే మానవజీవితాన్ని తారుమారు చేసేసుంటాయి. జీవితం ఈ ఓట మికి గురైతే ఇంక కొనసాగటం వృథా అని పించింది.

అంతలో మళ్ళీ ఆళి ఇంకేదైనా చారి దొరుకుతుండేమా! అసలు స్త్రీ పురుషుల మధ్య సంబంధబాంధవ్యాలింటేనా? ఇంకే లాంటిదే లేనా?...ఏమనా? నా మనస్సుకేం తట్టలేదు. బురదలో చేపల్ని పట్టినట్లు, మన స్సుకుతట్టే ఆలోచనల్నిన్నీ కదిపి చూచాను, కాని ప్రయోజనం లేకపోయింది. సమస్య సమస్యగానే ఉండిపోయింది.

చిట్టచివరకు మద్రాసు దగ్గరకొచ్చినట్లు, ఇంటిగ్రల్ కోచ్ ఫ్యాక్టరీ, వగైరా వర్క్ల పాపుల్సీ చూచి, ప్రయాణికులంతా పెట్టే చేదా సర్దుకోవడం మొదలుపెట్టారు.

“నామృత్యు...వచ్చేకాం” అన్నాడు లాయరు.

“అ!...లేనిన్ బిడిదగర్ కొచ్చాం. ఈ మాగ్ ప్రయాణాలు టిడివాళ్ళకు మరి కష్టమండీ, పెంట్ లో పైపను ఎప్పుడొస్తుందా అని నిరీక్షిస్తావు. ఆగేసరికి మీ స్నేహితురాలు చాలా సంతోషిస్తుంది, ప్రయాణం ముగిసి నందుకు-కమా?!” పెంట్ నే అతడు నా వంక అదొరకంగా చూచాడు.

“అవునండీ. కానీ ఆమె నా స్నేహితురాలు కాదు” అని ఖండిస్తున్నట్లు బదులు చెప్పాడు.

స్నేహితురాలుమాడా కాదనేసరికి నాకు కోపం వచ్చింది.

“ఎవరామె? నెల్లూరులో ఆమెను చూచిన దగ్గరనుంచీ ఆమె ఎవరని అడుగుతూ వచ్చాను. నువ్వు చెప్పడం లేదు. అవునా అని అడిగిందల్లా కాదంటున్నావు. ఎవగంటి ఎందుకని చెప్పవు? మీ చెల్లెలుకాదు. భార్యకాదు, వదిలెగారు కాదు, ఆర్తగారు కాదు...స్నేహితురాలంతకన్నా కాదన్నావు. ఎవరూకాకపోతే...ఇంకెవరు?...” అని కోపాన్ని తమయించుకుని సానునయంగా, ఎంతో చనువు చేసుకుని అడిగాను. లాయరు తమాషాగా, చిలువపువ్వుతో జారిగా, తానే విజయమొందినట్లు నావంక చూచాడు.

“కానీ మీరు నన్నడిగారా? ఏదో ఊహగానంలో ఏదోదో కలుకుంటున్నారు. తప్పటడుగు వేస్తున్నారు. దిద్దుతున్నాను. కానీ ఇంతవరకు ఆమె ఎవరని ప్రత్యక్షంగా మీరనలు నన్నడిగారా?”

“లేదు. ఇప్పుడేడుగుతానండీ..ఎవరామె?”

“నూ మారుటి తల్లి” అని తన స్థానంలో నుంచి లేచి నుంచున్నాడు.

అరే!...అతని సమాధానం విని విస్తుపోయాను.

“నెల్లూరు ప్రేమనులో మీరు ప్లాటుఫారం మీద తిరుగుతూ నేను మా ఆమెతో మాట్లాడుతూ ఉండగా చూచి, ఆమె ఎవరో అని ఆమెతో పరిచయంకోసం తాపత్రయపడి, నాచే పిలిపించుకోబడాలని అటూ ఇటూ ఎన్నిసార్లు పచారు చేశారో నేను గమనించకపోలేదు అలాగే, తర్వాత, కంపార్టుమెంటులో ఆ పేరున ఈ పేరున నన్ను మాట్లాడినూ మా ఇద్దరిమధ్య అనుబంధమేమిటో తెలుసుకోవాలని పడిన తాపత్రయమూ అర్థం చేసుకున్నాను. ఎంతసేపూ పరాయి స్త్రీని గురించి పగటి కలలు కనడం, పెడగా ఊహించడం, పెడగా అర్థం చేసుకోవడం మేజరుగుతోందిగాని, మాత్రిమూర్తి అనే పవిత్ర భావం మనకు ముందు ఊహామత్రంగా నైనా తోచకపోవడం తోచనీయం. నీరుపల్ల మెరుగు

నన్ను సామెతగా, మానవనైజం ఎంతసేపూ అల్పమైన ఆలోచనలకే ప్రాధాన్యమిస్తుంది గాని ఉదాత్తమైన భావనకు తూనుకోక పోవడం కుక్కలోక వంకర అన్న సామ్యం

|| ప్రబల తార్కాణం || అని ఒక సీరి

పాతాన్ని నోరు వగలదీసి నోట్లో బలవంతంగా గరళంపొసినచందంగా, అభిమానం చెబ్బులిన్న నాకు బుద్ధితెచ్చుకుని బ్రతకమన్న మోజురికగా-ఒక లెక్కరిచ్చేసరికి నేను తల వంచుకోక తప్పలేదు!

తొలకరి చినుకులు

ప్రేమకనుస్సేదా-మిండిమెందంబి మొడి
బోయిన నిహిత వీరిత మాతలంబున
కొంకరి చినుకులు వెల్లిదిరిసిన నుమూ
లంబు నగిది విడజల్లిన నుదినం! ఆ
వృధారశీలం కుషారధారంబు కూడేది
మనోల్లాసం పొంగి పొరిరినది, అట్టి
నిర్మల శీతల మనోల్లాసమును లక్ష్మి
టార్ కమ్ పొడర్ నల్ల మీరమదినంబును
పొందగలుగుదురు. ప్రాతఃకాలపు స్నాన,
నంతరం శరీర మంతలా లక్ష్మి
టార్ కమ్ పొడర్ రాసుకొని రోజల్లా,
మనాసనతో హాయిగా ఉండగలరు.

సౌందర్యకర

హిమబిందువు

లక్ష్మి

లక్ష్మి ఒక టాటా ప్రోత్సాహకము
LKY-137-TEL

కాలేట్ తో దంతక్షయం కాకుండా కాపాడుకోండి రోజంతా నోటినించి దుర్వాసన రాకుండాకూడా చేసుకోండి!

ఎందు చేతననగా: ఒకసారి తోముకుంటేనే
కాలేట్ డెంటర్ క్లీమ్ నూటికి 85 వంతుల
వరకు దంతక్షయము లేకుండా చేసి, దుర్వాసన
పోగొడుతుంది.

రోజున వెయ్యిగానే కాలేట్ ను ఉపయోగించి బ్రష్ తో పట్టు
తోముకొన్నట్లుంటే అనేకమందికి దంతక్షయం కావడం ఆగి
పోతుందని, దంత వ్యాధుల దరిత్రతో ఇది అపూర్వ విషయమని,
కాస్త్రీయ శరీరోదన పల్ల యుజునైంది. అంతేకాదు, నోటినుంచి
దుర్వాసన వచ్చేవారు దీనిని వాడవట్లుంటే 10 నుండి 7 నుండి క్రెనా
వెంటనే గుణమిస్తుందనికూడా యుజునైంది. ఒక్క కాలేట్ విషయం
లోనే ఇవి యుజునైనవి.

కాలేట్ నుంచి మరమరమంటూ వచ్చేవరక వళ్ళు పండులోకి
తోపరికింటా పొచ్చుకువెళ్ళి, అక్కడ వున్న పోయి ఉండే అహార
కణాలు నలుసుకు ఇయటికి గిలా చేస్తుంది. వళ్ళు చాలా చేడి
పోడానికి, దుర్వాసన రావడానికి కారణం ఆ వలుసులే.

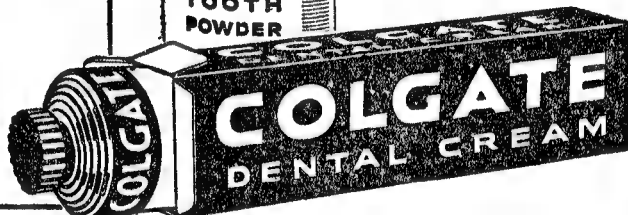
కాలేట్ తో పట్టు తోముకొనడమంటే పిల్లలకు చాలా నరదా
ఎందుకంటే దానినుంచి వచ్చి చాలా పేపు ఉండే విప్పరమంటా
వాననంటే వాడు చెవి కొనుకుంటాడు

కాలేట్ తో నిత్యమూ పట్టు తోముకొంటే.

- ✓ దంతక్షయం కాదు
- ✓ దుర్వాసన ఉండదు
- ✓ దంతాలు మల్లె పువ్వుల్లాగ
ఉంటాయి

మీకు పళ్ళపొడి అలవాటైతే,
కాలేట్ పళ్ళపొడివల్లకూడా
ఇన్ని లాభాలూ ఉన్నాయి
.....ఒక డబ్బా కొన్ని
నెలలు వస్తుంది!

తెల్లని పళ్ళకోసం, నోటి క్లుప్తత కోసం....ప్రపంచంలో మరే
టూత్ పేస్టుకంటే కాలేట్ నే హెచ్చుమంది కొంటారు.

© C. B. 1967

మీ సౌందర్యమునకు కావలసినవి... పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ మరియు ఫేస్ పౌడరు

పొటలేని రక్షణ నిస్తుంది

తల్లికైన పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ ముఖముమీది చిన్న చిన్న కళంక ముంపు కనపడదనియకుండా ఉంచుతుంది. అది మీ వహజ సౌందర్య మునకు రక్షణ నిస్తుంది. జిడ్డుగా ఉండని దానిని వాడి పొడరును అద్దుకొంటే పొడరు గంటలకరవడి వాగా అంటుకొని ఉంటుంది.

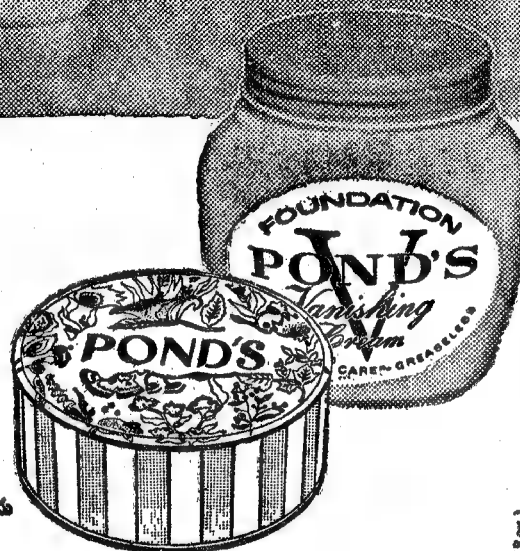
మనోహరమైన ముఖవర్చస్సును చేకూరుస్తుంది

వట్టువరె మెత్తనైన మరియు తేలికైన రంగులో లభించే పౌండ్స్ ఫేస్ పౌడరు మీ ముఖ సౌందర్యమును యింకా వృద్ధిచేసి దానిని గంటలకరవడి ఆకర్షణీయముగా ఉండేలా ఉంచుతుంది!

పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ మరియు ఫేస్ పౌడరును రోజూ వేరు వేరుగా ఉపయోగించినా లేక రెండింటినీ ఉపయోగించినా, సౌందర్యమును పెంపొందించుటకు దానికి రక్షణ నిచ్చుటకు అవి పొటలేని పౌడరులు!

ప్రపంచమంతటా సౌందర్యవతులు వీటినే ఎన్నుకొంటారు

చీన్ ట్రా-పౌండ్స్ ఇన్ కార్పొరేషన్ (పరిమితమైన బాధ్యతతో యు.ఎస్.ఎ.లో పంపిణీచేసినది)

JWT-P. 71 (Rev.)

తుల :

(చిత్త 8, 4 పాదాలు, స్వాతి, నిశాఖ
1, 2, 8 పాదాలు)

ధనసంబంధమైన ఆదురా పెరుగుతుంది. బంధు వర్గంలో నిష్కారాలు వస్తవి. విరోధులు మిమ్ములను మోసంచేయటానికి ప్రయత్నిస్తారు. కాని అదృష్టం కలిసిరావటంవల్ల చిక్కులను తొలగించుకోగలుగుతారు. చిన్న ప్రయాణాలు చేయవలసి వస్తుంది. ఇతరుల నిమిత్తం హామీ వుండటం, డబ్బు అప్పు ఇయ్యటం మొదలయినవాటివల్ల ఇబ్బంది పడతారు. మీ స్వంత కార్యక్రమాలు సకాలంలో జరపుకోవటం నిమిత్తం శ్రమపడవలసి వస్తుంది. మీకు సహాయంచేసేవారితో మిమ్ములను గురించి చెడుగా చెప్పేవారుంటారు. శుభకార్యాలు సులభంగా జరుగవు. 19, 20 లలో డిండుగ ఖర్చులు, ఆకాభంగం, బంధువులవద్దనుంచి కష్టపార్శ్వం.

* * *

వృత్తికం:

(నిశాఖ 4 పాదం, అనూరాధ, శ్రేష్ఠ)

శ్రేక్తికి మించిన పనులు జరుపగలుగుతారు. పోటీ లేకపోయినా మాటలతో నిరూపన పరుస్తుంటారు. మీ స్వశ్రేక్తితో ముందుకు పోగలుగుతారు. కుటుంబవిషయాలలో అనుకూల పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. వాగ్దానాలు నెరవేరుతవి. మీ ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. స్నేహితుల పనులు అడ్డం రావడంవల్ల మీ అవసరాలు మానుకుంటారు. వ్యవహార రంగంలో సులభంగా పరిష్కార మార్గం దొరుకుతుంది. సాహస కార్యములలో ఫలితం బాగుంటుంది. సంచారం అధికంగా ఉంటుంది. ముందు యోచించకుండా చేసిన పనులవల్ల ధనసంబంధమైన శ్రమ తోస్తుంది. 21, 22 లలో శుభకార్యాలు, విలాస వస్తువులు కొనటం, బంధు విరోధం.

* * *

ధనుస్సు :

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ
ప్రథమ పాదం)

ప్రతివిషయంలోను తోటివారిని అనుకూలంగా తిప్పకుంటూ విసిరితని కాపాడుకొనగలుగుతారు. సంఘంలో మీమాటకు, పనులకు ఒక ప్రత్యేకత కనుపిస్తుంది. పదిమందిని ఆకర్షించగలుగుతారు. కుటుంబంలో శుభసంతోషాలు పొందగలుగుతారు. గౌరవనీయులైనవారి సహాయం లభిస్తుంది. ప్రయాణాలు అనుకూలించవు. పడమరదిక్కునుంచి ధనలాభం ఉంటుంది. కాని జేహశ్రమమాత్రం అధికమవుతుంది. అకస్మాత్తుగా కలహాలు రావటంవల్ల నినుగుడల ఏర్పడుతుంది. అప

వాసులరాగల అవకాశాలున్నవి. 17, 18 లలో వృత్తిలో మంచుపారులు, వస్త్ర ఆభరణ ప్రాప్తి, తిప్పట అధికం.

* * *

మకరం :

(ఉత్తరాషాఢ 2, 8, 4 పా, శ్రవణం
ధనిష్ఠ 1, 2 పా)

ముఖ్యంగా మీ బుద్ధిబలంతో చిక్కులను తొలగించుకొని ముందుకు పోగలుగుతారు. ధనసహాయం బాగా లభిస్తుంది. ఎదురుచూస్తున్న పార్శ్వం సకాలంలో వస్తవి. కొన్ని పనులు సకాలంలో జరుపకుండా అనంతరం సమర్థించుకోగలుగుతారు. ప్రయాణాలు ఆగిపోయే అవకాశాలున్నవి. సాధ్యమైనంతవరకు ఇతరులతో సంప్రతించటం తగినచుకోవలసివస్తుంది. అధికారులతో కలహాలు రాకుండా చూచుకోవండి. లోగడ చేసినపనులవల్ల మీ సమయంలో దండుగఖర్చులను పైన పేసుకోవలసివస్తుంది. ఆరోగ్యం లోపిస్తుంది. 17, 18 లలో ఆదాయంలో వృద్ధి, సజ్జనుల స్నేహం.

* * *

కుంభం :

(ధనిష్ఠ 8, 4 పా, శిథిభిషం,
పూ. భాద్ర 1, 2, 8 పా.)

మనస్సులో అకాంతి రేగుతూ ఉంటుంది. మీ వద్దనుంచి రహస్యాలను లాగటానికి చూచే మనుష్యులు ఎక్కువ. వృత్తిలో మీ ప్రయత్నాలు ఫలించినట్లే కనుపించి చివర సమయంలో ఎదురు తిరుగుతవి. సహాయం చేస్తారని ఎదురుచూచిన వారివల్ల ఉపయోగం కనుపించదు. బంధువుల రాకపోకలు అధికం, ఈ వారం ఎంతో విజయం సాధించగలమును కున్న మీ ఆశలు కొంతవరకు ఫలిస్తవి. కుటుంబంలోనివారి ఆదరాభిమానాలు లభిస్తవి. జేహసాఖ్యం నిమిత్తం ఖర్చులు పెరుగుతవి. ఇతరుల మాటలను నమ్మి సాహసకార్యాలకు దిగవద్దు. 20, 21 లలో ప్రతిబంధకాలు, మిత్ర విరోధం.

* * *

మీనం :

(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, రేవతి)

మనస్సులో బాధలున్నా పైకి దర్పితో నటించగలుగుతారు. ఎడటివారిని మాటలతో సంతృప్తిపరచి ఖర్చు తప్పించుకుంటారు. స్నేహితులవల్ల కొంతవరకు సహాయం లభిస్తుంది. సాహసకార్యాలలో విజయం సాధించగలుగుతారు. ఎడటివారి అభిప్రాయాన్ని తెలుసుకోకుండా కలహాలకు దిగవద్దు. పిల్లల ఆరోగ్యం బాగుండు. జాడమువంటి పనులయందు ఆసక్తి కలుగు

ఈవారము దరలు

17, 18, 19 లలో బంగారు ధర మందీ. వెండిధరలో ఆరంభంలో లేజీ, 20 నుంచి కొద్దిమందీ.

వసువుధరలో కొద్ది మందీ వస్తుంది. మిర్చిధరలో క్రమంగా పెరుగుదల వస్తుంది.

నూవులనూనె ధర నిలకడగా ఉంటుంది. వేరుశనగపప్పు నూనె ధరలు వారం ఆరంభంలో పెరిగి మరలతగ్గుతవి.

గోధుమల ధర నిలకడగా ఉంటుంది. మినుములకు 19 పైగా కొద్దిమందీ. శనగలకు ఈ వారంతా లేజీ.

తుంది. ఇతరులకు అప్పులు తోయటం వంటి పనులలో జాగ్రత్త అవసరం. అధికారులతో సంబంధించిన పనులలో పొరపాటు రాకుండా చూచుకోవండి. వారంతాలో అనారోగ్యం చేస్తుంది. 18, 19 లలో వసువులు పోగొట్టుకొనటం ప్రయాణాలు, పనులయందు అశ్రద్ధ.

నారసింహ లేహ్యం

బంగారుతో చేసినది. మేహము, నిక్కాక, నివృత్తవ వగైరా హరించి ఇలము క్రవ్విదికల్పించును. 20లు కచ్చిరు. 3-8-0. పోస్టేజీ రు. 1-1-0
పి. సి. పి. అండ్ కంపెనీ ఆయుర్వేద సమాజం,
వెండి (PO) నెల్లూరుజిల్లా.

సర్వ గర్భవేద్య వ్యాధిలను
దోస్తాద్. అర్చ్యమగు వంశ
మునుకలగేయము. అన్నివర్ష
దారవము. ఏపా 2-8-0

కృష్ణవేదవేదక బెజవాడ

గుబురులత

రంజితుండి సుందర సుదర్శనంబాబ్బలు

అయిదోమాసం వాటకమున అత్తరింట
సీమంతంచేసి పుట్టింటకూడా అదే
విధంగా చేయవలసి ఉన్నందున దీనివలన
సెలవలలో మావారితో సహా నన్నిక్కడికి
తీసుకొచ్చారు మా అమ్మాబాబ్బు.

సంవత్సరమైన కుటుంబంలో నేను కొడ
లుగా ఉండడమూ, గజపెడే చూడడా
లూ మామగారి ఉద్యోగాన్ని పొందటమూ, నాకు
మాతృత్వసాభాగ్యం చేపూర వో వటమూ
చూచి నన్నంతా ఆ దృష్ట వంతులంగా
భావించేవారు. ధనమూ, గౌరవమూ, పేరూ
ప్రఖ్యాతీ అన్నీ కల నాకూ కొరతలుంటా
యనీ భాగ్యవంతుడనీ ఒక్కరికీ తెలియదు.
ఉన్న తీసితిగతులుగలనన్ను చూచి తనృయులై
భ్రమించి సుతించేవారికి నామనోగతి ఏలా
బోధపడుతుంది?

నాచేతిలో మహారాణి యోగ ముం ద ని
అనేవారంతా. నా ముఖం చూచేసరికి ఆ అభి
ప్రాయపు విలువ ననుమానిస్తూ ఆలోచనలో
వణిగేవారు; విషయంగూర్చి నన్ను అడగ
టానికి ప్రయత్నించి మరల వెనుదిరిగేవారు
కూడా.

“గుజారతి నిండుకుండలాంటి మనిషి;
తొణకడు. విశ్వరంగరక్తముకొనీ ఆడంబరము
కొనీ - ఆమెలో లేవు. జాలిగుండెగలది.
దయాపూర్ణురాలు” అని చూచిన బంధు
వులూ, స్నేహితులూ అనే మాటలు విం
టూంటే నాకు నిజంగా వారిపై జాలికలిగేది.

నాలో విదో తీరనిబాధ, అవ్యక్తమైన
వ్యధ కనరాని గాయమై బాధిస్తున్నట్లు వారి
కేలా తెలుసుంది? చాటుమాటున, ఏకాం
తంలో నన్ను నేనే నిందించుకొని విలపిం
చటం మావారికే తెలియనపుడు ఇతరుల కింక
సాధ్యమా!

నా జీవితమంతా వందనోద్యాన మనుకునే
వారంతా జీవితంలో అత్యల్పవిషయాలలో,
ఆశీయాలలో విఫలమైనవారే నన్ను వారి పరి
స్థితులతో పోల్చుకొని నా జీవితమంతా
కల్పవృక్షపు నీడలో సాగుతున్నట్లుగా
భావించటంలో వింతేమీ లేదు. కొనిమనిషే
పుట్టాక ప్రతి ఒక్కరి హృదయము ఎప్పుడో
ఒకప్పుడు నిరాశానలపు భూమిలో నిండి
పోతుందన్న విషయం నాకు ప్రత్యక్షమైన
భవనానికి వచ్చింది.

ఒకటి మన మనుకున్న రీతిలో కావాలని

ప్రయత్నించేటప్పుడు దానికి ప్రతి బంధకాలుగా దేవము కల్పించుకొన్న కొగా మనం తిట మనమే కల్పించుకొనే అడ్డంకులుకూడా ఉంటాయి; ఎన్నో దినాలు గడిచేంతవఱకు మనసులాంటి ఆహూతిను కల్పించుకున్నట్లు తెలుసుకోలేము కూడా. తెలుసుకొని కొర్రజాలు వెదకి ఉర్రట పొందాలని మాస్తాము. కానీ జరగవలసిన హాని అదివఱకే ప్రళయమే ఉంటుంది. కాబట్టి తత్ఫలితం మాత్రమే మన అనుభవంలో ఉండటావుంది.

యావద్వనమెంత మధురమైందో అంత నిచిత్రమైందికూడా. జీవనమాధురిలో ఏదో దివ్యవీణానాదాలూ, ఉత్సాహాలూ, ఉద్రేకాలూ కూతనానుభవాలై వృద్ధ యాన్ని అఖండగౌరవీ షేగంతో ఉర్రకులేయించే దినాలెంత బాధావిగహితమైనవో, ఉలాస పూరితమైనవో అంత ప్రమాదసంజనకాలు కూడా.

యావద్వనంలో సాధించే విజయాలవల్ల పొందే ఆనందంపై ఏదో మమతను పెంచుకోజాస్తాం. ఆ మమత సాట్వాతికి పీరిచే మంజీరమల మంజులస్వనంలా మనల్ని కూయచేసి, మార్చివేసి, వివేకవిహీనులుగా కూడా చేస్తుందని అనుభవపూర్వంగా తెలుస్తూను. సాబాధకంతా అదే కారణం. విషయం నాకిప్పుడిప్పుడే అర్థమౌతోంది. మూరాభి మూనమూ, దురహంకారమూ నాలో ఏ దుగ్ధహూరానప్రపళించాయో నాకు తెలియదుకానీ వాటి ప్రభావంవల్ల నాజీవితానందంలో ఏదో వెలితి ఏర్పడింది నిమాత్రం తెలుసుకున్నాను.

దౌర్బల్యంవల్ల మనోరథసిద్ధిని దూరంచేసుకున్న నాకు మిగిలింది భక్త్యాత్మకంతో కూడిన దిగులుమాత్రమే. ఎన్ని దినాలనుంచో ఆ బాధ నాలో గడ్డకట్టుకొనిపోయింది. పూర్వజన్మలలో భగవంతుడు నాకిచ్చిన కాపాలన్నీ నాకీ జన్మలో సంక్రమించాయేమో కాని ఆ బాధ నాలో తొలగిపోకుండా ఉండి. ఏ క్షణంలోనైనా అది నా హృదయాన్ని ఓల్చేయవచ్చు.

అసలు విషయమేమిటో చెప్పకుండానే ఆరంభంకాని మాటలతో నా హృదయంలోని అధోభాగంతో మిమ్మల్ని తీకమకపరుస్తున్నారని నాకు తెల్పింది.

శ్రీనివాస్ - లేదా శీనూ అంటారు-నాకు బాల్యస్నేహితుడు. మా కేదో దూరపుబంధుత్వమందని అంటారుకాని నాకు మాత్రం అతిదు విడరాని సేస్తము. మా ఇద్దరి చదువు మాడారినాల్లో నిరాటంకంగా సాగింది మాస్నేహంవలెనే.

ఏ విషయంలోనైనా సరే మా ఇద్దరి భావాలు గంగాయమునలవలె సంగమించి ఏకరూపాన్ని పొందేవి.

శీనూ నాస్నేహాని కిచ్చినంత ప్రాధాన్యం తన ఈదుకుర్రాళ్ళ కివ్వకపోవటంతో ఉడికిపోయి కొందరు అవును లేదా! నీకు ఆడపిల్ల సావాసము గుచించినట్లు నా ప్రేండ్ షిప్ కి దెబ్బ కుచిస్తుందేలే" అని హెచ్చరించేసే

వారిని గీటునబుచ్చి 'పోరా కుంకలారా' అని శీను అనటం నా కంఠో ఆనందాన్నిచ్చేది. శీనుతో నా సావాసం'న్ని చూచి నాజీతి ఆమోదాలు కుమిలిపోవటం నాకు బాగా తెల్పింది.

మా జీవితాల విధంగా 'మామిడిపైట్టూ మాధవీలతోలా అలుకుపోయాము. పండుగలూ-ఉత్సాహాలూ - తిరనాలులు మమ్మల్ని ముటింత సన్నిహితం చెకాయనవచ్చు.

దసరాపండుగ లప్పుడు మా ఇంట్లో నాసరదాకోసం బొమ్మలకొలుపు పెట్టించేవారు. పెట్రెలలోనుండి బొమ్మలు తీసివ్వటమే నావంతు; వాటిని అందంగా ఆకరిచేయంగా ఆమర్చటం శీనువంతు. పేరటాఫ్ పోయాక మాశీనుకూడా 'సెనగిలూ' కట్టేకాయలూ తీసుకునేవాడు.

భద్రపదిమాసంలో శీనూవార్ష విరజాజీ విరగబూనేది. పూలన్నీ కోసి నాకి నే నేను వంకీజడ అలింతుకొని శీను మెప్పకోసం తపించిపోయాడాన్ని.

కొర్రకమాసంలో వసభాజనాలక్కవలం మా ఊరిలో అలవాటు. అక్కడ 'కొన్ను ఉయ్యాల'కట్టించి శీను నన్నూ చేవాడు పాడుతూ.

ఎంతిప్పుగెను కొమ్మపుయ్యల : చంద్రవంక పూగెను బొమ్మపుయ్యల :

ఏటపై కొమ్మనూ

యెలయెంకి అమరించె

నీట బొమ్మపుయాల

నెలవంక వెలయించె...

అని శీనువాట పాడితే పరవశించిపోయేదాన్ని. నాకిప్పటికీ గుర్రే. మర్రిశిరమాసం లో జేవునికడపలోజరిగే ఉత్సవాలకు మావీధిలో గోజూ ఎవరిదో ఒక ఉధయముండేది. ఒకకోజా ఆవరసలో మాఉధయం కూడా వచ్చేది.

శీను ముందుగావల్లి పూలమాలకన్న బండోఎక్కి శీనూకు నాప్రక్క నెసలందాచేదాన్ని. ఒకసారి మా ఉధయంగోజా శీను పుట్టింకోజాకూడా రావడం జరిగింది. అన్ని బళ్ళకంటే ముందు పూలమాలబండి బోవారి కొబట్టి శీను తెలకుపోసుకొని వచ్చేదాకా అపమని హుంించేసేదాన్ని.

దేమడికే కొబ్బరికాయ, పూలు శీను లేగా వాటిని గర్భుబడిలోకి నేనే మోసుకుపోయి ఇచ్చేదాన్ని. పూజయ్యాక నాకు ప్రసాదమూ, శీనుకు, పూలూ ఇచ్చేవాడు ఆచార్యులు. అవి తీసి శీను నాకిచ్చేవాడు.

ఈవిధంగా మమసౌరభసామ్యంలో సాగిపోయిన మాస్నేహము కాలేజీలో అడుగు పెట్టంతిర్వాతి పెరగడానికిబదులు తరగడం ప్రారంభించింది.

శీను కాలేజీలోచేరాక ఒక నెల రోజులోనే ఆ వాతావరణానికి సరుకుపోయిన వానికిమలే ప్రవరించేవాడు. 'నాకదంతా' కొతగాఉండేది. పాబోలేడుపుస్తకాలు మూచేసరికి గుండెగిలినాయింది.

శీను ఆ సమానం తెలుగు, ఇంగ్లీషు నవలలూ, జీవితచరిత్రలూ చదవటం ప్రారంభించాడు. ఎన్నికలలో సహాయకార్యదర్శి పదవికి పోటీచేసి నెగ్గాడు. కౌసులో అలగి ముతాతో చేరినట్లుగా వారి బెంబిలలో వెనుక వరుసలో కూర్చుని ప్రతీతకృత్తులతో విదో ఒక వాదన వెనుకకునేవాడు. చర్చలూ, పోటీలూ, మాకోపార్ మెంటులు వగైరాలన్నీ అతనిసాక్షుగా చేసుకుపోయేవాడు. ఇంతలో కొంతకవిత్యప్రసిద్ధి కూడ అతనిని పట్టుకుంది. కథలూ, నాటికలూ వ్రాసేవాడు.

తానుపడే ఉబలాటమేకాకుండా నన్ను ఆకొచ్చులోకి దింపటానికి ప్రయత్నించేవాడు.

పాతాలనుగూర్చి నేనేం చెప్పినా “ఆ నీదంతా పాతపురాణంలే! అవి పెన్నులూ పూడ్చిపెట్టాలి” అని అనేవాడు. తక్కువర నెవ్వరినైనా మెచ్చుకుంటే “ఆ నాడి ముహూం” అనేవాడు.

“రైబ్రరీకెట్లు ఇంకా నాలుగూకే నేనూ బాగానే పాఠంచెప్పగలను” అని అనేవాడు. తెలుగులో చలంపి, విశ్వనాథవారిపి, బాపిరాజుపి, సురజాడపి రచనలు చదువుకునేవాడు. రోజులూ నాకు ఇప్పుడున్నంత అభిమానం తెలుగుపైకంటే ఆవిధంగా చేసి ఉండేదాన్నే. ఆ సమానం కౌసు వర్క్ లో లీనమయ్యే నన్ను చూచి ‘బుక్ వర్క్’ అనేవాడు. అతడి విధంగా నన్ను చిన్నబుచ్చటం చేసినల్లో అని అనుమానపడేదాన్ని; బహుశా శీను మారిపోతాండవచ్చు. అయినా ఈ విషయం పూర్తిగా కనిపెట్టాలన్న ఉబలాటంతో శీను యెప్పేమాటలో ఒక్కటి విన్నదాన్నే కాదు. పైగా, అతనికి కోపంవచ్చేవిధంగా ప్రయత్నించేదాన్ని. మేమిద్దరం కలిసినపుడల్లా, అధికంగా అతన్నే మాట్లాడేటట్లు చేసేదాన్ని. నామానాన్ని సహించలేక శీను నన్ను మతితేకడిలించేవాడు.

మాకు అప్పుడప్పుడు కొన్నికొన్ని విషయాలమాడ వాదనలు జరుగుతుండేవి. వాదన బాగా సాగాక శీను చప్పుత వాదన ఉపసంహరించుకొని ‘గలుపు’ శీనుకే ఇచ్చేయటం శీనుకు నిష్పన్నై ఉప్పు చల్లివ్వడయ్యేది. దాంతో అతడు “ఇప్పుట్లో ఈ మొద్దుబుద్ధికి పదునుపెట్టటం కష్ట”మని ఈసడించేవాడు.

అప్పుట్లో అతని ఆశయాల్ని గాలిమేడలనీ, అతని ప్రయత్నాల్ని ఏటికెదురితలనీ, అతని కలలన్నీ గగనకుసుమాలనీ నేనువాదించేదాన్ని. దాంతో అతడు ఉక్రోమంతోలేచి “ఆ ఇదంతా నీరిగలవారికుండేజచ్చే” అని నా ఆ గర్భక్రిమంతటిని దుయ్యబల్తేవాడు. అవును, శీను సంపదలలో మాతో సరిపోడు. ఏదో నాల్గేకరాలు మాగాణిమాత్రం వారి కుండేది. నాన్నతోకూడా శీనే ఆపాలాన్ని

సుజాత

బాగాపండించి లాభంగడించి చదువుకుతగిన ధనం గడించేవాడు. అతడిలా ■ నేసరికి ధనాభావంవల అతడు ఆవిధంగా అంటున్నాడని నన్ను నేనే మనసులో తృప్తిపడమకొనేదాన్ని.

రోజులు గడిచేకొద్దీ మా స్నేహం లో సారస్యంకంటే పొరుషమూ, పటుదలూ పెరగసాగాయి. బహుశా పట్టుదలలో నేనే రెండుకులెక్కుచేమా.

క్రమంగా నాకందుకో శీనుంటే విరక్తి ఏర్పడసాగింది. నాతో మాట్లాడాలని అతడొస్తే తప్పించుకు తిరిగేదాన్ని. మావాళ్లు నామీద చాలనిర్బంధాలుంచినట్లు తోపింపజేస్తూనిజంగా నాకల్లాంటిదేమీ లేకున్నా - అతని ‘కంపెనీ’ గిట్టనిదానిలా మసిలేదాన్ని. శీను ఇది గమనించి మా ఇంటివేపురావటం మానేశాడు. ఏ విధమైన తీవ్రఅభిప్రాయభేదంకానీ, పోటాటకాని లేకున్నా మా ఇద్దరికీ ఎదోప్రశ్నన్నశత్రుత్వ మేర్పడసాగింది. నాకోసం అతడు బాగా పరితపించాలనుకునేదాన్ని.

కాలేజీచదువులో పూర్తిగా లీనమైనదానిలా నేనూ, “నా మనసుకు నచ్చినవన్నీ నేను చేసుకుంటే నీకేం” అన్నట్లు శీను, ప్రవరించటం జరిగింది.

నెలవలు అయిపోయే సమయానికి మారిజల్లు వచ్చాయి.

శీను ఫస్టు కౌసు లో ఉత్తీర్ణురాలని అయ్యాడు. శీను గ్రూపులో తప్పిపోయాడు.

అభినందించటానికి మా ఇంటికి వచ్చిన నా స్నేహితులంతా మా ఫలితాలు చూచి

ఆశ్చర్యపడ్డారు. “శీను ఎలా తప్పాడబ్బా” అని ఒకరు, “చాలా తెలివైనవాడేనే” అని ఇంకొకరు, అయినా అతని ప్రతిభకిలాంటి పరీక్షలు సరియైనకావని ఇంకొకరు అనే సరికి ప్రథమశ్రేణిలో కృతార్థురాలనైన నాకు నాఫలితం “విలువలేనిదా!” అని అనిపించింది. నా విజయంపై అతిపవిత్రమైన గౌరవం ఏర్పడడంవల్ల విజయా ■ క్షయం వల్లనో తప్పిపోయిన శీనును వారంతగా మెచ్చుకోవటం సహించలేక “ఆ. శీనుమాట చెప్పకండి నామందు. పిచ్చిపిచ్చిబొమ్మల్లా, కథలూ వ్రాయటమా పరీక్షలంట్లో అయినా శీనుకు మజీతానే తెలివిగలవాడినన్నగర్వం పనికిరాదు. అందుకే కానీ జరిగింది” అని అన్నాను హేళనతో. ఇంతలో నాకెదురుగా శీనుకూడా రావటం జరిగింది. ‘తొందరపడ్డానేమా’ అని ముస్తక్కుంలో మారుభావం కల్గింది. అనందాతిరేకంలో హాస్యోద్రేకంలో అనాలోచితంగానే వచ్చాయామాటలు. ఇంతలో శీను ‘హాట్ కంక్లూషన్ చేశాను’ అని అభి నందించాడు. తప్పు చేశానన్న భావంవల అతని వాక్యాలకు ప్రతిగా కృతజ్ఞత తెలియ జేయలేకపోయాను; కనీసం చిరునవ్వు కూడా నా పెదవులపై లేకపోవటం శీను మనసుకు బాధ కల్గించి ఉంటుంది.

నన్ను పై చదువులకు పంపుతారనుకున్న ఆశ మానాన్న నెరవేరినయలేదు. ఒక్కగా నొక్కతీనీ కావటంచేత మధ్య మురిపె చూడవలదుకొన్నట్లుగా వివాహం చేయ నున్నట్లు తెలియజేశారు. శీనుతో నా స్నేహం గమనించిన మానాన్న ■ గోజే “తప్పితే తప్పాడు. బుద్ధిమంతుడు. నీకిచ్చ మేనా” అని నన్ను అంగీకారం తెల్పుచున్నప్పుడు, నాకు తీవ్రకాలం హృదయం పని చేయటం అగిపోయింది. వంట ఇంటోనుండి మా అమ్మ సెగలుచేసి పెదవి విరవటం గమనించాను. ఎస్. ఎస్. బండి అధిరో హింపనున్న శీనుకూ నాకూ పొత్తు కుదరదనుకొని ముఖంతో అసమృతి చూచించటం జరిగి పోయింది. ఆమాట అన్నానేకాని శీనును మరచిపోలేదు. నాకు తగిన సంబంధంకోసం ఆరోజానుండే మానాన్న గారు ప్రయత్నించ సాగారు.

ఇంటర పూర్తిచేసి బియ్యంలో చేరి శీను పైనలియరులోకి వచ్చేసరికి ఊరంతా అతని పేరే. కాలేజియూనియన్ స్పీకర్ అతడే. ఎస్. సి. సి. లో ఎన్నో గౌరవాలు పొందాడు. ఆంగ్ల వక్రత్వపు పోటీలో ‘ఆకాశవాణి’ అతనినే ప్రథముడుగా నిర్ణయించింది. ఆ ప్రసారం విన్నంత నేనూ నాలో ఎన్నో కిరికించితాలు.

నిజంగా శీను చాల మారినట్లుగా తోచేవాడు. అప్పుడప్పుడు థియేటర్లలో అక్కడా ఇక్కడా నాకు కనిపించేవాడు.

ఇనస్పెక్టరు: ఫోర్-టు-నైన్!
కానిస్టేబులు: యన్ సార్!
(వస్తాడు.)
ఇనస్పెక్టరు: నెంబర్ టు-టు
బైండిలోని రిపోర్టు ఇచ్చావు
లోయ్?
కానిస్టేబులు: (పరాకుగా)
చిన్నబృయిగారికిచ్చానండీ.
ఇనస్పెక్టరు: (విసుగుతో)
ఏమిటోయ్ అది?
కానిస్టేబులు: కూరలు సార్.
—డి. హెచ్. కె. రావు (కామనపూడి)

ఊహించడాని మాధుర్య మరనిలో నికసింది నటుండేది. అతనితో మాట్లాడి మా పాత స్నేహాన్ని వర్ణింపజేసుకోవాలని ఉండేది. కనిపించినపుడతని కళ్ళలోకి మాటిగా చూడబోయేసరికి అతడు ముఖం త్రిప్పుకునేవాడు. అతను పలకరిస్తే ఏం చెప్పాలో ఊహించుకుంటూ పులకితగా త్రసపోయే నన్ను చూచి అతడు విభ్రాంతమౌతూ లేకుండా దూర దూరంగా తొలగిపోయేవాడు.

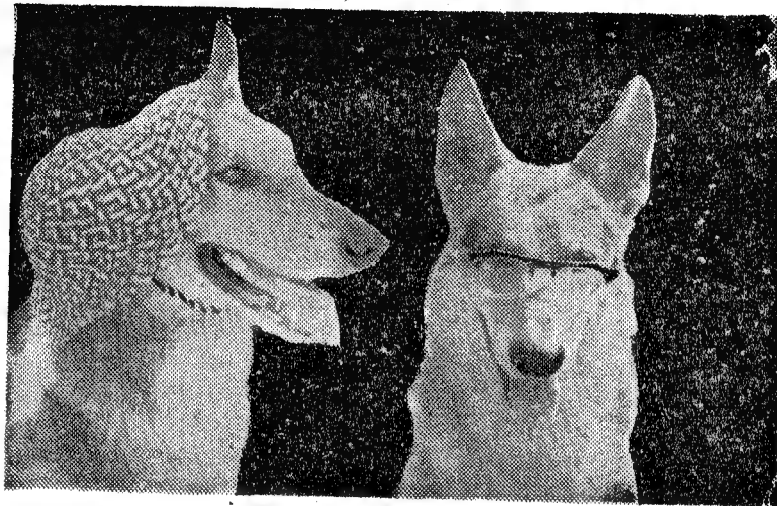
ఒకసారి అతనికి 'ప్లూ' జ్వరం తగిలించని తెలిసి వారింటికి వెళ్ళాను. శిశు బహుశా తనకు పరిచర్యలు చేయించుకోవటానికి నన్ను ఉండమంటే ఉండమనికూడా నిర్ణయించుకొనే వెళ్ళాను. శిశు తల్లి ఆప్యాయంగా పలకరించి అతని మంచందగ్గరకు తీసుకుపోయి "కాఫీ తీసుకువస్తా ఉండు" అని చెప్పి లోనికి వెళ్ళింది.

ఎలాగ మాట్లాడటం. నాకు ఎంతో మాట్లాడాలని ఉన్నా అవి ఎందుకో బయటికి రాలేక నాలోని సిగ్గు నాశ్రయించాయి. ఎంతో ప్రయత్నంతో "శిశు..నూ.." అన్నాను.

నన్ను చూచి నాతో మాట్లాడితే పాప మన్నట్లు నిర్భయంగా చూచి శిశు అటు తిరిగి పడుకున్నాడు. హిమాలయ శిఖరాల నుండి సన్నెవ్వరో త్రోసివేసి నటయింది. నా మంచితనం నాలో నిలవలేకపోయింది. బాధలో, అవమానంలో నాలో మరల అభిమానం విజృంభించింది. అతని దీనస్థితికి జాలిచూపలేకపోయాను. అప్పుడు క్రోధం కన్నువిప్పగా విశ్వరూగర్యంతో "ఏం ఇతనికి నాకూ ఏమిటి స్నేహం! నా అంతసేం క్కడ. ఇతనెక్కడ" అన్న భావం అంతరంగంలో రూపొందగా రూక్షమీక్షజాలతో అతన్ని చూచి అతనికి విన్నించేట్లుగా "ఫీ! బుద్ధిలేక వచ్చాను..." అని ఇంటికి బయలుదేరాను. 'సుజాతా' అని అతడు పిలిచిన పిలుపుకూడా విస్మరించి వచ్చాను.

పంథానికి పోయిన కొద్దీ శిశును గూర్చిన అలోచనలే ఎక్కువ కాసాగేవి. అతన్ని ఎలాగయినా పాదాక్రాంతజ్ఞు చేసుకొని నామంచితనాన్ని అతని కవగతం చేయాలనుకొన్నాను. అతనియెడ నా హృదయంలో ఎంత అదరమూ, ఆప్యాయత, ఇంకా ఏదో పవిత్రభావమూ ఉన్నాయో అతనికి తెలియజేయగలిగే తాగుండునది వాంఛించేదాన్ని.

కొంతకాలం గడిచింది. శిశు ఆ క్కడకుండా కనిపించేవాడు. నేను పలకరిస్తే వచ్చి మోకరిలిడానికి సిద్ధమన్నట్లు అమృత మీక్షజాలు పరచేవాడు. కానీ అతని పగోక్షింపగా అతనిని గూర్చి ఎంత ఊహించేదాన్నో సమక్షంలో కొచ్చేసరికి నాలో గుహజన్మభూతి మాయమయ్యేది. ఇంకా బుద్ధి వచ్చేదాక మాట్లాడగూడదనుకొని రాజసం చూపేదాన్ని.

కాలంతోపాటు నేనూ :

ఫోటో: ఎస్. ఎస్. (మద్రాసు)

ఒకరోజు ఉదయం నిద్రలేచి మా దూరపు చుట్టూల నెవ్వరో హత్యచేసినట్లు రాత్రి కలగని ఉన్నందున కలతచెందిన మనసుతో మా కాసుమేటు వసంత ఇంటికి వెళుతుండగా బివర్ కాక్ దగ్గరికొచ్చేసరికి విద్యార్థులక్కడ గుమికూడి ఏదో చెప్పకుంటున్న మాటలు వివచ్చాయి.

శిశు ప్రవాద మనకు లో నయ్యాడట. ఆస్పత్రిలో 'సరికత్ వాడ్డు'లో ఉన్నాడట. ఆక్రితంలో నాయంకాలం ధాన్యపు బండలో వసాంటే బసామీదనుండి క్రింద పడాడనీ చిత్రాలు మీదుగా వెళ్ళాయనీ చెప్పారు.

ఒక్క పరుగులో ఆస్పత్రికి చేరాను. వాడ్డులో కాళీలేనంగున క్రింద పడుకోబెట్టిన శిశును చూడలేక స్థంభించిపోయాను.

ఎన్ని ఇంజక్ నులూ శిశునూ పక్కరింపలేకపోయాను. "శిశు...శిశు" అని శోక పూరిత స్వరంతో పిలచాను.

పోస్టుమార్టం చేయబడ శిశు భౌతికదేహం తీసుకెళుతూంటే అతని పాదాలనంటి నమస్కరింపలేకపోయాను; నా హృదయంలో కన్నీటికుండలు బద్దలయ్యాయి - నన్ను నేనే ప్రశ్నించుకున్నాను. 'శిశు చనిపోయాడా' అని. నామనసులో మాత్రం అతడు చనిపోలేదు. క్షమించ మనదాని కిప్పుడు శోకం ప్రతిబంధకమైంది. ఉప్పెనలా దిగులు నన్ను ముంచివేసింది.

నా పొరపాటు నాకు తెలిసినవచ్చింది. కళాకాలజీవితంలో శిశు పొందిన ఉత్సాహం నేను పొందలేక అతని ఉన్నతినీ పలుకుబడినీ ప్రతిభనూ అపార్థంచేసికొని వానినే నా విపరీతబుద్ధితో అల్పత్వంతో పలురకాలుగా వ్యాఖ్యానించుకొన్నాను. అతడు నాకు దూరమానున్నాడన్న భావంలో నాప్రకృతు

లన్నీ నన్ను వేరొకవ్యక్తిగా మార్చివేశాయి. అతని అంతరంగంలో మరల యధాస్థానాన్ని ఆక్రమించాలన్న సంకల్పం నాకు కలిగేసరికి నానుండి శిశు వేరుచేయబడాడు. నన్ను నేనే నిందించుకోవటం ఆనాడే ప్రారంభించాను. గురభిమానపూరితమైంది నా స్నేహం; కనుక నే నాకీ దేవకాపం.

అమృతహృదయుడైన శిశు మృతి నాలోని అహంకారాన్ని తనవెంట తీసుకుపోగా నాలో మిగిలినది పశ్చాత్తాపం మాత్రమే.

శిశుమీద నాకు నిజంగాకలిందికోపమేఅయి ఉంటే ఈనాడునాకు లభించిన భర్త, అతని స్థితి, పరువు ప్రతిష్ఠలకు నేనింకా ధీమాగా, తీవిగా మసలుకోగలిగేదాన్ని. అతనిని ఉడికించటానికి తెచ్చిపెట్టుకొన్న శోపం అది కాబట్టి అతని మృతి నాకు తీరని లోతమైంది. హృదయమే పెన్నిధి; అలాంటిదానికంటే మించిన భోగ భాగ్యానీ ప్రపంచంలో లేక నీ గురించిన నేను నా ప్రతుతినితీ కేలాగర్వించగలను? నా దిగులునూ దీనతనూ చూచిన వారంతా నిరాడంబరతకూ, నిష్కల్మషతకూ నిదర్శనాలుగా ఊహించుకుంటే నేనే చేయగలను. అశక్తురాలను. వారికి యధార్థం చెప్పలేను; లోననే ఇమడ్చుకోలేను.

ఆ శ్రావణమాసంలోనే నా పెరిగూడా జరిగిపోయింది. నా మాండ్యాన్ని సిగ్గుగా నా గుండెలోని శోకాన్ని ఆచూయకత్వంగా మావారు భావించేవారు.

ఎంతకాలం జరిగినా దుఃఖంమాత్రం నాలో మానీపోయేదికాదు. మావారెంతో మంచివారు. నా వేడుకకై ఎంతో మనసిచ్చి ప్రవర్తించేవారు. అయినా వారు సమక్షంలో లేకుండా పోతే నా గుండెలో గుబులు విగురూతుండేది.

ఈ మా జేర్లూ కాపాడుకోగలిగిన ఈ
బాధంతా ఇంక భరించలేనేమో ననిపిస్తోంది.
ఈ సో జెండు కో నా హృదయకవాటాలు
బేగంగా కొట్టుకోసాగాయి. నాలో అవ్యక్త
మైన బాధ నా అబలత్వాన్ని నిరూపిస్తానని
పంతానికి పోతున్నట్లుంది.

సు జా త

నా ఆలోచన రీతకంగా ఇంకా ఎంత
కాంక్ష సాగుతోంది. నా వారహూడా ప్రయా
ణానికి సిద్ధమై వచ్చాను. దేవునికడపలో

దేశతాదర్శనం చేయకతప్పదు.

* * *

“సుజాతా! నీ వింకా తెమలలేనేం”

అన్నాను మా వారు.

“మీరు పెళ్ళిరాకూడదూ...” ప్రకాశ
తంగా చెప్పాను నేను.

పియర్స్

సాగనైన

వనితా

సాంప్రదాయము!

పియర్స్ సబ్బును సాంప్రదాయము గలిగించే ఉత్తమమైన,
గ్లిసెరిన్ తో సూరిత వస్తు—మీ చర్మమునకు ఎంతో హిమ్మ మైనది.
మీ సౌందర్యమును కాపాడునట్టిది. మీ సౌందర్యముకోసం
వరిమళ్లమైన పియర్స్ సబ్బును వాడుని అంబాటు చేసుకోండి!
పియర్స్ వశిష్టం లేక చర్మమునకు దివ్యమైనది!
పియర్స్ బూర్కమ్... ఎంతో వట్టువంటి—మెత్తనిది, ఎంతో
సునోహారంగా వరిమళ్ల మొనర్చుచినట్టిది... రోజంతా ముమ్మలను
హాయిగాను, సొగసుగాను, వుంచును. అకరణీయమైన శ్రేణి భనుడు,
అకరణీయ—ఇంకాను రంగులతోనున్న బట్టిలో గల
పియర్స్ బూర్కమ్ ను అతగంతి!

“అబ్బో! ముదిరిపోయిందే దేవిగారి బద్దం. అయినా పుట్టింటిగడపే అలాంటిది” నిష్కామాదాసు మా వాగు.

“అది కాదండీ! బద్దం కానేకాదు. ఈ మూడుమెట్లూ వెళ్లి అక్కడ ప్రారించే చేపు డిక్కుడలేదా?” ఎదురుప్రశ్న వేశాను.

“బలే! నాగరకతా బాగా నిండిపోయింది. ఇంకేం. రాణిగారికి...” చిరునవ్వు నవ్వుతూ అన్నాడు.

“మీరలా అనుకోకండి”. బ్రతిమాలు కున్నాను.

“మరయితే. కదలనేం మరి?” నిష్కర్ష గా అన్నాడు వాడు.

“నే నెలాగు చెప్పకలను, అయినా ఇందు కోసంగానే పోవాలా! ఈ ఆర్థికమూ అదీ లేకుండా గట్టుబట్టుకుగా మనిద్దరమే ఇంకోసారి పోతే సరిపోదు...”

“ఓసి దొంగా. నీ తాపత్రయం అదా! మనకు తెలియనివిషయ మేముంది. ఒకవేళ మన పెదలలా మనల్ని పోనిచ్చినా ఈ ఊళ్లో ఆ విధంగా జంటగా పోయేవారిని వింటిగా చూస్తారని నీకూ తెలుసుకదా!”

“ఆ విషయం కాదండీ. మనిద్దరమే అంటే ఇంకెవ్వరూ గొంతుపెట్టకూడదు. నాకు ఆ పిల్లలగల తలనెప్పిగా ఉంటుంది.”

“చిన్నప్పటినుండి ఈ చిలక బంగారు పంజరంలో పెరిగింది. ఆ పిల్లల వేడుక నీకేం తెల్సు. వాళ్ల నొక్కసారి చూడు. ప్రతిఒక్కడూ పూలమాలబండ్లతో నే కూచోవాలంటాడు.”

“అ అదే ఈ చిలకకు ప్రాణసంకటం.”

“ఎ మన్నావు?”

“అవునుండీ. వాళ్లు కూసే కూతలూ చేసే అలరీ నా మనసుకు పడవు.”

“ఇన్నాళ్లూ నాతో కాపురం చేసిన ఫలితమూ ఇది. బ్రహ్మస్వరూపులే పిల్లలు. అసలు వాళ్ల చేతినుంటేనే ఆకలిదప్పలు తోచవే. నీ కలా ఎందు కనిపిస్తుందో? నీదో వింత ప్రకృతి. నామట్టుకు నాకు ఆ ప్రపంచం దాటిపోయిందేనన్న దిగుతే.”

“పిల్లలు మంచివాడు కారనికాదు. వారి మాటలు మనల్ని ఒక్కొక్కప్పుడు ఇరకొంటుంటే పెట్టాయి.”

“ఏం మాటలవి?”

“అవి నేను వలించలేను.”

“ఏమో! నీ వేం మాట్లాడుతున్నావో నీకే తెలియాలి.”

“పోనిదురూ! ఆ ఆడాళ్లంతా నన్నెగతాళి చేస్తారు. ‘ఇంకేం! మంచి గుమ్మడి పండులాంటివాని నివ్వమని ప్రారించా...’ అని ఇంకా. అవి విని నేను భరించలేను.”

“ఇతరులమాట లేలాగున్నా నీ అంతకు నీవే ముందుగా వినో ఘనకార్యం సాధించిన దానిలా భావిస్తున్నావే.”

“నన్ను మీరర్థం చేసుకోలేరు. నేను

తిరపతికి రమ్మన్నా వస్తాకాని ఈ బండ్లో, అక్కడికిరాను.”

“ఏం! టాక్సి కావాలా?”

“అది కాదండీ. అక్కడి కొబ్బరిచెట్లూ, కోనేరూ, పిల్లకాలవలూ, పైరూ, మంట పాలూ చూచేసరికి నా మనసు నాలో ఉండదు.”

“నాకూ అంటే సుజాతా! నిర్దుష్టమైన కవికి లభించిన ఆనందం నాకూ ఎలా లభిస్తుందా అన్న బాధ నాకూ వస్తుంది; అందుకే ఈ దృశ్యాలన్నీ క్యామెరాలోకి తీస్తాను.”

“వద్దు. వాటి ప్రతిబింబా లింకా భీకరంగా ఉంటాయి నాకు. అవి నా సంతోషాన్నే దోపిడీ చేస్తాయండి. దయఉంచి నాకు విశ్రాంతి నివ్వండి.”

“సుజాతా! నిన్నెలా అర్థం చేసుకోవాలో బోధపడటంలేదు. నీవు మాట్లాడి నాతోనేనా? అసలు నీలోఉన్నది నీవేనా! నిజంగా నీవేనా! ఇంకెవరైనా ప్రవేశించారా?”

“ఆ! నా హృదయాన్ని ముగించి మరో మాట పలికిస్తున్నా రెవరో.”

నా మాటలోని అంతరార్థాన్ని స్పృహించుకొని ప్రణయపారవశ్యం పొందారు మావారు.

ఎలాగైతే నేం మా వారితోకలిసి బండిలో కూర్చున్నాను. బండి మామూలు వేగంతో వెళ్లిపోతోంది. దుకాణాలూ పనులు ప్యాక్సీ అన్నీ చుక్కచుక్కా దాటిపోతున్నాయి. నాలో గతవిషయస్మృతులే కేటబచ్చకాలై పరిభ్రమించ సాగాయి. కాని మావాడూడటం వల్ల ఏలాగో వాటిని అణచుకోవాలని ప్రయత్నించ సాగాను. కాని కలిస గాయానికి పోటులేకుండా పోతుందా! నా కళ్లు చెమర్చటం మావారు గమనించలేదు.

పరుగైతే గుర్రంలోపాటు బండి సాగి పోతుంటే వెనుకబడే రోడ్డును చూస్తూన్న మా వారిని గమనించాను. వారి ముఖంలో ఏదో నూతనానుభూతులు ఇంద్రధనుస్సులు కాసాగాయి.

బండి మొదట్లో మా నొకరు గోవిందూ, ఆ తర్వాత మా చిన్నాన్న పిల్లలూ, ఆ తర్వాత నేనూ, నన్ను అనుకొని మావారు.

రోడ్డునే చూస్తూన్న మా వారు ప్రారంభించారు సంభాషణ.

“సుజాతా! దేవాలయానికికళ్లడం ఇది ఎన్నోసారియో!” అని. నేనేమో బదులు చెప్పకుండా ఊరుకున్నాను. అలాగే చూస్తూ.

నిర్మలమైన ఆకాశం. దూరంగా కనిపించే ఊరూ, దానికంటే దూరంగా ఊరి కళాళాల.

“అదిగో కాలేజి” అన్నారొక్కసారి ఆనందంతో.

సకలకళాశ్రయమైనవి నా స్తంభాలు, నా

ఆఫీసుమానేజరుతో ఒక మిశ్రుడు “ఏమండీ, మీరు ఎప్పుడూ పెళ్ళి అయిన వారినే మీ ఆఫీసులో ఉద్యోగులుగా నియమిస్తా రెందుకు” అన్నాడు. “బెనరింపులకు అలవాటుపడి ఉంటారని” అన్నాడు ఆమేనేజరు. సి. సుధాకర్ రావు(మహబూబ్ నగర్)

హరిద్రాకారం అజ్ఞాతమిరవహం, అని ప్రకటిస్తోందా అన్నట్లు వైదగ్యంతో వెలసిన ఆ విజ్ఞాననిలయం దర్శనీయ మయ్యేసరికి నా దృష్టి అంతరించం కాజూచ్చింది.

మావారు చెప్పకుపోతున్నారు. వారు చదివిన రోజులలో కళాకాలాప్రవేశాలు, ఎన్నికలూ, అధ్యాపకులూ, వారి ప్రతిభలూ, పొరపాటూ.

లేదేకం గా మావారి మాటలే ఆలకించ సాగాను. వారొక యోగిలా గంభీరంగా ఆ వ్రతే మానూ ఏయే విషయాలు చెప్పారో కొని నాకు అన్నీ బుర్రకెక్కలేదు.

“బండి ఆపు”. మావారు కేక వేసి అది ఆగగానే దిగారు. నాచేయి పట్టి ‘దిగు’ అన్నాడు. నాకేదో వణకు కల్గ సోగింది.

అక్కడ ఒక రాతికట్టడం మాత్రం ఉంది. మావారు దాని చుట్టూ తిరిగి పరికిలించారు.

“సుజాతా! ఇదేమిటో నీకు తెలుసా?” అన్నాడు.

“దానిమీదే వ్రాశారుగా” అన్నాను.

“కాని విషయాలు వ్రాసిన దానిలోనే కాకుండా వ్రాయబడిన దానిలోనూ ఉంటాయి”. సజల నయనాలతో అన్నాడు వారు.

“ఆ కాలేజీలో చదివే రోజులలో నేనూ మూర్ఖ బియ్యోలో కలుసుకొన్నాం. మా పరిచయం బాగా అలుపుపోయినాక సైనలీయరుగో మేం చేసిన సంఘ సేవకిది చిహ్నం. కాని యేం లాభం! మాచి ఆనందించాల్సిన అదృష్టం లేనివాడు నాడు.”

“మీరు దీన్ని మాచి ఆలా విలపిస్తారే?”

నెమ్మదిగా అడిగాను.

“అవును సుజాతా! ఇది ఇస్తూంటే నాలో ఆనందానికి బదులు బాధ కలుగుతోంది.” వారి ముఖంలో దీనత్వం కరడుగట్టసాగింది.

“ఏం?” కుతూహలంగా ప్రశ్నించాను.

మావారు రెండు నిమిషాలు అలాగే మానంగా ఆ కట్టడాన్నే చూస్తూ చేతో దానిని నిముగుతూ ఉండిపోయారు. వారి మీద చాల జాలి కట్టింది. ఇంతలో వార న్నారు.

“సుజాతా! మేము ఎస్. సి. సి. లో
క్యాడెట్లుగా ఉన్నప్పుడు మా కృషికి ఫలి
తంగా పరిసింది ఇది. మా కృషి అని అన
టమే తప్పు. మా కార్పొరేట్ ఒకతనుండే
వాడు. అతని దురుపదనమూ, ఉత్సా
హమూ, ప్రతిభ ఇవే ఆకారం వార్చి ఈ
రూపాన పరిణమి” అని వానిని చూడ
కున్నట్లు నావైపు చూచారు.

సు జా త

“దీని నిక్కడ కట్టడం చేసికీ. కాలేజిలో
వాని కదురుగా ఉన్న స్థలంలో కట్టివుంటే
బాగుండేదేమో?” అలా ప్రశ్నించడం నా
కంతో ఊరట చిక్కింది.

“హేమా! అల్లా చేరుటానికి వీలేదు”
ఇక్కడ నుండి వాబర్ వర్క్కుదాకా
ఉన్న 5 మైళ్ళ బాటను 10 రోజుల్లో నిర్మిం
చాం మేము. కాబట్టి ఇక్కడే ఉండాలి”
అన్నారు వారు.

“అలాగా” అన్నాను.

“అందుకోసమే మంత్రిగారు వచ్చివచ్చు

కనులకింపగు సాగను

మీరు చల్లని, హాయి గలిగించే, “హేజ్ లైన్ స్నో”
అత్యుత్తమ ప్రాంతమందు దర్శనొందర్యమును
గలిగించుటకు దివ్యమైనది, వాడుకవస్తువు, అది
అతిమన్నితమైన దర్శనమును కనునవర్చుచు, మృదువుగాను,
తెల్లగాను వుండును. దోరనిరోధక ప్యాకింగ్
అందరైన వరుగును గ్యారంటీ చేయుచున్నది.

“HAZELINE’ SNOW”
“హేజ్ లైన్ స్నో”
(రేట్ మార్కు)
సంక్రమణ కేంద్రము

దీనిని మా కృషికి చిహ్నంగా నిర్మింపజేసి ప్రారంభోత్సవం చేశారు...కానీ..."

"అపారంభం?" ఉత్సుకతతో అడిగాను.

"విమోచనం. ఇంగుళాసం కృషి చేసిన వ్యక్తి, నా స్నేహితుడూ, మా 'బీడరూ' అయినా మూర్తి ఈ రోజులో ఉంటే చూచి ఎంత ఆనందించి ఉండేవాడో!" మా వారి కంఠంలో శోకం గూడుకట్టసాగింది.

"ఏం! అతనిపక్కడకున్నాడు" అని అడిగాను.

"ఎక్కడున్నాడని విలా చెప్పను గుజాతా. అతని రక్తంలో ప్రతీచుక్కా ఈ పనికే ధారపోశాడు. ఈ 'మాన్యమెంటు' ప్రారంభోత్సవం రోజు ప్రమాదానికి గురియై చనిపోయాడు."

"పాపం! జీవితానికి నోచుకోని వాళ్లు ఈ లోకంలో ఎంతోమంది" అన్నానువారిని అనునయిస్తూ.

"అవును గుజాతా! వాడి తెలివితేటలెంత గొప్పవో, వాడెంతధీశాలియో, అంత నెమ్మది గలవాడూ. అల్లాంటివానికి దైవం తోడు రాలేకపోయాడే అని నా తపన. దీన్ని చూస్తూంటే నాకదే కల్గుతుంది. దేవాలయానికి వచ్చినప్పుడల్లా వాడే నా మనసులో మెగులుతేడు" అన్నారు దీనంగా.

దానిని చూస్తూవుండిపోయాను, నాకంటే కఠోక జీవనమాధిలాగా తోచింది. అదే వ్యక్తం చేశాను. "ఈ జీవనమాధి నిర్మించిన విషయమే నాకు తెలియజే" అన్నాను ఆశ్చర్యముతో.

"అవును. నాస్నేహితుడు దేహశీపురి శ్రీనివాసమూర్తి చనిపోయి మూడేళ్లు నిండాయి. ప్రారంభోత్సవం రోజేగా వాడు చనిపోయింది." విద్యుదాఘాతం పొందిన దానిలా అయిపోయాను. "శివు మావారిస్నేహితుడా!" నమ్మలేక హృదయం కొట్టుకొంది. ఆ రోజు ఆస్పత్రులోఉన్న విద్యార్థులలో కాకిగడ్డల వారండినట్లే గుర్తు. నా కాళ్ళక్రింద ధరణి విచ్చుకోసాగినట్లు తోచి తలవంచుకొని బండిలోకి వెళ్లి కూర్చున్నాను.

దేవాలయం చేరేలోగా నేను పడిన ఆతేదనకు హద్దులరేవు. ఆ ఆతేదనలో శివూ విషయం బహిర్గతం చేయమని హృదయం త్వర చెట్టింది. పరిణామాల నూహించుకొని కంపించిపోయాను.

ఎలాగో జేవాలయం చేరుకున్నాం. మావారు దారిలో విమోచగనట్లుగా ప్రశాంతంగా కన్పించారు. నాలోమాత్రం తీరని బాధ అగ్ని స్ఫులింగాలను కెదజల్ల సాగింది. దేవుని చూస్తూన్నా నా ఎదుట "శివే"

సాక్షాత్కరించనాగాడు. ఆరాధనలో నాకు 'సమాధి' కుదరక సతీమతీమయిపోతూంటే మావారు—“గుజాతా! మనపాపాయికి శ్రీనివాసమూర్తి పేరే పెట్టామని మొక్కుదామా” అని అన్నారు.

నే నేనునగలను, నాలోని జీవకల్పంన్ని తీసి కూడగట్టుకొని ప్రయత్న పూరితమయిన చిరు నవ్వు కొంత గోపింపజేస్తూ “దేవుని కడప కావలనున్న జీవితగాధ రికార్డుకెందుకండీ. తర్వాత ఆలోచిద్దాం” అన్నాను.

“ఏం! ఆ పేరు బాగుండదా?” నా అంగీకారం కోసం వారెంతో కుతూహలంతో చూచారు.

“ఒద్దు. నావిడ్డను నే నాపేరుతో ‘శివూ’ అని పిలువకోలేను” అన్నాను విలపిస్తూ...

“కారణం?” అమాయకంగా అడిగారు మావారు. నాలో రగిలే బాధతో పోటీచేస్తూ

నంటూ హారతి తెచ్చాడు పూజారి. “అదిగో అటు చూడండి” అన్నాను. మావారు ప్రణామములతో అవసరశిరస్సులు కాగానే దేవుని బైపాకసారి చూచాను—‘కారణం చెప్పమన్నావా!’ అని.

ఇందులో వివరాన్ని నేనే వ్యక్తం చేయలేక కదలలేని శిలలా ఉండిపోయానన్నట్లు కన్పించాడు భగవంతుడు. అతనిలో ‘శివూ’ నవ్వున నవ్వే ద్యోతకమైంది. ఆ కంకటరమణుని కొక్కసారి మనసార ధ్యానించి, ‘భగవాన్ నీ దర్శనాని కిజే అఖిరిసారి; ఇక రానే రానిక్కడికి నేను’ అని మొక్కును.

ఆలయంలో ఉమ్మదంగా ఉన్నందున అందరూవెళ్ళినారని నన్ను ‘రమ్యుని’మావారు పిలిచేంతవరకు అల్లాగే ఉండిపోయాను ‘నేను.’

అవ్వ పువ్వు తట్టిన తల్లి పువ్వు

యస్.వి.యస్.ద్వారకనాథ్

ముచ్చటగా కూడుగడులు, ఒక చిన్న
వసాతా, తగుమాత్రం వికాసమయిన
బోలు, చుట్టూరిగినంత ఆవరణ కలిగి ఆ ఇల్లు
చూడముచ్చటగా ఉంది. ఆవరణలో అక్క
వక్కడ నాలుగయ్యురకాల పూలమొక్క
లున్నాయి. చూపి చూడగానే ఆ ఇల్లు
నన్ను ఇట్టే ఆకర్షించింది. పెరట్లోకి వెళ్లి
చూశాను. చక్కని చిన్న నుయ్యి ఉంది.
రెండుబారలకంటే ఎక్కువలోతు లేదు.
వంగి ఒక్క కాక లో చేదడునీగు తోడి
చవిచూశాను. ఓహో! చాలా రుచిగా
ఉన్నాయి. కాకిగంలా మధురంగా
వున్నాయి. వెనక్కి చూస్తున్నగా తాళం
వేసి ఆడిస్తూ ఇంటి యజమాని నిలబడి
వున్నాడు.

“ఎలా ఉంది ఇల్లు?” అని అడిగా డాయన.

“బామ్మలిల్లా ధనుగావుంది. మీరు
చెప్పిన అదేమీదా నాకు అంగీకారమే”
అన్నాను నేను.

చిరునవ్వు అణు ముకుంటూ ఆయన “అయితే
ఈ తాళం చెవి తీసుకోండి. ఈ వేళ నుంచే అదే
రెక్క వేసుకుందాం” అన్నాడు. అభ్యంతరం
లేదన్నట్లు తలదాచి ఆయనదగ్గరనుంచి తాళం
చెవి తీసుకున్నాను. ఇంతలో ఆయన వేదో
జ్ఞాపకం వచ్చింది కాబోలు “అన్నట్లు అడగ
డం మరిచాను. మిగతా మీ కుటుంబమంతా
ఎప్పుడు వస్తారు?” అని ప్రశ్నించాడు.

“ఇంతవరకూ వేకడా చెప్పాను మీకు!
కాతగా నాకి ఊరు బదిలి అయింది. నేను
వచ్చి కూడుకోజాలేంది. ఇక్కడ ఇల్లా
వాకిలి కుదిరాక వెళ్లి కుటుంబాన్ని తీసుకు
రావా అనుకోంటున్నాను. ఇదిగో ఇంక
ఏలుచూసుకుని ఒకరోజు నెలవు పెట్టి వెళ్లి
కాళ్ళను తీసుకురావాలి” అన్నాను.

“ఓహో! మీరేమిరుచేప్పారు. నేనే
కుర్చీపోయాను. నాకు జ్ఞాపకశక్తి కొంచెం
తక్కువలేంది. ఇదిగో, మరిచిపోను” అన్నా
డాయన ముందుకు వచ్చాడు.

“అన్నే, దాని జెముందిలేండి. ఫరవా
లేదు” అని చెప్పి ఆయన్ను గేటువరకు వెళ్లి
సాగనంపాను.

అమ్మయ్య!

ఇప్పటి కొక పెద్దసమస్య తీరింది. ఇంత
త్వరలో ఇల్లు—అందులోనూ సర్వస్వంత్ర
మైన ఇల్లు—దొరుకుతుందని నేను కలలో
కూడ అనుకోలేదు. ఇంటి యజమాని దేవుడి
లాగా హఠాత్తుగా తలవ్రపడ్డాడు. అదిగో
అడగడంతోనే రెండోమాటలేకుండా నన్ను
వెంటతెలుకొని ఇల్లు చూపించడానికి బయలు
దేరి వచ్చాడాయన. వస్తున్నప్పుడు దారిలో
నా పేరు, ఉద్యోగం గురించి తప్ప రెండో
ప్రశ్ని వేయలేదు. మితిభాషిలాగా వున్నాడు.
నేనే సవివరంగా నన్ను గురించి పరిచయం
చేసుకున్నాను. కానీ ఆయన నామాటలు
విన్నాడో లేదో నేను చెప్పలేను. నకున్న
స్వంతస్వేపూ ఏదో ఆలోచిస్తున్నట్లుగానే
కనపడ్డాడు.

మీ మిద్దరము ఇల్లు సమీపించగానే, గేటు దగ్గరకి ఆయన శాలో అన్నాడు:

“చూడండి! నామట్టుకు నాకు మీరు మంచివారులా కనపడుతున్నారు. ఇంటిని మీరు బాగాగా నాడుకుంటారన్న విషయంలో నాకేలాంటి సందేహంలేదు. అదే నాకు కౌవలీనింది. ఇల్లు, అద్దె మీకువచ్చిన పక్షంలో ఇప్పుడే తాళం తీసికోవచ్చును. అన్నీ కలుపుకుని అద్దె నూడుపదులు, ఒక్క రూపాయకూడా తిగదు.”

ఆయన్ను అనుసరించి లోపలికి వెళ్ళాను. బల్బుల పదినిమిషాల లోపుగానే వ్యవహారం పరిష్కారమై ఆయన శాలోకి తాళమిచ్చి వెళ్ళిపోయాడు. ఉద్యోగరీత్యా నేను చాలా జుళ్ళలో చాలా ఇళ్ళలో గడిపానుకాని ఇంతినూటిగా, వ్యవహారపక్షంగా ప్రవర్తించిన ఇంటియజమాని నెక్కడా చూడలేదు. ఇంత కంటే మంచి ఇంటినికూడ చూడలేదు. అన్ని విధాలా నా అవసరాలకు తీరనట్లుగా తీర్చి విడిచిపెట్టింది. బహుశా శాలోరకే ఈ ఇల్లు కట్టబడిందేమో ననిపించింది! ఇంకొకటికూడా ఉంది — చాలా అరుదైన విషయం. ఈ గృహనిర్మాణంలో వాస్తు శాస్త్రానికి, ఆశాగృహాస్త్రానికి సమన్వయం సాధించబడింది. ముఖ్యంగా దక్షిణం వెళ్ళు ఉన్న చిన్న గది నన్నా కర్మించింది. అగడిని కేవలం ప్రత్యేకముగా నేను అట్టే పెట్టుకుందుకు నిశ్చయించుకున్నాను. చాలాకాలంనుంచి ప్రత్యేకముగా ఒకగది లేనికొంత నన్ను బాధిస్తూనే

వుంది. తీరికసమయాల్లో ఏమైనా చదువుకోడానికి, వ్రాసుకోడానికి అది చాలా బాగుంటుంది. ఖాళీ, దీని కేదురుగా మరొక గది వుంది. అన్నట్లు చెప్పడం మరిచాను. ఈ గదిమాత్రం ఇంకో తాళంవెయ్యబడివుంది. ఇంతకుపూర్వం ఇక్కడ తాళరమున్నవాళ్ళు ఇల్లు భాళీచెస్తూ, కారజాంతరంగల కొంత సామాను ఈ గదిలో విడిచి వెళ్ళారు. ఈ విషయాన్ని ఇంటి యజమాని శాలో ప్రస్తావించాడు. ప్రస్తావనూ శాలో ఆయన “విశాళ విషయం చెప్పింది. నిజానికి ఈ ఇల్లు ఈ శేఖర ఉదయం పదిగంటలకు భాళీ అయింది. అయితే పాపం, నాకు సామానంతటిదీ ఒక్కమారు తీసుకువెళ్ళడానికి కుదరక, ఈ గదిలో కొంత దామకొడానికి నన్నడిగారు. ఒక్కవారం మించనిపక్షంలో సామాను విడిచివెళ్ళవచ్చునని అంగీకరించాను. నాకు అనేకపనులుండి, తీరిక కుదరదు. అందుచేత మళ్ళీ పనిగలుకొని నేను రానవసరంలేకుండా, నీలుపెంబడిని సామాను తీసుకుపోవడానికి అనుమతించి ఒక ఉత్తరం వ్రాసి వాళ్ళకిచ్చాను. ఉత్తరంగనుక మీకు చూపినట్లయితే, నిరభ్యంతరంగా వాళ్ళను సామాను తీసుకుపోనివ్వండి. నాకు నీలయినప్పుడు వచ్చి మీదగ్గర ఆ ఉత్తరం తీసుకుంటాను. తరవాత ఈగదినికూడా మీరు యథేచ్ఛగా వాడుకోవచ్చును” అన్నాడు. నాకు కూడా పెద్ద అభ్యంతరమేమీ లేకపోయింది. ప్రస్తుతం నేను ఒక్కటే. అదీగాక వారం

రోజు లేమంత పెద్దకాలంకాదు. అందుచేత “సరే” నన్నాను.

“చేతిగడియారంవంక చూశాను. నాలుగు దాటి పదినిమిషాలయింది. ఖాళీ ఒకటి ఏడాదునిపించింది. మొన్న కొత్తగా ఈ ఊరికి వచ్చినప్పుడు నేను ఒకమిత్రుని ఇంట్లో దిగాను. అక్కడికివెళ్ళి నా సామాను తెచ్చుకున్నట్లయితే బాగుండుననిపించింది. సామానంలే పెద్ద ఏమిలేదు—ఒక కట్టె, కెడీంబ మూత్రమే. వెంటనే ఇంటికి తాళం తీసి రిమ్మలో బయలుదేరాను.

దారిలో శాలో రమ్మమైన ఊహకలిగింది. నేనుకూడ ఎప్పుడైనా ఒక ఇల్లంటూ కట్టగలిగితే, సరిగా ఇప్పుడు అదెక్కో తీసుకొన్న ఇల్లువంటి ఒక చిన్న ఇల్లు కట్టాలనిపించింది. మళ్ళీ వెంటనే నామట్టుకు నాకు వచ్చి వచ్చింది. నవ్వకుండా ఉండలేకపోయాను. నా అదృష్టానికి ఒక స్వంత ఇల్లుకూడానా! దాదాపు పదిహేనేళ్ళనుంచి ప్రభుత్వంవారి మత్స్యకాఖిల గమస్తాగా పనిచేస్తున్నాను. నా సంపాదన బొటాబొటిగా లిండికిమాత్రం సరిపోతోంది. ఈ సంపాదనతో ఇల్లు మాటటుంచి, నేనింతవరకు రచించిన కౌవ్యాలు అచ్చు వేయించలేకపోయాను. అప్పుడప్పుడు ప్రతికొముఖాన చలువడిన నాకొక్కభాగాలు విమర్శకుల ప్రశంసల నందుకొని నాకు ఖ్యాతిని, సాహిత్యరంగంలో ఒక విప్లవ సాహస్య సంపాదించి పెట్టినవూట నాస్తనమే. అయితే

నా కృషిలో చాలాభాగం భనాభావం కారణంగా అజాతంగానే ఉండిపోయింది. కాల గమనంతో పాటు అమ్మదిత గ్రంథాల సంఖ్య కూడా పెరుగుతూ వచ్చింది. ఈ గ్రంథాలను ప్రకటించడం సంగతి దేవుడెరుగును కాని, ముందు వీటిని చెదపురుగులబారిననుంచి రక్షించడం నా తలకుమించిన పనిగా తయారైంది. వన్నెరిగిన పండితమిత్రులు కొందరు నేనీ గ్రంథాలను ఉపేక్షించినట్లయితే సరస్వతీ పీఠానికి తీరని అపచారం చేసినవాడి నా తానని హెచ్చరించారు. ఆ సహృదయులతో వికీర్ణించడంకన్న నేనేమి చెయ్యగలను? నా ఆరికనితి అలాంటిది. సరే ఇప్పుడా విషయమంతా ఎందుకు?

తీరా నేను వశేసరికి ఇంట్లో నామిత్రుడు కృష్ణమూర్తి లేడు. కృష్ణమూర్తి తండ్రి వసారాలో ఏదో చదువుతూ కూర్చున్నాడు. ఆయనకు విషయం యావత్తా చెప్పి సామాను తీసికొని బయలుదేరాను. నేను తిరిగి వచ్చే సరికి ఆయనదాటింది. ఏం చెయ్యడానికి పాలుపోక అలాగే కొంతసేపు గడిపాను. ఈవేళ ఆదివారం కాబట్టి నెలవు దినం. ఒక్కొక్కప్పుడు నెలవురోజుకూడా నాకు దుర్భరంగా ఉంటుంది. యాంత్రికంగా ప్రభుత్వకార్యాలయంలో పరిశ్రమించడానికి సంతర్పించు తరబడిగా అలవాటు వడిన నాకు అప్పుడప్పుడు స్వేచ్ఛ లోని మాధుర్యం దూరమై తికమకపడుతుంటాను. ఈ విషయం తలుచుకొంటే నాకే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. ఏం చెయ్యడానికి రోచక కాలు కాలిన పిల్లిలా అటూ ఇటూ తిరిగాను. చివరికి అలా పొర్చుకు పిక్కారవడితే మనస్సుకు ఉలాసంగా ఉంటుందనిపించి ఇంటికి తాళం వేసి బయలుదేరాను.

మెల్లిగా నేను పొర్చు చేయకునేసరికి చాచాపు చీకటిపడింది. శిశుకాలపు చలి గాలికి వెరిచి అప్పుడే చాలామంది ఇళ్ళకు తిరిగి పోతున్నారు. వెళ్ళి ఒకమూల గడ్డిలో ఉలికిపడతాను. ఎవరో లేడియోలా మన ప్రస్తుత ఆరిక పరిస్థితిని సమాఖ్య చేస్తున్నారు. మెల్లిగా నేను ఏం పొర్చి కళుమూసి పడు కొన్నాను. ఏమో, సమాఖ్య వినపడుతోందే గాని ఒక ముక్కకూడా తలకెక్కలేదు. ఎప్పుడు నిద్రపోయానో నాకే తెలియదు.

తిరిగి నాకు తెలివి వచ్చేసరికి విద్యుద్దీ పాలు వెలుగుతున్నాయి. దట్టంగా అలముకుంటూన్న చీకట్లను పొగొట్టలేక అవి నిస్సహాయంగా మినుకుమినుకుమంటున్నాయి. చలిగాలిపూడ కొంచెం ముడిరింది. లేడియోలానుంచి లలితసంగీతం ప్రసారమవుతోంది. చెవులరిక్కించి విన్నాను. అవును, నాగేయమే! అది నాగేయమే! కాని నాకు ఒక్కసారిగా దుఃఖం పొర్చుకునివచ్చింది. గాయకుని కంఠం బ్రావ్యంగానే ఉందిగాని భావాన్ని పూర్తిగా తిలగపెట్టి మరీ పాడు

అదృష్టం తట్టిన తలుపు

కున్నాడు. ఒక్కసారిగా నాకు ఒళ్లుమండంది. ఇంక ఉండలేక అక్కడనుంచి బయలుదేరాను. త్వరగా భోజనం చేసి ఇంటికిపోదామని పించింది. సరాసరి పొర్చునుంచి హోటలుకు వెళ్ళాను. అక్కడ భోజనశాలలో నాకొక పెద్దమనిషి తలపెట్టాడు. నేను లోపలికి ప్రవేశించాండాగా నన్ను మానీ ఆయన గౌరవంగా “కవిరాజుకు నమస్కారం” అని అభినాదం చేశాడు. ఆయనను ప్రతిసమ స్కారంచేసి తేబుల్ ముందు కూర్చున్నాను. మనిషిని పరీక్షిస్తూ చూశాను, కాని ఇంతకు పూర్వం ఎక్కడా కలిసినట్లు గురుకు రాలేదు.

“తమింఛాలి. మిమ్మల్ని గుర్తుపట్ట లేకుండా ఉన్నాను” అన్నాను నేను. ఆయన చిరునవ్వునవ్వుతూ “నేను మీ అభిమానులో ఒకటి. ఒకటి రెండుసార్లు మీ ఉపన్యాసాలను వినే అదృష్టం కలిగింది. ఈ వేళ మీ పరిచయభాగ్యంకూడా కలిగింది నాకు” అన్నాడు.

“ఎంతమాట! మిమ్మల్ని కలుసుకున్నందుకు చాల అనందంగా ఉంది” అన్నాను. వడ్డన పూర్తయి నేను భోజనానికి ఉపక్రమించేసరికి ఆయన తినడం ముగించాడు. కాని నాతో కలుగుచువుతూ కూర్చున్నాడు. క్రమంగా పరిచయమై, ఇద్దరము సాహిత్యమీమాంస మొదలుపెట్టాం. భోజనశాలలో సమయంలో వేరవ్వరూ లేకపోవడం వల నిరాఘాటంగా మాట్లాడుకోగలిగాము. మా ఇద్దరి దృక్పథాలు చాచాపు ఒక్కటే కావడంవల్ల మా చర్చలు తీవ్రతరం కాలేదు. ఇంతలో నా భోజనం పూర్తి అయింది.

మొదటివ్యక్తి—మీకు పిల్లలు ఎందరండీ?

రెం. వ్యక్తి—రాముడు, గోపీ, మశీల, రంగడు...

మొ. వ్యక్తి—పేర్లు అనవసరం, సంఖ్య చెబితే చాలు.

రెం. వ్యక్తి—పేర్లు చెబితే సంతఖ్య తెలియదా?

—కోయల్ క్ బస్సీలాల్ (నిజామాబాద్)

ఆయనవద్ద నెలవుతీసుకొని ఇంటికి బయలుదేరాను.

తాళంతీసి గదిలో ప్రవేశించాను. నీకటిలో ఎల్క్విక్స్ స్విచ్ ఎక్కడుందో ముందు బోధపడిందికాదు. అగి పుల నెలిగించి దీపం వెళాను. తిలుపు గడియేవేసి, బెడ్డింగు పరిచి మెల్లిగా నడుంవాలాన్నాను. చాలా బడలికగా ఉన్నానేమో ప్రాణం లేచివచ్చినట్లయింది. లేచివెళ్ళి దీపం ఆర్పడానికికూడా డిస్కీ లేక పోయింది. చేతిగడియారం విప్పి తలగడ్డికింద పెట్టాను. 9-20 అయింది. అలాగే పడుకుని కళుమాళాను. క్రమంగా కనురెప్పలు బరువెక్కి నారంభించాయి.

ఇంతలో తలుపుమీద ఎవరో తిట్టనట్లయింది. కళు తెరచి చూశాను. ఒకక్షణం ఆగి మళ్ళీ తిలుపు చిప్పడైంది. బద్ధకంగా లేచివెళ్ళి తలుపుతీశాను. ఎదురుగా ఎవరో పెద్దమనిషి నిలబడి ఉన్నాడు. ఆజాను బాహువు. విలువైన దుస్తులు ధరించాడు.

“ఎవరుమీరు? ఏం కావాలి?” అనడిగాను. కాని ఆయన మాట్లాడలేదు. ఏదో సందేహిస్తున్నట్లు నిలబడ్డాడు. తిరిగి నేను ప్రశ్ని చేశాను. ప్రత్యుత్తరంగా ఆయన చిరునవ్వునవ్వాడు! ఒకక్షణం ఆగి “మీకు నిద్రాధింగం కాలేకుడా” అని నన్ను ప్రశ్నించాడు. ఏమని చెప్పాలో నాకు తెలిసిందికాదు. ఆ చిరునవ్వు చూసుంటే నన్నెరిగినవాడిలా కనిపించాడు. ఆలోచనా పూర్వకంగా అలాగే మామూ నిలబడ్డాను. చివరికి ఆయనే నన్ను “కవిరాజుకు నమస్కారం” అన్నాడు. నమస్కారం చేసి నవ్వుడు ఆయన ప్రేమింకరాలు విద్యుద్దీపకాంతిలో తళుక్కుమని మెరిశాయి.

“నమస్కారం. మనం ఎక్కడ కలుసుకున్నామో గుర్తుకురాకుండా ఉంది” అన్నాను.

“ఇదే ప్రథమంగా మనం కలుసుకోవడం. మాది భారతీ పుస్తక ప్రచురణసంస్థ లెండి” అన్నాడాయన.

“అలాగా! లోపలికిరండి. పాపం అలాగే నిలబడ్డారు” అని ఆహ్వానించాను. ఆహ్వానించానేగాని ఆయనకు వెయ్యడానికి చిన్నకుర్చీకూడ లేకపోయింది. “మన్నించాలి. మీకు సరియైన ఆసనంకూడా లేదిక్కడ. ఈవేళ సాయంత్రమే ఈ ఇంట్లో దిగాను. ప్రస్తుతం ఈ పెట్టె, బెడ్డింగ్ నా ఆస్తి” అన్నాను తమిళం పూర్వకంగా.

“అచ్చే మీ రనవసరంగా బాధపడకండి. వేళకాని వేళలో వచ్చి నేనే మీకు ఇబ్బంది కలుగచేశాను” అన్నాడాయన గదిని నలవంకలా కలియచూస్తూ.

“నాకు వచ్చిన ఇబ్బందేమీ రేడు లెండి; పోనీ అలా పెట్టివీడ కూర్చోండి” అన్నాను. అందుకాయనకు నవ్వొచ్చింది. “ఇంతకూ

నేను వచ్చిన పని చెప్పడం మరిచాను. చాలా కాలంనుంచి మిమ్మల్ని కలుసుకోవాలనుకుంటున్నాను. ఇన్నాళ్ళకు కుదిరింది. ఈ ఇంట్లో మీరు అచేతు దిగారని ఇంతకు పూర్వమే నాకు తెలిసింది. అందుచేత ఇలా వచ్చాను" అన్నాడాయన.

"చాలా ఆనందం గా ఉంది నాకు" అన్నాను.

"ఇంతకీ ఆసలు విషయం చెప్పలేదు మీరు. ప్రచురణరంగంలో ఒక పెద్ద విషయం తీసుకురావాలని నా సంకల్పం. ఇందు నిమిత్తం ఒక ప్రణాళికను కూడా రూపొందించానులేండి. వివిధ సాహిత్య కాఖ్యలలోనూ ప్రసిద్ధులైన వారి గ్రంథాలను చాకగా, సర్వంగమందరంగా ప్రకటించాలని నిర్ణయించాను. ముందుగా మీ కావ్యాలను అచ్చు వెదకాలని నా ఆభిమతం. అందు వల్ల మా సంస్థకు పేరు ప్రతిపలు కలుగుతే, మీ కథ్యంతరం లేకపోతే..." ఆయన హఠాత్తుగా ఆగి నేనేనుంటానో అని నా వైపు చూచాడు.

అభ్యంతరమా! నాకా! నాకా! మన కున్నా ఎగిరి గంతు పోతాను. అనందంలో గొంతు ముడివడి నాకు మాట పెగలడమే కష్టమైంది.

"మీరు దీనికి అంగీకరిస్తారనే అనుకుంటాను" అన్నాడాయన మళ్ళీ.

"తప్పకుండా అలాగే చేద్దాం. పోనీ అలా చెడినవి మాత్రమే మాకు వచ్చేవి. తీరికగా మాట్లాడుకోవచ్చును. పాపం నిలబడే ఉన్నాడు" అన్నాను.

"చాలు. మీ ఆమోదం పొందగలిగాను. ఇంతకన్నా నాకు కావలసిందేమీలేదు. పోనీ మిగత వివరాలు మనం మరోమారు సావకాశంగా మాట్లాడుకోవచ్చును. ఈ స్వల్పవిషయానికి ఇంత రాత్రివేళ వచ్చి మీకు నిద్రాభంగం చేశాను. తీయించండి. మరి నాకు నెలవా" అన్నాడాయన బయల్దేరానికి ఉద్దయమిస్తూ.

"మీరు వచ్చినందుకు చాల సంతోషంగా ఉంది. మీ రాకవల్ల నాకు శ్రమ కలిగిందని అనవసరంగా బాధపడకండి. ఒక విషయం మాత్రం, నేనే మీకు శ్రమ కల్గించాను" అన్నాను.

"అయ్యే. అటువంటిదేమీలేదు. మరి వస్తాను. నమస్కారం" అన్నాడాయన.

"నమస్కారం. మరి ఉంటాను" అన్నాను నేను. గేబువరకు ఆయన్ను సాగనంపివచ్చి, తలుపు వేసి వదులుకున్నాను. ఆనందంతో మనస్సు ఉరకలువేసి నాగుండె బరు పెట్టింది. నాకు అమితానందం కలిగి తే ఉక్కిరిబిక్కిరై చాచావు ఏడ్చినంత కన్నీరు కారుతుంది. ఆనందబాష్పాలతో నా తల గడ తడిసిపోయింది. ఇలా జరుగుతుందని నేను కలలోకూడ అనుకోలేదు. ప్రసిద్ధి చెందిన

ఒక ప్రచురణసంస్థ అధిపతి తనకు రాన వరాతుగా నావద్దకు వస్తాడని నేను ఊహించలేకపోయాను. ఆ ప్రయత్నంగా ఇన్నాళ్ళకు నా కావ్యాలకు విముక్తి కలగ బోతోంది నాకోటనిపించింది. అద్భుతం ఇలాగే వస్తుంది గాబోలు. ఏ వేళలోనైనా అది రావచ్చు. అద్భుతానికి పగలేమిటి, రాత్రిమిటి? సంధ్యాసమయంలో కూడ వచ్చి తలుపు తడుతుంది. మనం చెయ్యవలసినదా, అద్భుతం తట్టినప్పుడు, పరాకు లేకుండా విని తలుపు తీయడమే. అంతే.

మళ్ళీ ఇంతలోనే తలుపు చప్పుడైనట్లుం నది. పరాకులేకుండా విన్నాను. నిజమే. ఎవరోతలుపు తడుతున్నారు. కుతూహలంగా లేచివెళ్ళి తలుపుతీశాను. ఒక పొట్టిమనిషి, బట్ట తలాయన నిలబడివున్నాడు. అడుగుముందుకు వేయబోయి నన్ను చూసి సంగతి తెలుసుకున్నాడు. ఇంతకుపూర్వం ఆవృత్తిని ఎక్కడో చూసినట్లు హఠాత్తుగా నాకు స్ఫురించింది. ఆ గుండెని బట్టతల, విలక్షణమైన ముక్కు పరిచితమైనవిగా కనిపించాయి. కాని ఆయన ఫలానా అనినూత్రం నిశ్చయం కలగలేదు.

"నమస్కారం కవిగారికి" అన్నాడాయన మందహాసంచేస్తూ.

"నమస్కారం. ఇలా దయచేయండి" అన్నాను ఇంకా ఆలోచిస్తూనే. ఆయన గదిలోకి వచ్చి చుట్టూ కలయచూశాడు. ఒక్కక్షణం ఆగి "మీరేదో ఆలోచిస్తున్నారు. బహుశా ఈమిత్రుణ్ణి మరిచిపోయారనుకుంటాను" అన్నాడు.

"ఎంతమాట! మీకు సరియైన ఆసనం ఇక్కడ లేదుకదా అని చింతిస్తున్నాను. మీరు టేబుల మీకదా?" అని అడిగాను.

"మీ దయ వల్ల టేబులగానే ఉన్నాను. మీరు గౌరవం వలెనెసంతటివాడినా నేను? మీదయవుంటే అంతే చాలు" అన్నాడాయన.

ఆయనవెళ్ళి మానే ఏదో ముఖ్యవిషయం చెప్పడానికి వచ్చినట్లు కనిపించింది. ఆవృత్తి ఎవరా అని నా మెదడు తీవ్రంగా పనిచేస్తోంది. కాని లాభం లేకపోయింది. నా కోక్కిలే ఉపాయం తోచింది. సంభాషణాచాతుర్యం వల్లగాని ఈ సమస్య తేలదనిపించింది.

"పాపం చాలా పొడుపుపోయివచ్చారు. నావల్ల మీకోమయినా..." నేనింకా పూర్తి చెయ్యకముందే ఆయనంగుతున్నాడు.

"అవునండి చాల ఆలస్యమైంది. అందుకే నేను బాధపడుతున్నాను. కాని పనితోందర వల ఈ సమయంలో రాక తప్పింది కాదు" అన్నాడు. ఒక్కక్షణమాగి మళ్ళీ ప్రారంభించాడు. "మీకు కొంచెం శ్రమకలుగజేస్తున్నాను. త్వరలోనే మాసంపుం వారి కోత్స వాలు జరగబోతున్నాయి. ఆనందరంగంలో జరగబోయే సభలకు నుంచి ఉపన్యాసకుల్ని

* కుమారి మాతలు *
బహిను సమగం లో
అనేక బాగులు సజ్జె
ప్రేమబాగులన్నీ తోల
గించును నాదా : గు. 8

స్వేదత : గు. 8 ఆదన స్వేదత : 8/-
ఉత్తరాలు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయండి.
P. Deves & Co (M-L) Calcutta-40.

తరచుగా మూత్రవిసర్జన

తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైన చిహ్నము. శరీరాన్ని గుల్చేయడమేకాకుండా ఈవ్యాధి, తనబంధులలో చిక్కినవారిని ఆరోగ్యకాశోగ్య మృత్యువుకు ఆసన్నునిచేయును. ప్రథమశతాబ్ద శారీరక మానసిక శ్రమలకు యుచ్చగించుకుంటూ, నడుములో నొప్పి, మాపుమాందగ్ధము, తొడలో తిమ్మరి, నరముల బలహీనతతో యీ వ్యాధి పాడయ్యును. పై లక్షణములతో కూడిన వ్యాధికి వెంటనే శరీర చికిత్స చేయించుకున్నచో, అధికదాహం, ఆకలి, గొంతు వోరు యెండులు, గురదలు, కాళ్ళలో పగులు, తూకం తగ్గడం, శరీరమంతా పోసు, కీళ్ళి నొప్పలు, కంటిపొంపు, తీయ, గడ్డలు, రాచ పుండ్లు, ఇట్టి భయంకర బాధాకరమైన వ్యాధులు యెక్కో సంభవించవచ్చును.

"వినస్ ఛార్జ్" మాత్రము వాడి అనేక వేల మంది తమబాధలనుండి నివారణపొంది మృత్యు కరాళమునుండి రక్షింపబడిరి. "వినస్ ఛార్జ్" శాస్త్రీయ పద్ధతులమీద ప్రాచీన యూనాని వైద్యవిధానం ప్రకారం ఆమూల్య ఓషధుల కొకపదార్థముల, స్వాభావిక ఔషధుల సారముతో తయారు చేసినది. "అమిత దాహముతోగి... పలుమారు మూత్రవిసర్జనచేయు అవసరము 2 లేక 3 గోజులలో నేమీకు చాలాభాగము నివారణయగును. కొద్ది రోజులలోనే మీకు సగానికిపైగా స్వస్థత చేకూరినట్లునిపించును. "వినస్ ఛార్జ్" కొద్దివ్యయముతో సుఖముగా తేలికగా నేనించవచ్చును. దీనికి ప్రత్యేక పథ్యము లేదు. నిరాహారముతోనుండే అవసరంలేదు. రోగులు పుష్టికరమైన ఆహారము తినేందుకై ఇది వరకే తీరకం లే ఎక్కువ రకాల ఆహారపదార్థములు తీసికొనవచ్చును. వివరములుగల ఇంగ్లీషుకరపత్రములు అడిగిన వాకిరి ఉచితముగా పంపవచ్చును.

ధర : 50 మాత్రల సీసా రు. 6-75. ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము. లభించు స్థలము :

Venus Research Laboratory (A. P. W)
P O Box No 587, Calcutta.

హాస్య నిం చదలచాం. అద్భుతకాతూ
మీ రిక్కడున్నారని తెలిసింది. నేను
ముఖ్యంగా కోరేజీమంటే మీగు తప్పకుండా
మీ ఉపన్యాసం విన్నేభాగ్యం మాకు కలుగ
జేయాలి. అన్నట్టు, మన విద్యామంత్రి గారి
చేత ఈ సభలను ప్రారంభింపజేయడానికి
గట్టిగా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. దీనికి
మీగు కాదనరని భావిస్తాను" అన్నా
డాయన.

అద్భుతం తరిన తలుపు

"దానికేముంది. అలాగే చేద్దాం.
ఈమాత్రానికి పాపం మరింతగా చెప్పా"

అన్నాను.

"చాలా సంతోషమిది. ఈవారి కోర్కె
వాలను ఏర్పాటుచేసే సంస్థింగా నాకు
తీణం ఉపరి చిక్కడంలేదు. వేళ కాని
వేళలోవచ్చి మీకు శ్రమకలుగచేశాను.
తమించండి. అన్ని ఏర్పాట్లు పూరికాగానే
మీకు కార్యక్రమాన్ని తెలియజేస్తాను.
వసానుమరి. దయఉంచండి." నమస్కారంచేసి ఆయన వెళ్లిపోయాడు.

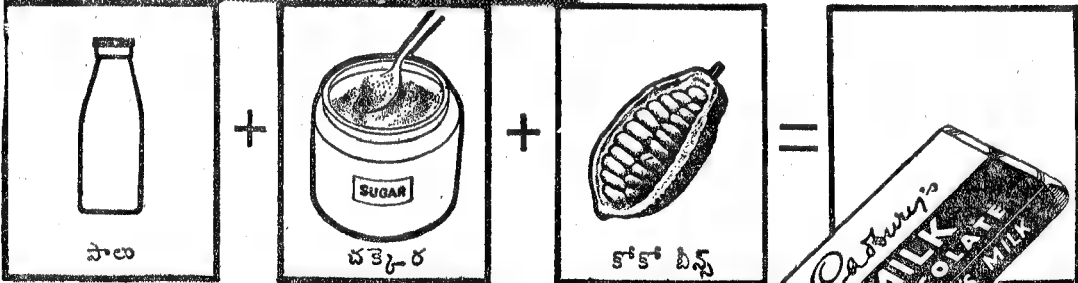
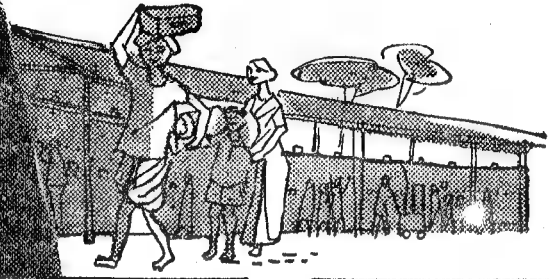
మీకు క్యాడ్బరీస్తోగల సంబంధం

"నాకు దేశమంతటా తిరుగుతుండే

ఉద్యోగం. రైలు మీద, బస్సు మీద, ఎడబండి
మీదైనా నరే. దారిలో నవ్వమైన వనతి లేని
కొన్ని చోట్ల నాకు బాగా ఆకలై నవ్వుడు
ఆరోగ్యవంతమగు, పరిశుద్ధమైన భోజనం
దొరకదు. అందుచేత ప్రతి ప్రయాణానికి
కొద్దిగా క్యాడ్బరీస్ చాక్లెట్ ప్యాకెట్లను
తీసుకు వెళ్లనారంభించాను. వాటిని తీసుకు
వెళ్లడం ముఖ్యం. అవి పుష్టికరమైనవి,
రుచికరమైనవి భోజన వేళల మధ్య నాకు
అకలి గావించుకుండా చేస్తున్నవి, మరియు
నాకు అధిక శక్తిని కూడా కలిగిస్తున్నవి.!"

క్యాడ్బరీస్ చాక్లెట్ - మిత్రమిది మించినది - ఆహారము

క్యాడ్బరీ అనగా శ్రేష్ఠమైనది

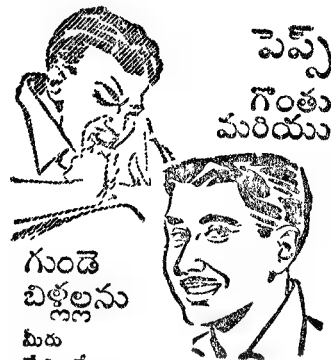
సినిమానటులు

మీ గనని కొనుగలు గాచిరి, నెగురు మంచి ఆదాయం పొందవలెనన్నచో నేడే మాకు వ్రాయండి. ఈ తిరప్రత్యుత్తిరాలు ఇంగ్లీషు లేక హిందీలో వ్రాయవలెను. BOMBAY FILM SERVICE (A.M.W.) PHAGWARA (N.R)

RATNAM'S N-OIL

అంగనరములు బలహనతి చెంది, చిన్న దినచో గిరిగి యధాప్రకారం అయి పూ - సాఖ్య మనుభవించుటకు 50 పం|| ప్రత్యాతి కలది. 1 సీసా రూ. 10 లు వి. పి. 1-4-0 కొనవలసినవాడు ముందుగా 1-4-0 పంపేది. ఇంగులో స్పెషల్ రకం అర్థంబుగూమునకు రూ. 25-0-0 లు.

కాక్టర్. రత్నా నెన్స్, (Estd 1904) నులక పేటబిల్డింగ్స్, ఆజంపూగానూ గుల్ఫ్ రోడ్, పో. దొగాద్ - 24 (ఆంధ్రప్రదేశ్)

గుండె చిల్లెల్లను

మీరు

వేచించేయడం

మీ దగ్గు త్వరితంగాపోవును

ఒక పెప్స్ చప్పరించి, అందరి శుభవకర దర్శన జరిపే అనియత అస్పదించండి! అవి నొప్పిపోగొట్టి, గొంతునొప్పి, రొమ్ము వదిలెమును, దగ్గు లేక జలుబును కలిగించే క్రిమునులను తొలగిస్తూ పెప్స్ తక్షణమేమనున, శీఘ్ర వివరణను గలిగించును.

పెప్స్-నీటిలో హావి శత కేవలము లేవు. పిల్లలకు దురక్షతగా ఇవ్వవచ్చును. రిమ్ము పడినెములు, గొంతు నొప్పి, పడినెము, శిరీష కఫము జలుబులు, దగ్గులను త్వరితంగా వివరించును ముందు వ్యాపారందరివద్ద అమ్మకబడుతున్నది ఏ. ఇ. ఫుల్ ఫోర్డ్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

IPY-54 TEL

పోల్ విజయం : దాదా ఓ కం పెన్, 86, నై నవ్వనాయకన్ విధి, నుదాను 1

నేను తలుపు గడియనేసినచ్చి పడుకొని ఆలోచించాను. మెదడు క్రమంగా వేడెక్కిందికొని ఆ బట్టల పెద్దమనిషి ఎవరో భిన్నుతింగా తెలియరాలేదు. ఈయన ఏ సంఘానికి చెందినవాడో? విద్యామంత్రి ప్రారంభోత్సవానికి రాబోతున్నాడంటే మంచి ప్రతిష్ఠల సంఘం అయివుండాలి. దానికి ఈయన అధ్యక్షుడో, కార్యదర్శి అయిఉంటాడు. పోనీలే ఈ విషయం క్రమంగా తెలియకపోదని సరి పుచ్చుకొని కళ్లుమూశాను. కాని నిద్రపట్టలేదు. ఒకవిధంగా చూస్తే విద్యామంత్రిని కలుసుకునే అవకాశం కలిగింది. అందుకు సంతోషం. ఇంకొక విధంగా ఈ అవకాశాన్ని కలుగజేసిన వ్యక్తి ఎవరో స్పష్టంగా తెలియకపోవడంవల్ల మనస్సు పరిపరి విధాలుగా పోయింది. అలాగే కళ్లు మూసుకున్నాను. ఉన్నట్టుండి తలుపు మళ్ళీ దవ్వడైంది. నాకు చీత్రంగా తోచింది. ఈసారి ఎవరు వచ్చివుంటారోనని కుతూహలం కలిగింది. వచ్చి తలుపు తీశాను. నా కళ్ళను నేనే నమ్మలేకపోయాను. ఎదురుగా సుందరం! పూర్తిగా పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ యూనిఫాం లో ఉన్నాడు.

"ఒహో! బహుకాలానికి రావడం! వస్తూ వస్తూ ఇదేమిటోయ్ ఈ వేషం! మిత్రుణ్ణి చూడడానికి అధికారహోదాలవచ్చావా?" అని అడిగాను అతన్ని కొగలించుకుంటూ. సుందరం కుళలనుడిగి, నవ్వాడు. గుమ్మంవద్ద సందేహాన్ని నిలబడాడు. అతని సందేహం నాకర్థమైంది. "ఫరవాలేదులే. బూట్లతో లోపలికి రావచ్చును" అని ఫోటో గడిలోకి లాగాను. హెల్మెట్ తీసి కిందపెట్టి, పెట్టె మీద కూర్చుని సుందరం సిగరెట్ వెలిగించాడు. నేను బెడింగ్ మీద చుట్టినిలబడ్డాను. ఇద్దరం ఒకరిని చూసి మరొకరు నవ్వుకున్నారు.

"బాగాచిక్కిపోయావేనువ్వు" అన్నాడు సుందరం ఘోషంగా పొగవీలుస్తూ.

"అది సరేకాని, నేనిక్కడ ఉన్నానని ఎలా తెలిసింది సుందరం?" అని అడిగాను.

"ఎలాగో ఒకలా తెలిసింది. తెలిగానే ఇంకొకక్కలు కట్టుకుని వచ్చి వాణాను" - నవ్వుతూ అన్నాడు.

"అవునులే. నువ్వు పోలీస్ ఆఫీసరువికదా! నీ కన్నీ విషయాలు తెలుసాయి" అన్నాను. సుందరం ఇచ్చిన సిగరెట్ వెలిగించి గొడకు చేరబడ్డాను. ఇద్దరం ధూమపానంచేస్తూ చిన్న నాటి విషయాలు, ప్రస్తుతి సాగకబాధకాలు అటే మాట్లాడుకుంటూ కూర్చున్నారు.

నేనూ సుందరం బాల్యస్నేహితుం. చిన్నతనంలోనూ అటుతిగువాతే విద్యాద్విదళిలోనూ ఇద్దరం విడివిడంబాగా కాలం గడిపాము. మా చిరువులు పూరికాగానే జీవితంలో చేరి ఒక మార్గం పట్టాము. నాడు

పోలీసు కాఖలోనూ, నేను మత్స్య కాఖలోనూ ప్రవేశించాం. ఉద్యోగాలలో స్థిరపడి నప్పటినుంచీ ఎప్పుడో హఠాసంగా కలిసిఉండే తప్పలేదు మా ఇద్దరిమధ్యా క్రమమయిన రాకపోకలు లేవు. ఈవేళకూడా మా కలయిక అనుకోకుండానే జరిగింది. ఏనో కేసు సందర్భంలో సుందరం మొన్న ఈవూరు వచ్చాడుట. ఈ రాత్రే ఒంటిగంట బండికి వెలిపోతున్నాడు. అదృష్టవశాత్తూ ఇలా చీత్రంగా కలిశాం.

మా కబురు పూర్వయేసరికి ఒక నిండు సిగరెట్ పెట్టి జాళి అయింది. సుందరం తన చేతిగడియారంవంక చూసి వెళ్ళడానికి లేచాడు. "వస్తాను మరి. గైలుకు పై ముపు తోంది. నాకు చాలా సంతోషంగా ఉందిరా. ఈ వేళ నిన్నిక్కడ కలుసుకుంటాననోలేదు" అన్నాడు. నేను నవ్వాను. "ఇంకా నా కి ఊళ్ళోపని పూర్తి కాలేదు. మళ్ళీ రెండుమూడు వారాలో ఒక సారి వస్తాను. అప్పుడు పూర్తిగా ఒక రోజు నీతో గడుపుతాను" అన్నాడు సుందరం బయటకు నడుస్తూ.

"ఈ మారు వచ్చినప్పుడు ఇలా మెగు పులా కనబడి వెలిపోతానంటే ఊరుకోను. తాళి తో కట్టిపడేస్తాను. జాగ్రత్త" అన్నాను వాణ్ణి సాగనంపుతూ. సుందరం గట్టిగానవ్వి, ఒక ఊణుగాగి గోగుమీదకి నడిచాడు. వాడు సందుములుపు తిరిగేవరకూ అలాగే చూస్తూ నిలబడ్డాను.

నాకి రాత్రి చాలా విచిత్రంగా తోచింది. అనుకోకుండా మూడు ఆనంది దాయక మేఘ సంఘటనలు జరిగాయి. వాటిని గుతించి ఆలోచిస్తూ నాలో నేను నవ్వుకున్నాను. బెడింగ్ మీద దుప్పటితీసి గులిపి పరచాను. దీపమార్చి, తలుపు వేద్రామను కుంటూఉండగా వనక అడుగుల చప్పుడైంది. అటు తిరిగాను. నా గుండె స్పృలుమంది. ఎవరో వ్యక్తి గుమ్మందగ్గర నిలబడ్డాడు. అతి ప్రయత్నం మీద కం గాగు అణచుకోగలిగాను.

"ఎవరు? మీ కేం కావాలి? అని గంభీరంగా అడిగాను.

"రాజుగారి ఇల్లెక్కడ ఉండీ?" అని ప్రశ్నించాడతడు.

"ఏమో, నాకు తెలిను."

"ఈ ప్రాంతంలో నే వుంటున్నారాండీ?" అన్నాడతడు మళ్ళీ.

"అయ్యో! ఈ రోజే నే నీ ఇంట్లో దిగాను. నాకి ఊరే కొత్త" అన్నాను నేను. అత నొక ఊణుకొలం తిప్పవలాయించి తరవాతి నల్లి పోగాడు. "నీ రాజు గాగు బంగారం కానూ, అనవసరంగా కం గాగు పెట్టి చంపావు గదయ్యా మహామభానా!" అనుకున్నాను. తలుపు గడియనేసి, దీపమార్చి వచ్చి పడుకున్నాను. ఒక క్రమానికికొని గుండె దడ తగ్గలేదు. దడ తగ్గేసరికి తిరిగి బట్టలనునిషి,

భారతి ప్రచురణసంస్థ గురించిన అలా
చినలు మొదడులో లేకత్తాయి. ఈ ఆలో
చనలతోను, మిత్ర సందర్భసంవల కలిగిన
ఉత్సాహంతోనూ నాకు నిద్రపట్టలేదు.
చాలాసేపు అలాగే ఆలోచిస్తూ గడిపాను.
చివరికి ప్రాణం అలిసి ఎప్పుడు కన్ను
మూళానో నాకు తెలీదు.

001 నాకు తెలివినచ్చేసరికి తలంపు

ఆద్యుష్టం తల్లిన తలంపు

చప్పుడవుతోంది. బహుశా ఆ తలంపుచప్పు
డుకీ నాకు తెలివినచ్చినట్లుంది: బద్ధకంగా

కళ్ళు తెరచాను. పాతఃకాలపు బలుగు గడి
లోకి ప్రవహిస్తోంది. అట్టేనేపు నేను విశ్ర
మించినట్లులేదు; నాకళ్ళు మంశుశున్నాయి.
లేచి వెళ్లి తలుపు తీశాను. ఒక్కసారి చలి
గాలి శోకి శరీరం పులకించింది. వీధిలో గేటు
దగ్గర శురంబండి ఒకటి అగిఉంది. ఎదు
రుగా వసారాలో ఒక స్త్రీ నిలబడి ఉంది.
వి మహిళామండలి సభ్యురాలో, కార్య

పూర్తి చిరునామా- త్వరగా బట్టావడం

మీ పుత్రులలో అతి ముఖ్య భాగంగా మీరు భరిగలేంలే తెలుసుకోమి మీరు
తండ్రి వ్రాసి పూర్తిచేయవలసింది. మీరు ఏమీ కోరక అవస్థలో వదులు
కుంటాము. దిరువామాను దిరువంగా ప్రాయశఃపరంభిస్తు మీ పుత్రులను
"తాతా వాతా" దూరం పెట్టిపోతాయి.

మీ పుత్రులకు నామగా గమ్యుభావం తెలుపండి. దిరువామాను పూర్తిచేయండి
ప్రస్తుతాను ప్రాయశః

మీరు ఇతరభాగంగా సేవచేయడానికి
మాతో సహకరించండి

తండ్రి - తపాలా కాల

దర్శనో విహించాలనిపించింది నాకు. ఇంత తేల్చేవారున్నామనే నాతో ఆమె కేమిపనా అని ఆశ్చర్యం కలిగింది.

“ఎవరండీ మీరు? ఏంకావాలి?” అని ప్రశ్నించాను. ఆమె మాట్లాడలేదు. సమాధానంగా చేతిలో ఉన్న కౌగితాన్ని నాకందించి తలవంచుకుంది. కాగితంతీసి పరీక్షగా చూశాను. ఇంటి యజమాని వ్రాసిన ఉత్తరం అది.

“బ్రదర్! మీరేనన్నమాట నిన్న ఇల్లు ఖాళీచేసింది. సామాను తీసికెళ్ళడానికి వచ్చారా?” అని ప్రశ్నించాను. బ్రౌన్ నుట్టు ఆమె తల ఊపింది. తల ఊపినప్పుడు రెండు మూడు కన్నీటిబొట్లు గచ్చుమీద పడాయి. అరే! ఆమె ఏడుస్తూందా? నాకిదేమో అర్థం కాక తలబోయాను. చివరికి ఆమెతో “మాడండీ, మీకు వచ్చిన కష్టంవిమితో ఎరగను. ఒక వేళ మీరు గదిని ప్రస్తుతం ఖాళీచెయ్యలేనిపక్షంలో మీ సామాను ఇక్కడే దాచుకొండి. నాకు వచ్చిన ఇబ్బందేమీలేదు. వారంకొడుకదా, నెల్లొళియినా నాకు ఫర్వాలేదు” అన్నాను. చీరకొంగుతో తనకళ్ళు తుడుచుకొని తల వెళ్ళితిమాసింది. “మీరు చూపిన దయకు చాలా పెళ్ళి తృప్తిరాల్సింది. కాని సామాను తీసికొని ఇప్పుడే వెళ్ళిపోతాను. నాకోసం స్టేషనులో మాచెల్లెలు మాన్యుంటుంది. నేనెక్కడ ఒక్క ఊణంకూడా ఆగడానికి పోలేదు” అన్నదామె.

మాన్యుండగానే ఆమె లో ఏదో వెట్టి ఆవేశంవచ్చి ముఖ కవళికలు మారిపోయాయి, బరువుగా నిట్టూర్చింది. “అవును. వెళ్ళిపోవాలి. నేను, చెల్లి కూడా వెళ్ళిపోవాలి. దూరంగా, దూరంగా, ఇంకొక ఇంకొక దూరంగా. ఎవరికీ తెలియని దూరాలకు వెళ్ళిపోవాలి” అంది.

ఆ మాటలకు ఆమె చూపులకు అర్థంలేదు. కొంపతీసి ఆమె పిచ్చిది కాదుకదా అని పించింది. ఏదో కొంప మునిగిపోయేటట్టు చీకటితోనే వచ్చిపడింది.

“ఎందుకు అంతదూరం? ఏం నేరం చేశారని వెళ్ళిపోవాలి?” ఉచ్చారణలో హేళన స్ఫురించకుండా అడిగాను. ఆమె నవ్వింది నిరక్షుంగా. మళ్ళీ అంతలోనే ఆమెముఖం తీవ్రమయింది. “ఒక్కటే నేరం చేశాను. పరిసితులకు లొంగిపోయి నేనూ, మా చెల్లి ఆ వృత్తిలో ప్రవేశించాం. వెలుగులో నుంచి చీకటిలోకి దిగబడినట్టే అయింది మాకు. బ్రతుకే హీనమయి కూస్తోమయింది. ఈ లోనుంచి బయటపడాలని ఎంతగా ప్రయత్నం చేశాం! ఇన్నాళ్ళకు కుదిరింది. ఎవరికీ తెలియని ఎక్కడికో పోయి వెలుగులో జీవించాలని ఉంది. తెలిసిన ఈ ఊళ్ళో ఈ మనుష్యులమధ్య జీవితాన్ని పునఃప్రారంభించలేం కదా” అన్నదామె కన్నీరు తుడుచుకుంటూ.

నామీద పడుకుపోయింది. మతిభ్రమించింది. కళ్ళు చీకట్లు కమ్మాయి. ఎప్పుడామె

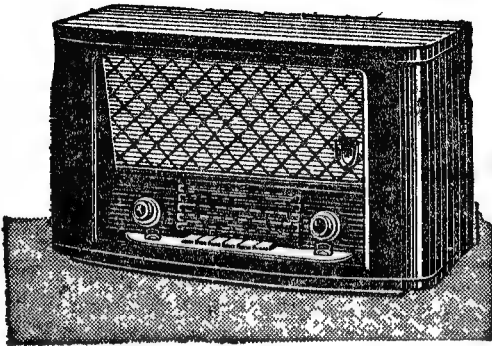
ఒకరు—మీ ఊళ్ళో పేరుగల పెద్ద మనుషులు ఎవరైనా పుట్టారా?

మరొకడు—లేదండీ. మా ఊళ్ళో పుట్టినవాళ్ళందరూ పేరులేని చిన్నపిల్లలే.

—బద్దూరి (నిజామాబాద్)

కదిలి వెళ్ళిందో, ఎప్పుడు గది ఖాళీ చేసిందో నేను గమనించలేకపోయాను. సామాను బండిలో వేయడం పూర్తయింది కాబోలు ఆమె తిరిగివచ్చి “వెళ్ళిపోతున్నానండి, బహుశా వేళకాని వేళలో వచ్చిపోయే మనుష్యులతో రాత్రి మీకు సరిగా నిద్రపట్టి ఉండదు. దానికోసం చీకటితోనే వచ్చి మీ నిద్ర పాడుచేశాను. తుమించండి” అంది. నేనే మీ మాట్లాడలేకపోయాను. అలాగే మానూ నిలబడ్డాను. ఒక్క ఊణం నిలబడి ఆమె ననుస్కారంచేసివెళ్ళి బండిలో కూర్చుంది. నేనెంకొ అలాగే మానూ నిలబడ్డాను. మాన్యుండగానే బండి నెమ్మదిగా కదిలి వెళ్ళిపోయింది. ★

శబ్దగ్రహణలో విశేష మరోగతి

Model-210 KWK-W
Price Rs. 540/- Plus taxes

మెట్రో రేడియో

పింతుడ్ సర్క్యూట్ తో

- గిట్టు అలంకరణములతో అందమైన వెనీక్స్ పెట్టె
- ఆరు కొత్త ట్యూబులతో హై సెన్సిటివిటీ సెలక్షన్ విధి
- అయిదు ప్రైవేట్ బ్యాండ్స్
- ఫ్యాన్ టైప్ ట్యూనింగ్ ఇంటికేటర్ వ్యాపార ఫోగట్టాలు కోరబడుచున్నవి

హి-ఫ్, రిప్రొడక్షన్ నకు తీవ్ర ప్రతిఘటన కనుగుణముగా రూపొందింపబడినది.

పశ్చిమ జర్మనీ సహకారముతో

ఇండియాలో తయారుచేయబడినది.

Sole Distributors **METRO MUSICS**

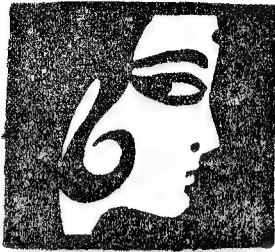
545 - Kalbadevi Road, Bombay - 2. **GRAM. METMUSICS**

తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి, విశాఖ, శ్రీకాకుళం జిల్లాలకు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

హిందుస్తాన్ ఏజన్సీస్, 24/225 ఏ, దానవాయిపేట, రాజమండ్రి.

కృష్ణజిల్లాకు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

అంధ ఎలక్ట్రిక్ హౌస్, హిస్కరోడ్, విజయవాడ-1.

వనితావ్రాతకం

నీ తమ్ము కథ - నా కథ

వైగులోనేమి పెన్నిధిగలదన్న వారిమాట నిజమేఅయినా—నగం పేరులోనే ఉండనేది అబద్ధంకాదు. ఆయివిషయాల్ని అవును కాదు అనకుండా కొన్ని ఇతరవిషయాలు ఇక్కడ రచయిత్రి పేర్కొంటారు.

ఒకటి తిరగతి చదువుకునే రోజులోనే ఒక కథ వింటూ ఉంటాము. ఒక ఈగ పాపం, ఇలు అలుక్కునే రంధిలో పడిపోయి తన పేరే తోను మరిచిపోయింది. ఇలా ఎవరి పేరు వారు మర్చిపోయేవాళ్లు ఉంటారా అని మీరు అడక్కండి. మన ప్రస్తుత విషయం అది కాదు. ఇక తన పేరు మర్యాదలు అని కోవటానికి ఆ ఈగ తిరి ఎంత అవసరమో, ఎందరి కాటా, గడాలూ పుచ్చుకున్నా దో మనందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఆఖరుకు ఆ ఈగ నామ రహస్యం గుఱ్ఱం కడుపులో ఉన్న చిన్న గుఱ్ఱంపిల్లద్వారా తెలుసుకుని అప్పటికి మనసు కుదుటపడగా ఆ మిగతా ఇలు అలుక్కొనడానికి వెళ్లిపోయింది ఈగ తిరి.

పేరు ఎవరికి ఉండదు? పుట్టి భూమిని దానికూనే ఓ పేరు సంపాదించుకుంటాడు మానవుడు. వెంకటప్ప, గుబ్బుమ్మ, పులమి, ఇటువంటి పేర్లు వెనకటితరంలోవారివి. ఈ నాటి ఆడపిల్లలు స్వర్ణ కుమారి, కమల, విమల, హేమ ఇటువంటి నాజూకైన ఒకటి రెండు పేర్లు సంపాదించుకుంటున్నాను. అలాగే వెనకటి అంజయ్య, రంగన్న, పాపయ్యలు - కుక్కమ్, మోహన్, ఆనంద్ -లుగా పిలిచాను.

ఈమధ్య ఎక్కడో చదివాను - వెనకటికి మన దేశం బ్రిటిష్ వారి పరిపాలనలో ఉండగా ఇక్కడ అధికారి చోదాలో కొన్ని సంవత్సరాలపాటు ఉండి వెళ్ళిన దొర ఒకాయన ఇలా అన్నాడట. 'ఆంధ్రప్రాంతంలో మీకు ఎవరితోనైనా మాటాడవలసినచ్చి అతని పేరు తెలియకపోయినా, మర్చిపోయినా, 'సూర్యనాగాయణ అనో, వెంకటేశ్వరు అనో' పిలవండి. తక్కువ రైతు కూర్చుంటుంది' అని. ఇలా మన ముక్కటి దెవతలూ, నామమాత్రంగా నెలేసేమి - ప్రతియింటా మనకు దర్శన మిస్తుంటారు.

ఎన్ని పేర్లతో పిలిచినా, భగవంతుడొక్కడే అనేది నిర్వివాదాంశం. ఒక్కొక్క మతానికి ఒక్కొక్క దేవ నామం ఉన్నట్లు హిందూమతంలోనే భగవంతునికి ఎన్నో పేర్లు ఉన్నవి. రామభద్రుడనీ, కృష్ణమూర్తి అనీ, వెంకటేశ్వరస్వామి అనీ - ఇలా ఎన్నో ఇష్ట నామాలతో భగవంతుని పిలుచుకుంటూ ఉంటారు తెలుగువారు. ఎవరు ఏ నామంతో పిలిచినా వారిని ఆ రూపంతో, నామంతో అనుగ్రహిస్తాడని భగవంతుడికి ప్రతీతి ఉంది.

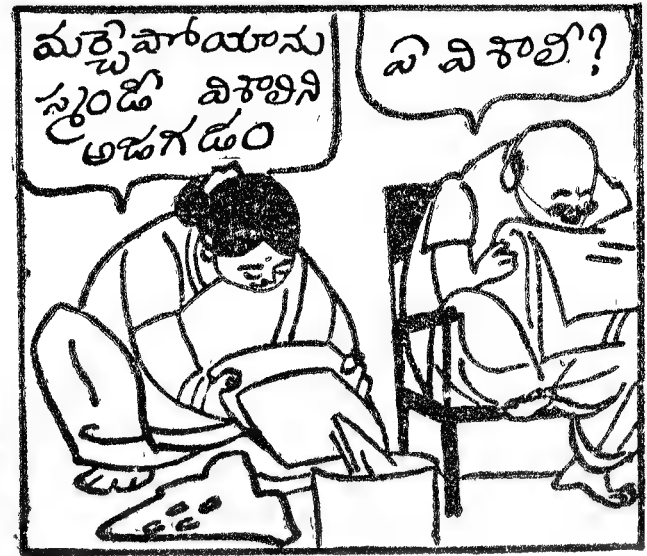
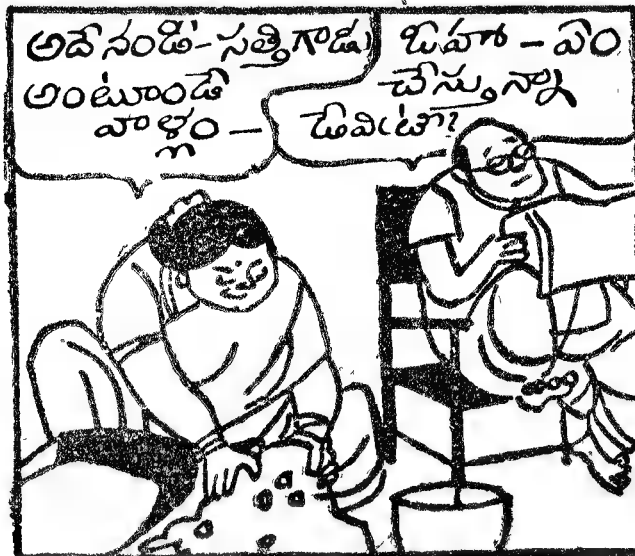
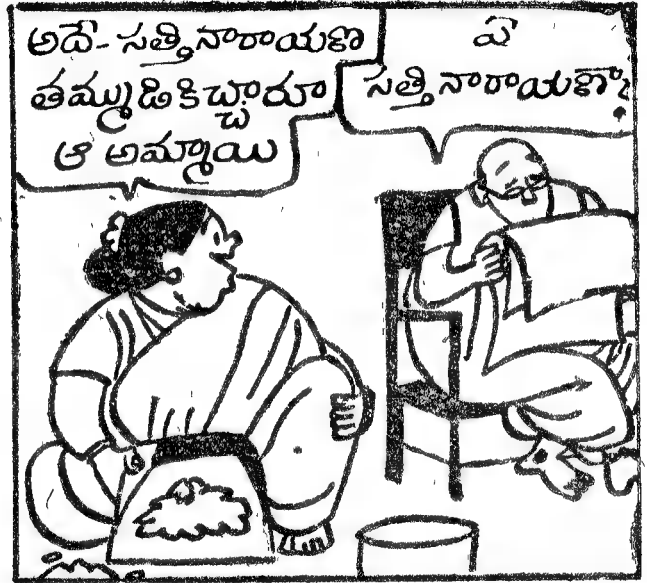
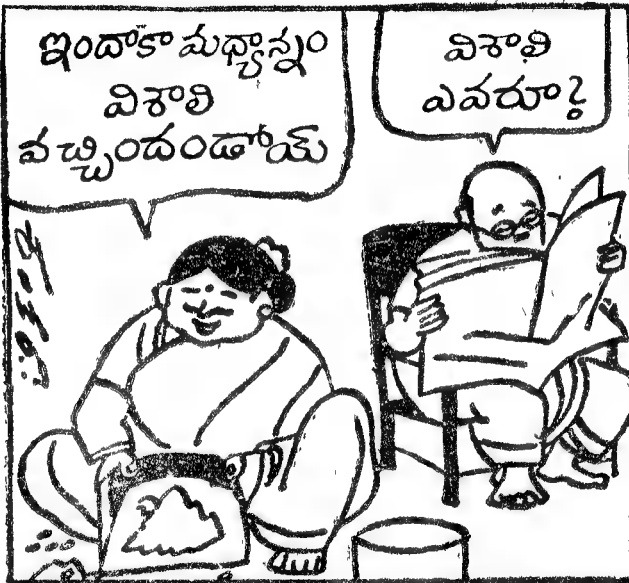
వేద వ తీ దే వి

ఇలా భగవన్నామ రూపంలో అయితే సేమి, నిత్యజీవిత వ్యావహారికావసరాలకై సేమి - ఏదో ఒక పేరు ఉచ్చరిస్తూ ఉండటం మన అందరకూ పరిపాటే. కాని ఆశ్చర్యమేమంటే - ఇలా సర్వసామాన్యంగా వ్యావహారికంగా ఉచ్చరించబడుతున్న నామధేయం ప్రతి వ్యక్తి జీవితంలోనూ ఏదో ఒకరోజున గిరిగింతలు పెట్టి కవియించి - మృదయాల్ని పులకింపజేసే సమయం వస్తుంది.

అది - రెండు జీవితాల్ని, చేరి ఒక వేపు నుండి ప్రోసుకు వచ్చిన రెండు మేఘ శకలాలవంటి జీవితాల్ని - ఒకటిగా ముడివేయబోయే కల్యాణ సమయం. ఆ సమయంలో మనవాళ్ళు చేసే సరదాలకు, పేడుకలకు అంతు ఉండదు. అలాటి వేడుకల్లో చూడ

వచ్చిన పేరంటాండు మంగళనూత్ర ధారణ కన్నా ఎక్కువ ఆసక్తిగా ఎదురు చూచేది 'పేరు చెప్పించట' మనే తంతు. ఈ తంతు పూర్తిగా ఆడవాళ్ళ హక్కు. వివాహానంతరం పనులు బట్టలతో, చిటికెన ప్రతి లంకతో వరుడూ. వధువూ, గుమ్మంముంగు నిలువబడి ఉంటారు. అమ్మాయిచీరే కొంగూ అబ్బాయి ఉ తిరిగివు శాగూ కలిపి పురోహితులవారు వేసిన బ్రహ్మ ముడి నూత్రం వారి మధ్యగా ఉంటుంది. అప్పుడే తిలల నిండా పోసుకున్న తిలబాట ముత్యాల వలె (ముత్యాల కొకపోయినా) వారు కదిలి నప్పుడల్లా ఒక్కొక్కటి రాలుతుంటాయి.

అమ్మాయికి స్వంత ఆడవశుచు ఉంటే మరీ మంచిది. లేకపోతే వరుసకు అయిన ఆడవశుచునా - అంతకుముందే మంగళ హారతి పశ్చంతో గడపకు అవలివేపు ప్రత్యక్షమై 'పేరు చెప్పి మరీ కదలండి' అని పోలీసు ఆటెన్షన్ కలలో నిలువకుతుంది. తల వంచుకుని ఉన్న అమ్మాయి నవ్విందో లేదో మనకు అంతగా కనపడదు కాని అబ్బాయి మట్టుకు నవ్వివ్వనట్లు ఓ చిరునవ్వు విసురుతాడు. అంతటితో అక్కడ చేరిన నారీజనం 'పెళ్ళికొడుకు పక్షిమూ, పెళ్ళి కూతురి పక్షి మూగా రెండు జట్టుగా అయి భలోక్తుల యుద్ధానికి సన్నద్ధులవుతారు. వరుసయిన వారు ఎదటివారిమీద ఓ వాగ్వాదం విసరడమూ, బాణం అవతలావిడ వధ్యలోనే అందుకుని మరొక సరాగాస్త్రంతో దానిని విరిచివేయడమూ-ఇలా సాగుతుంది కొనేపు. అంతకు ముందు తమ జీవితాల్లో భర్త పేరు భాగ్య, భార్య పేరు భర్తా - ఎన్నిసార్లో అనాలోచితంగా వ్యావహారికంగా ఉచ్చరించి ఉన్నా, ఆ సమయంలోమాత్రం ఎక్కడలేని సిగూ పుట్టుకువస్తుంది వారికి. అమ్మాయి ముంగుచెప్పాలని మగపెళ్ళి వారూ కాను మీ అబ్బాయి ముందు చెప్పాలని ఆడ పెళ్ళి వారూ - సంతాలవరకూ పోయేటప్పు టికి- కాలు మార్చి కాలుమీద నిలబడుతూ ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుకుంటూ నిలవబడతారు వధూవగులు. ఇలా పక్కా అరగంట సేపు నిలువబడినాక మగవాళ్ళు 'ఇంకా ఎంతసేపు నిలవబడతారు, కాని వ్యం డి త్వరగా...' అని కేక వేయటమూ ముందు

వరుడూ, ■ దెనుక వధువూ చకచక పేరు చెప్పి వేయటమూ జరుగుతుంది. ఇంకా గడి సరి ఆడపడుచుంటే 'మాకు వినపడలేదమ్మా' నీవు చెప్పిన పేరు అంటూ అమ్మాయిచేత మళ్ళా పేరు చెప్పించి మరీ వదలిపెడుతుంది అది వేరే సంగతి.

వివాహ కార్యాలలో మనవాళ్ళు వేడుకల పేటిట, వినోదంపేట జరిపే ఆనందంతులూ ఇదొకటి. కాని అన్నిటిలా ఈ వేడుక వివాహంతో ముగియక దీని తాలూకు ప్రభావం భార్యభర్తల జీవితాలలో పెనవేసుకుని సాగుతుంది. ఎంతవయసు వచ్చినా, ఎన్ని సంవత్సరాలు కాపురం చేసి ప్రాథమిక అయినా భార్య, భర్తను పేరుపెట్టి పిలవదు సరికదా — ఏ సందర్భంలోనూ నా ■ పేరు ■ చుట్టరించవలసినప్పుడూ పదహారేళ్ళ వరకు వధువులా సీగుపడి ఏదోవిధంగా తిప్పించుకుంటుంది. ఆలనాటి పెళ్ళినాటి ఈ మధురమైన అనుభవం తెలుగునాట ప్రతి జీవితంలోనూ అలా అలా తొంగిచూస్తూనే ఉంటుంది. ఇప్పుడిప్పుడు భర్తలు భార్యల్ని పేరుపెట్టి పిలవటం సర్వసామాన్యమైంది కాని, కొంతకాలంకిందటివరకూ అలా ఒహిరంగంగా భార్యపేరు ఉచ్చరించటం సంప్రదాయ విరుద్ధంగా పరిగణించబడేది.

ఈ సంప్రదాయబలం ఎంత గాఢమైనదో నాకు ఈమధ్యవరకు తెలియలేదు. నేనసలు చాలా అధునాతనమైన అభిప్రాయాలు కలదాన్ని నా ఉద్దేశ్యం. ఏ భావాలు ఆధునికమైనవి, ఏవి పురితనమైనవి - అని ప్రశ్నిచేసే నిక్కచ్చి అయిన కొలబద్ద నావద్ద లేని మాట నిజం. కాని అర్థంలేని కొన్ని మూఢ ఆచారాలు, పిచ్చి నమ్మకాలు - వీటియందు ఒక విధమైన నిరసన ఉన్నవలు కూడా నిజం. ఈనా భావాలను దామకొవటానికి నేను ఎప్పుడూ ప్రయత్నించలేదు కూడాను. ఈ కారణంగా నాకు మాయింట్లో వారికి చిన్న చిన్న సంఘర్షణలులాంటివి జరగటం కద్దు.

నేను చదువుకున్న ఆడపిల్లల మిషనరీ స్కూలులో మూడవంతులు క్రైస్తవులు, ఒక వంతుహిందువులు - ఉండేవారము. వికసించి వికసించని అర విరిసిన ప్రమానాలవంటి చిఱుతి వయస్సులు. పడమూడు, పడునాల్గ సంవత్సరాల ఆ ప్రాయంలో ఈ వికాల విశ్వంలో మాకు అవసరం లేనిదీ, ఆశ్చర్యం కలిగించినదీ అయిన విషయమే ఉండేది కాదు. మా విద్యార్థిని సముదాయ మంతా ఆ మిడి మిడి జ్ఞానం తోనే ప్రపంచంలోని బహుళమైన న్యాయపరమ అన్నిటినీగురించి వాదోపవాదాలు చేస్తూ ఉండేవారము. హిందూమతము, అందరి ఆచారసంస్కృతులూ మన దేవతలూ, విగ్రహారాధన - ఒకటేమిటి - అన్నీ చర్చకు వస్తుండేవి. ప్రతిభా వ్యుత్పత్తులు కాని తర్కజ్ఞానము

నీతిమృకథ

ని ఆ చర్చలలో ఎక్కడా నిలిచేకా వనుకోండి. ఒకవిధంగా. తాను పుట్టి, పెరిగిన వ్యవస్థ, మతాభిమానంతో, ఎడటివారి మతాలను, ఆచారాలను వేళాకోళంతో క్రిందుచేయటం ఆ చర్చల ముఖ్యద్దేశ్యంగా ఉండేది. ఆ వివాదాలలో తరుచు ఒకప్రశ్న నన్ను వేధిస్తుండేది.

'మీ హిందువులు భార్య భర్తలు ఒకరి పేరు ఒకరు చెప్పరట కదా? - పేరతో పిలుచుకుంటే తప్పేమిటి? మాలో చూడు, చక్కగా పేరుపెట్టి మేరీ, అనీ, జాకా అనీ ఇలా చదువుగా పిలుచుకుంటారు - అనీ. ఈ ప్రశ్న నాలో ఆలోచనలు, కలిగించేది. 'నిజమే, తప్పేమిటి? ఇది వట్టి మూఢాచారం' అని అనిపించేది.

అమ్మ ఈ మూఢత్వానికి ఒక మచ్చుతునక కూడా అవును అనీ. ఒకటి రెండు సంఘటనలు జరిగినప్పుడు నా మనస్సులో రూఢిపడి పోయింది. అమ్మ ఏ సందర్భంలోనూ నాన్నగారి పేరు ఉచ్చరించడం ఇంతవంకూ మేము వినలేదు. పైగా - నాన్నగారి పేరు గల మరెవరి సంగతినైనా చెప్పవలసి వచ్చినప్పుడు చుమత్కారంగా 'మీ నాన్నగారి

సరళ సలహా!

వయసులో వుండి వలపు తలపులలో కలలుకనే ఆడపిల్లలకు సహజంగానే కొన్ని కోరికలుంటాయి.

రికరకాల రంగురంగుల సరికొత్త బాణీల ఓణీలు వేయాలనో, నగలు పెట్టుకోవాలనో, సౌందర్య పోషణ చేసుకోవాలనో ఉంటుంది. ఉండటం సహజం. అది తప్పకాదు.

అయితే ఆ కోరికలు పరిమితంగా ఉండాలి. అంతరంగికంగానే ఉండాలి. అందరి కళాపడి విమర్శలకు గురికారాదు. నైలాన్ కట్టుకోవాలని ఉందనుకోండి. అది ఈసడించే ముసలమ్మలదగ్గర, పెక్కిరించే సాటివారి ఎదుట అసీ కట్టకండి. మీ ఒంటరితనంలోనో, తీయని జంటరి తనంలోనో నైలాన్ నవలావణ్యం అనందించండి. కౌటన్ నైలాన్ లంటూ ఈమధ్య వస్తున్న రకం అంతా కట్టుకోవచ్చు. ఎట్టేట్టుగా ఉండను.

కట్టిన అందంఉండేబట్ట కట్టినప్పుడే అందం.

పేగలాయన! అనో 'ఫలాని ఎల్లయ్య గారు' అనో చెప్పి తప్పించుకునేది. ఇలా నాన్నగారి పేరుకు 'ఎల్లయ్యగారు' అనే నామధేయం ప్రతివచనంగా ప్రతిపాద్యమైనది.

సర్వోదయ పాత్రలు ఇంటింటా కొత్తగా వెలిసిన రోజులవి. ప్రతి ఉదయమూ భుజించ బోయేముందు గృహిణి కాని, చిన్న పిల్లల కాని పిడికెడు బియ్యం ఆ పాత్రలో వెయ్యాలనేది అందు ముఖ్యద్దేశం. వారాని కొకతూరి సర్వోదయ సంఘ సేవకులు వచ్చి

■ బియ్యం పోగుచేసుకుని వెళతారు. వారి వద్ద సర్వోదయపాత్ర లీచ్చిన వారిపేర్లు జాబితా ఉంటుంది. బియ్యం తీసుకున్నాకొ యింటి యజమాని పేగును వారి జాబితాలో గుర్తు పెట్టుకుని మరీ వెళతారు.

అలా కొన్ని వారాలు జరిగాక ఒకవారం ఎప్పుడూ మామూలుగా వచ్చేవారుకొక కొత్త వారు సర్వోదయ పాత్రకోసం రావటం జరిగింది. నేను లోపల ఏదో నవలగావును చదువుకుంటున్నాను. అమ్మ సర్వోదయ పాత్ర ఇచ్చింది కొబ్బరినూ-వాళ్ళు బియ్యం పోసుకుని కొత్తవారవటంవలన నాన్నగారి పేరు అడిగారు.

"అమ్మాయ్, ఇలా రావే, వీళ్ళకు నాన్నగారి పేరు చెప్పిపో"...అని బిగ్గరగా కేక వేసింది అమ్మ. నాకు కథలో అంతరాయం కలిగినందుకు కలిగిన చిరాకుతో "అబ్బ, నువు చెబుదూ అమ్మా. నేను చదువుకుంటున్నాను"...అని తిరిగి కేకవేశాను. అలా అనటంలో 'అమ్మ నాన్నగారి పేరు ఎందుకు చెప్పకూడదు'...అని పంతిమూ ఉందనుకోండి. అమ్మ పేగు చెప్పలేదు. కోపంగా లోపలకువచ్చి 'నీక్కాదూ చెబుతుంటే'... అని గదిమీ నన్ను బయటకు పంపించింది. వారికి పేరుచెప్పి లోపలకు వచ్చిన నన్ను నాలుగు చీవాట్లా వేసింది.

ఇంతటితో కథ అవలేదు. నేను మూఢాచారమని గరించిన ఈ పట్టింపు విషయంలో అనుకోకుండా అమ్మకు నేనూ వారసురాలి నయ్యాను. ఇలా నన్ను కట్టివేసిన సంప్రదాయ బలిమి ఎటువంటిదో కూడా చెబుతాను.

చక్కెరకు కరువువచ్చి లేవను కొత్తగా పెట్టిన ఈ మధ్యశాజాతే అవి. పడళ్ళ పేట. పక్కయింటి అమ్మాయిని తీసుకుని దుక్కొనికీ వెళ్ళాను ఆ రోజున. కొటా ప్రకారం చక్కెర ఇవ్వగానే 'తేబిల్'మందు పైలు వేసుకుని కుర్చీలో కూర్చున్న ఆసామీ "పేగు..." అన్నాడు కలం చేతిలోకి తీసుకుంటూ. చప్పున నా పేరు చెప్పాను. ఆ ఆసామీ విసుక్కుంటూ 'మీ పేరు కాదమ్మా, ఇంటి యజమాని పేరు'అన్నాడు కళ్ళజోడు సరిచేసుకుంటూ.

చెప్పవచ్చునా, ఏ సంస్కారబలిమి అడ్డువచ్చిందో తెలియదు - ఏమి అంటూ

హ్నానో ఇంకా నాకు తెలియకముందే 'చెప్పవద్దు' బావగారి పేరుటా అని ఆ పిల్లకు చుట్టూ పురమాయించాను! ఆ తర్వాత ఆ పిల్ల ఆయనగారి పేరు చెప్పటమూ అతడు వ్రాసుకోవటమూ యాంత్రికంగా జరిగి పోయాయి. ఆ మాట నా నోట జారింది- ఏదో పోగొట్టుకున్నదానిలా, 'నేను నిరసిస్తున్న ఏ సంప్రదాయమో నన్ను జయించి వేసినట్లు-నీరస పడిపోయాను' వేరు వ్రాసుకుంటూ మీసాల కాటుక ఆ ఆసామీ గున్నగా నవ్వినట్లు కూడా నా అనుమానం. అది నా భ్రమో, లేక అతిగాడు నన్ను చూచి నిజంగానే నవ్వాడో-అనే విషయం అప్పటికే ఇప్పటికీ నాకంత పట్టలేదు. కాని తిరితిరాలుగా నాలో జీర్ణించిపోయిన సంస్కారాలేం, ఆచార బలమి-నన్ను ఇంత నిగూఢంగా ఆవరించిఉందని ఆ తీరణలో తెలిసి విస్మయ లోమునిగిపోయాను. ఆ తీరణ నూరాన ఉన్న అమృతజ్ఞాపకం వచ్చింది. 'ఇలా ఎలా జరిగింది?...అని తిరగ్గంజోపడ నాకు ఇంటికీ చేరవలకు ఆ పిల్ల నిశ్చయంగా నా పక్కను నడుస్తున్న సంగతి జ్ఞాపకంలేదు

నట్లు చెసుకుంటూ బామ్మ ఒక పాట పాడుతుండేది. అవిడ లెఖ్కులేనని పాటలు పాడేది. అందులో ఇదొకటి.

శివుని కలుసు విరిచి సీతమ్మను గలుచు కున్న మహావీరుడు. నూనూగు మీసాల గుండెర రావమూర్తి, రామచంద్రుడు సీతమ్మకలు పుచ్చుకుని వాకిటి ముందు నిలవ బడి ఉంటాడు. రామయ్య వివాహానికి పేరంటాండ్రుకు కొరలేముంది? వారి ఉత్సాహానియం వెలవ వలె ఉన్నది.

'శ్రీరామ నీ భామ పేరమి చెపుమా - ఆ పేరు నీవు జెప్ప వి న గోరి' సుమార్తీ - అంటూ ఒక కుటుంబముల ముచ్చట పడుతూ అడుగుతుంది. రామ భద్రునకు నవ్వననుంది. 'నానతి పేరు మీరు యెప్పుడు వినలేదో...' అని యొకిగా పరాచి కొలాడు తున్న ఆ స్త్రీలను ప్రశ్నిస్తాడు. 'సరిపేరు చెప్పలే సకల లోకముల వా రపహాస్య మొనరింతు రని చెప్పలేదో' అని అనునయంగా అడుగు తాడు. కాని ఆ ప్రాధలు ఈ మాటలకు మోసపోలేదు. 'లోకము లన్నీ నీలోనికే కదా, నీ నవహాస్యం చేసే వారెవరోయీ రామచంద్రా!...అంటూ ఒక పడుచు రుచ్చిస్తుంది. 'మేమింక చెడరంగ పోము మీ మదవతి పేరు చెప్పకా, మరి తల్పు తిగ్గాము'...అంటూ బెదిరిస్తుంది మరొక వనితి. రాముడు మహా చతురజ్ఞాడు 'అలా అయితే వినండి చెప్పేస్తున్నాను- 'వైదేహి' .. అంటూ గుమ్మం దాటటానికిఉంకిస్తాడు. చుట్టూచేరిన భామమణులు వాకిలికి అడు గోకటి 'ఇదెమిటయ్యా, ఏదో మర్మంగా చెబుతున్నావు? నా అమ్మాయి పేరు అది

కాదు. నిజమైనపేరు చెప్పి మరి కడులు... అని పట్టుపడతాడు. రాముడూ ఓడిపోయానా వని ఒప్పుకుని చిరునవ్వులతో సీతమ్మపేరు పలుకుతాడు.

అప్పుడా భామలకు సగం ముచ్చట తీరింది. తల భూమివేపు ఓరగా వంది సిగుపడుతూ నిలువ బడిన భూమిజనుచుట్టుమట్టి వారంటారు:

'సీతమ్మ నీ భర్త పేరూ చెప్పవమ్మాకేతో మోదముతోడను'

సీతమ్మ అసలే ముగ. అందులోనూ కొత్త పెండికూతురు.సిగుతోడుంచిండుక పోతున్న జానకి రామభద్రునిపేరు నోటితో ఎలా ఉచ్చరిస్తుంది? అందులో రఘురాముడు ప్రక్కనున్నాడాయ్. సరాగాలలో తల ముస్కలపుతున్న ఆ పేరంటాండ్రుకు ఇదేమీ పట్టలేదు. సీతాదేవికి ఏమీ పాలుపోలేదు. దగ రగాడున్న చెలితో 'నాధుని పేరు రేపు చెపుతాను కానీ ఇప్పటికీ పోనివ్వండి...'అని మెల్లగా చెప్పుకోన్నది. వారామెకు ఎప్పుడైనా చెలులేమోకాని ఇప్పుడుమాత్రం కాదు. 'అలా అయితే అమ్మాయి, రేపటి దాకా ఈ విధంగానే గుమ్మంముందు నిలవ

ఉపాధ్యాయుడు - ఔరంగ జేబు దుర్మార్గుడని ఎలా చెప్ప గలవురా?

విద్యార్థి - నోటితోసార్. -టి. హనుమంతరెడ్డి (కవకుంట)

బడి ఉండు... అని దృఢంగా తమకు ద్వేష్ట చెబుతాడు. పాపం! ఆ పెండికూతురు నిస్సహాయ అయిపోయింది. సిగుతోతలమాటున రఘువీరుని నామం ఎలాగో అనేసి అప్పటికే చెలూను వదిలించుకుంటుంది.

ఇదీ ఆ పాటల భావం. ఈ వేడుకలోని యుక్తాయు కత్తకాని, ఈపాటలోని భావాన్ని గురించిన సత్యాసత్యాలుకాని మన కనవసరం. ఈ వినోదం కలిగించే రసానందం అట్టిది. అందరి మధురానుభూతి అట్టిది.

అంతటి లోకాధీశునకే తప్ప లేదు-మరి మనమెంతి?...అని ఆనాటి నాటలమి జ్ఞాపకం వచ్చినప్పుడల్లా నన్ను నేనే న ముదాయించుకుంటున్నాను.

కర్తెను క్లాతుమూలలకు డిజైన్లు

—సుహాసిని (రాజమండ్రి)

వనితా వాణి

అభినందన

డి. విశాలాక్షి గారు వ్రాసిన నా గోలు ద్రెస్సులుకు పట్టి పద్ధతిని నేను ప్రయత్నించాను. మా అక్క కూతురికి మేజో శుభ తయారయ్యాయి. అవి చూసి మాయింట్లో అందరూ మెచ్చుకున్నాడు. విశాలాక్షి రావుగారికి నా అభినందనములు.

ఎన్. రాధిక (మచిలీపట్నం)

* * *

ముఖారవిందం

2-11-60 శేధి వారపత్రికలో భూపతి రాజు సరస్వతిగారు వ్రాసిన "ముఖారవిందం" అను వ్యాసం చాలా బాగుంది. ముఖం అందంగా నునుపుగాను ఉండుటకు ఆవిడ చెప్పిన చూచనలన్నీ బావున్నవి.

కొంతమంది స్త్రీలకు చెంపలదన్న మూతి మెనకూడా వెండ్రుకలు వున్నవి. ఆవిడగారు కోజు పసుపురుద్దుకుంటే తప్పకుండా పోతివి అని వ్రాసినారు. కాని మేము కొన్ని నెలల నుండి పసుపు తరువాత పసుపు ఉప్పు, కలపి కూడా రుద్దుకొని చూచినాము కాని అవి పోలేదు. అవి పోవుటకు వేరే ఏదైన మార్గముంటే, సోదరీమణుల కెవరికైనా తెలిసి వుంటే దయచేసి వనితా వాణి ద్వారా తెలిప గోరినాను. ఆ వెండ్రుకలు వుంటే ఎంత వికారంగా వుంటుందో వనితలకే తెలుసు. తప్పక నివారణోపాయం తెలిపేది.

సోదరి (అనంతపురం)

* * *

2-11-60 వారపత్రికలోని రాజ్యలక్ష్మి గారు వ్రాసిన వగలూ-నెరుగులూ అను వ్యాసం చాలా బాగా వ్రాశారు. ఇటువంటివారు శీల మీద యెంతో ప్రేమవున్నట్లు మాటాడుతూనే, వదినా మరదళ్ళకు - అత్తాకోడళ్ళకు-పచ్చటినంసారాల్లో సునిష్ఠులు పోస్తారు. ఇటువంటివారు ఈ వ్యాసము చదివినా బుద్ధి తెచ్చుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

రాజ్యలక్ష్మి గార్కి నా ధన్యవాదాలు, యస్. పార్వతి (నెల్లూరు)

* * *

సోదరి వి. ఇందిరాదేవిగారు వ్రాసిన, సందేహాన్ని చదివాను. గద్వాలచీరలు ఎలా వుతకాలో, నా స్వానుభవంవల్ల తెలిసిన విధం చెబుతాను. ఈ ప్రాంతంవాళ్లు ఎక్కువగా ఆ చీరలు కడుతారు. ఎన్నివాళ్లు వుతకీనా. రేవుకేసినా, ఛాయ పోవు. ఐతే, మొదట కొంగు అంచులు కట్టేసి, చీరమాత్రం తడిసి, సోపుతో పులివి తరవాత చీరనంతా సిండి ఆరేయ్యాలి. తెల్ల చీరలు గూడ ఇలాగే చాకలికి వేసేప్పుడు కొంగు అంచులు కట్టి వుతకమంటే సరి. తెల్లగా, మల్లె పువ్వులాగా వుంటాయి. అంతే కాని ఎక్కువ శ్రమ పడనక్కరలేదు.

యక. వి. లక్ష్మి (కర్నూలు)

* * *

మీ సంచిక ది|| 26-10-60 లో వనితా లోకం శీర్షిక క్రింద కుమారి పులిపాక అంజనా దేవిగారు చెప్పినట్లుగా "పాసిక్ పేషరుతో హేండ్ బాగ్" ను తయారు చేసినాను. చాలాబాగా వచ్చినది. మీ పత్రిక ద్వారా రచయిత్రి కుమారి పులిపాక అంజనాదేవి గారికి నా హృదయపూర్వకాభి వందనములు అందిచేస్తారని ఆశించుచున్నాను.

దయచేసి సోదరీమణులెవరికైనా "దోస ఆవకాయ" తయారుచేయడం తెలిసిన వనితా వాణి ద్వారా తెలియజేయగోరుతాను.

కుమారి రఘునాయకుల రమణి (బందరు)

* * *

2-11-1960 న వెలువడిన "ఆంధ్రపత్రిక"లో భూపతిరాజు సరస్వతిగారు వ్రాసిన "ముఖారవిందం" చాలా బాగా వ్రాసినారు. వారు వ్రాసినది చాలా వాస్తవికంగా వ్రాసినారు. ఈ రోజుల్లో కొందరు స్త్రీలు తాము ధరించేమీనూ చాలా వికారంగా ఉంటవి.

వారి ముఖము సందర్భముగా ఉన్నా వారు కట్టుకున్న బట్టలు తమ శరీరానికి సాగుగా కనుపించదు. వారు ఇంత విమర్శగా వ్రాసినందుకు వారికి మీ పత్రిక ద్వారా నా ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను.

కాంతాకౌరు ముంగి మోహన్ (ఖమ్మం)

* * *

19-10-60 పత్రికలో సి. హెచ్. సీత గారు వ్రాసిన స్త్రీలకు యోగ్యమైనవిద్య ఏలాంటిది? అనే వ్యాసము చాలబాగున్నది. మొదటి రెండు వ్యాసాలకుంటే సీతగారు వ్రాసిన వ్యాసము నన్ను బాగా ఆకర్షించినది. సీతగారు అంతబాగా వ్రాసినందులకు నా హృదయపూర్వకముగా ధన్యవాదములు.

వి. అంజలి (హైదరాబాదు)

* * *

కొబ్బరి పీచుతో కాళ్ళు తుడుచుకొనే పట్టా

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక వనితా వాణిలో ఎస్. కన్నమణిగారు కొబ్బరి పీచుతో కాళ్ళు తుడుచుకొనే పట్టాను ఎలా తయారు చేయాలో తెలుప వలసినదిగా కోరారు. కొబ్బరి పాకు తెలిసిన ఒక పద్ధతిని తెలియజేయుచున్నాను.

ఎక్కువగా కొబ్బరి పీచును తీసుకొని ఒక నీళ్ళ తొట్టలో వేసి 1 పూట నాన నివ్వాలి. తరువాత దానిని బయటకు తీసి నీళ్ళన్నీ ఓడి గిలిన తరువాత ఓపికతో పుష్పముగా విడదీయాలి. అంతా విడిచిన తరువాత 2 అం||ల పల్లె అం|| మందముతో జడలాగా పొడవుగా అలాగే అల్లాలి. మనం జడను మొదలు పెట్టి అల్లెట్లా పైనుంచి పూడి పోకుండా వుండుటకుగాను ఏదైనా కొనతో గట్టిగా కట్టాలి. మనము ముందుగా ఒక కేంద్రమును తీసుకొని (దానిని మధ్యభాగముగా గుర్తుచుకోవాలి.) ఆ కేంద్రముపై జడ యొక్క మధ్య భాగమును ఉంచి ఒకచుట్టు తిర్రాతయింకోక చుట్టు మన యుట్టుపైన పైజు వరకు చుట్టుకోవాలి. ఆ చుట్టలు పూడకుండా వుండుటకు గాను ఒకదాని నొకటి నూడి దారముతో జాయింట్లు చేస్తూ రావాలి.

జడ చివరకూడా మొదలులాగే నులక త్రాడుతో గాని మరి గేనితో వైన గాని గట్టిగా పూడకుండా కట్టి చుట్టుతూ చుట్టిన తరువాత గట్టిగా ఆ త్రాడుతో బిగించాలి. తరువాత మధ్యభాగములో పెట్టిన మొట్టి భాగము యొక్క త్రాడు కనిపించకుండా ఉండుటకుగాను మంచి కొత్తో చిన్న పూవులాగా తయారుచేసి మధ్యభాగములో కట్టవలెను. ఆ చుట్ట చుట్టూ మంచి కొత్తో పైసింగ్ కుట్టిన చూడటానికి అందముగాను ఉపయోగకరముగా ఉండును.

డి. చేబి (నిడ్రువోలు)

హరి వంశము

మధురా పర్వము-8

తతస్సమస్త మంచేషు నాగరస్య తదాజనంః
రాజమంచేషు చాదూధా స్సహభృత్యైర్వరాధిపః॥
నాగరీయాపితాం మధ్యే దేవకీ పుత్ర గర్భిణీ
అంత కాలేపి పుత్రస్య ద్రక్ష్యమీతి ముఖం స్థితాః
—విష్ణుపురాణం

అంతలో తెలచారింది. హంసుడు ప్రాచ్యపర్యతేభాగ్రవతంస తను పొందినాడు. రాజకాసనాన్ని అనుసరించి పురంలోని ఎల్లవారు కైసేసికొని మలయువంలో రామకృష్ణుల పరాక్రమాన్ని ఆలోకించాలనే కాతూహలంతో ఉల్లములు పల్లవింపగా మహారంగ స్థలాన్ని చేరుకున్నాడు. ఆ జనంతో ప్రేక్షాగారం ఆపూర్వమాణమై, సముద్రాన్ని పోలి, కోలాహలంగా వుండి. మంచాగారం ప్రాశస్త్య ఖమై, సచిత్రా ప్తస్త్రిచరణములు, సార్వభౌమ్యవేదికములు, సగవా ష్టాదండములు, సతిలోత్తమ భూషితములు అయిన మంచముల చేతి, తమగములచేతి ఒప్పుమిగులుతున్నది. కొన్ని మంచములు చారు నిగ్గుక్తములై, పువ్వదామములచేతి అలంకరింపబడి, శిరస్థాల తోడదాలను పోలి ఒప్పు మిగులుతున్నాయి. అవి రాణివాంకోసం అయిన మంచములు. విరళితంతువులైన అంతఃపటములతో, అవి సంపు తములై వున్నాయి. అచ్చటివారు బయటివారికి కన్పించరు. బయట ఏమి జరుగుచున్నదో అచ్చట కూర్చుండువారికి అంతా కన్పిస్తుంది. ఏతద్భక్తవైభవ మర్యాదంగా రాణివాసపు మంచాగారం నిర్మితమైంది. మరి రాజులకు వేరుగా, మలులకు వేరుగా, నాగర స్త్రీజనాలకు వేరుగా, వారవిలాసినులకు వేరుగా, పౌరజానపదులకు వేరుగా ముఖాగారాలు ఏర్పాటు వున్నాయి. ఇన్ని విధములైన మంచాగార ములతోను ఆ సమాజవాటం సప్తేభాఘమైన సముద్రాన్ని పోలి ప్రకృతి వహిస్తున్నది. ఆ మల్లసంగరాన్ని వీక్షించడానికి వచ్చిన జనంలో వివిధ జాతుల జనము, వివిధ శ్రేణుల జనము వున్నారు. ఏ జాతికి ఆ జాతికి, ఏ శ్రేణికి ఆ శ్రేణికి వేరువేరుగా మంచాగారాలు నిర్మాణం అయివున్నాయి. విజాతికి ఆజాతి తనతన జాతికి చిహ్న మైన పతాకాలతో వచ్చి, యథాస్థానమునందు ఉపవిష్టం అయి వుండి. ఏయే శిల్పంచిత ఎవరు ఎవరు ఉపజీవనం నడుపుతుంటు న్నారో, వారంతో శ్రేణులక్రింద ఏర్పడిటం వున్నది గనుక, వారు ఇష్టాదు, ఈ మల్లక్రిడామహోత్సవానికి స్వకర్తృద్రవ్యచిహ్నితము లైన పతాకాలతో వచ్చి, తమకు తమకు ప్రత్యేకింపబడిన స్థానాలను ఆక్రమించుకున్నారు. ఆ స్థాన విహితగూడా ఆయా వృత్తి కర్మ చిహ్నమైన కర్మద్రవ్య ముద్రికలచేతనే నూచితమౌతున్నది. ఇష్టాదు ఇన్ని పతాకాలతో ఆ మంచాగారాలు అలంకరింపబడిన పర్యతాలను పోలి కన్పిస్తున్నాయి.

అంతఃపుర జనంకోసం నిర్మింపబడిన ప్రేక్షాగారాలు కాంచన

చిత్రములతో, రత్నజ్వాలాకులంగా ప్రకాశిస్తున్నాయి. విచిత్రము లైన తెరవీరలు ఇరుదెసల ఉల్లస్థిలగా ఆ మేటి తమగములు రక్కల తోడి పర్యతాలనుపోలి చూపరకు బహుశ్యేతపర్యతములు ఒక్కచో చేరిన భ్రాంతిని కల్పిస్తున్నాయి. చామరధారిణులు, నానా విధ భూషణాలంకృతులు, విచిత్రములయిన భాషలతో ఒకరిని ఒకరు పల్లరించుకుంటున్నవారు, విచిత్రాంబరములతో అగ్నినిపోలి ప్రకాశిస్తున్నవారు, దాసదాసీజనాలతో అక్షిగ మై, ఆ మంచాగారం అంతా అంతఃపురంలాగే ఒప్పు మిగులుతున్నది.

గణికలకు పెద్దపెద్ద తమగాలతో ప్రేక్షాగారం నిర్మితమైంది. తమగాలు విమానాకారాలుగా వుండి, ఆ సరణాంబరాలతో శోభ నంగా, ఓజస్సుతో కూడి, చైమానికలోకాన్ని జ్ఞప్తికెస్తున్నాయి. కొన్ని ఆసనములు పర్యంకములను పోలి, కొన్ని ఆసనములు కుసము లను పోలి, హిరణ్యయములు, సప్తమృతపర్యతములై, చిత్రములై కన్పిస్తున్నాయి. వారకామినులు సవిలాస విశేషంగా ఆ ఆసనము లను గూడా ఆక్రమించుకుంటున్నాడు.

మహారంగం అంతటా చుక్కికొది పానసములు, చాంగేర్య ములు, ప్రేక్షిక మహాజనంకోసం గోష్ఠీమందిరాలలోసంతరించబడి నాయి ఆ పానగోష్ఠులు ఘోరవదింశిపూర్వములై వున్నాయి. బంగారు పానకుంధులతో ఆ పానభూమి ఒప్పు మిగులుతోంది.

జఘన్యులయిన జనులకోసం కాష్ఠ సంఘట బంధనములైన మంచములు ఏర్పాటుచేయబడినాయి. ఇవి అనేకంగా వున్నాయి. వందలగా, సహస్రములుగా వున్నాయి. వేలకొలది జనం ఈ మంచ ములమీద అసీనులై వున్నారు.

ఇట్లా మహాజనంతో ఆ మహారంగం సంతుష్ట లోకాంత రంగమై ఒప్పు మిగులుతున్నది. పాషాణ వల్లిక పంకాది రహితము, మృదులకాంచననిభిమృణ్మయము, కమనీయ కనురకాబలసి కము, బదిచందనదారు పరివృతము, మహనీయ కుసుమదామ ధ్వజతోరణ మండితము, బ్రాహ్మణక్షత్రాది పౌర కోలాహలము, ప్రశాంత తూర్యత్రయించితము, నిర్మలము, సమము, నిష్కంటకము, కంస సైన్యతుంగము అయి కంకునిలో లోపించిన సర్వమైన ఉత్సాహము దీ పీఠహించి వ్యాప్తిచెందినట్లు గుపర్యాప్తమైవుంది. ఉత్సాహ సంజనికోలాహలసంఘమృణ్మయ మాణ కకుబంధమైవుంది. రంగమధ్యంలో ప్రాశస్త్యభీనమై, చారునిగ్గుక్తమై, మేరుశృంగసమప్రభమై, రుక్మప్రతనిభ స్రంభసమన్వితమై, చిత్రనిర్మలగోభితమై, ఉన్నతమై, కంకుని ప్రేక్షాగారం, క్షీరసముద్రమధ్యస్థ మంధరపర్యతాన్ని పోలి, అధికంగా ప్రకాశిస్తున్నది. నివాసాకృతలక్షణములైన మాల్యదామములతో శోభిస్తోంది. మహారంగం అంతా నానాజనా క్షిరమై, జనాభుప్రతిపాదియైపోయిందిగాని ఇంకా కంకుడు, మధు కేశ్యుడురా లేదు. మహారాజా ఇంకా రాలేదు అని జనం అనుకు న్నంతలో వాదిత్రముల విచిత్రధ్వానములు వినవచ్చాయి. రాజా వస్తున్నాడు అనడానికి ఆ ధ్వనులు గుర్తులు. ప్రేక్షికమహాజనం ధ్వనులు వినించినంతలో మధుకేశ్యరదిద్దొక్కలాల్గం అయి

మహాలక్ష్మి చరిత్రము

హరివంశము

పోయింది. మహారంగం ఒక్కసారిగా సదమనిగింది. మహారాజు, మధురేశ్వరుడు, ధవళింబరములు ధరించి, ముక్తామణిభూషణములను కైసేసికొని, చలిగొడుగులు, వింజామరలు పట్టుకొని విలాసినులు విలసితంపొంగిపోయి మలుగా వెంటరా, సామాన్యుడు, సమస్తపరిజనాలతో, ఒక్క తెలుపే, చంద్రోదయోదామ సౌందర్యాన్ని అభినయిస్తూ, ఆకాశాన్ని పోని కువలాయాదావాన్ని అధిరోపించి సమాజవాటానికి చనుదొందాడు. సమాజద్వారంవద మహామాత్రుడు కువలయాపీడాన్ని ఆపగా, రాజు, ■ ఎనుగుమీదనుండి దిగాడు. రాజును, మధురేశ్వరుణ్ణి, కంసుణ్ణి చూడగా మహారంగం చంద్రదర్శనం కాగా, సముద్ర తరంగాలు పొంగినట్లు పొంగింది. కుక్కవాసస్సును, శ్వేతివృజనచామరణ్ణి, శ్వేతిమకుటుణ్ణి, శ్వేతాభిసు మధ్యంలో ప్రకాశిస్తున్న చంద్రుణ్ణి పోలివున్నవాణ్ణి, రంగమధ్యంలో ఉన్న సింహాసనమీద ఆసీనుడైవున్నవాణ్ణి, అపరిమితపుణ్ణి కంసుణ్ణి, రాజును, మధురేశ్వరుణ్ణి చూచి పోగులు, సంహృష్టులై, జయాశీషముల పల్కారు. కంసుడు ఆ జయాశీషములను స్వీకరిస్తున్నట్లు శిరఃకంపనం చేస్తూ, సమాజవాటం అంతా కలయచూచినాడు. సర్వభోజాంధకవృష్టిప్రవగులందరూ వచ్చారు. మహాపౌరులంతా వచ్చారు. నాగరస్త్రీలు వచ్చారు. అంతఃపుర స్త్రీలకోసం కట్టించిన ప్రేక్షాగారం కిటకిలలాడుతూ వుంది. లోపలివారు తనకు కన్పించడం లేదు. దేవకి, దేవతోపమ, ఎక్కడవున్నది? కంసుని దృష్టి సునిశితమే నాగరస్త్రీజన సానాలను అవలోకించింది. దేవకి రాజస్త్రీ. నాగరస్త్రీలలో ఆసీనురా తాముందా? ఆ అనుమానం తనకు కల్గడమే కంసునకు విచిత్రమనిపించింది. కంసుడు నాగరస్త్రీజనసానాలను పరికించివాడు. దేవకి ఆ స్త్రీలలో వున్నది. ఆమె ప్రక్కన ఆ వున్నది యెవ్వరు? ఒక్క గుక్క తన తల్లి; దేవకికి ఒకవైపున ఆమె వున్నది. మరియొకవైపున ఆ వున్నది యెవ్వరు? ఆమె నాగరకస్త్రీ, కాదు. జానపదురాలు. జానపదమైన మౌగ్యం మూర్తిదాల్చినట్లు వుంది. మాతృభావం ఆకారందాల్చినట్లు వుంది. ఆమె యశోద అయివుంటుంది. కంసుడు ఆమెను తిడేకదీక్షగా చూచినాడు. ఆమె దేవకి తరువాత దేవకియంటది తన చిన్నబాలతో క్రికప్రదేవుణ్ణి

పెంచింది. కంసుడు తిరిగి ■ నాగరస్త్రీజనసానాలను తిలకించి నాడు. తన తల్లికి ప్రక్కన క్షత్రియస్త్రీభావం అంతా మూర్తి కట్టినట్లువున్న ఆమె యెవ్వరు? అహో! తెలిసినది. ఆమె సంకరణ వాసుదేవులకు ప్రథమగురువు. వసుదేవుని ప్రథమ మహిషి. రోహిణి. ఆమె కన్పించగా కంసుడు తన చూపులను మరియొక ప్రక్కకు తిప్పుకున్నాడు. తాను ఎంతమందినో వంచనచేయగలిగాడు? ఈ ఒక్కస్త్రీ తన్ను కివరించి తప్పించుకున్నది. మరి ఆమె పౌరపుల అడబడుచు. ఆమెను తాను ఏమియు చేయలేకపోయా నాడు. కంసునకు, ఆ యీ తనవైపులను అపజయమై నిల్చిపోయినది.

కంసుని దృష్టి రాజపురుష మంచాగారములమీదకు ప్రసరించి నది. అక్కడ వసుదేవుడు, అతనిపజనునందుడు, లెక్కంగల ఆ భీరవృద్ధులు, తనతండ్రి ఉగ్రసేనుడు, ఇతర యదువృష్టి భోజాంధకులయిన రాజపురుషప్రవరులు, అంతా అక్కడ వున్నారు. ఆ వసుదేవునియందు, ఆ ఉగ్రసేనునియందు, ఈ సర్వ రాజలోకములెప్పుడూ మర్యాద చేస్తూ నేవున్నది. మరి తనయందో, భయంచేస్తున్నది. తాను ఆ అందరిని భయపెట్టి. తనలోని భయమును సర్వ యాదవగణ సామ్రాజ్యస్థితికి ప్రాతిపదికం చేసినాడు.

కంసుని దృష్టి తిరిగి నాగరస్త్రీజనసానములమీదకు పోయినది. తిరిగి దేవకియందు నిల్చినది. ■ దేవకి ఎల్లా వున్నది? కంసుడు తన చూపులతో ఆమెను పరికిలించినాడు. నాగరకస్త్రీలమధ్యను దుఃఖం అవతారం ఎత్తినట్లు. పుత్రగర్భియైన దేవకి ఆసీనుయైవున్నది. దేవకి ఎల్లావున్నది? నా కన్నకడుపునకు ఈ రోజున రోజులు సరిపోతున్నవి. ఈ అంతికాలంలో నేనా, నా పుత్రుణ్ణి ఒక్కసారి చూచుకుంటాను- అన్న విధంగా మౌనమవుతున్నది.

అంతలో తిరిగి తూర్యములు మొరసాయి. దుందుభులు మ్రోగాయి. కంసునిదృష్టి, సర్వప్రేక్షక మహాజనందృష్టి అటు మళ్ళి నవి. సకలాంధోనిధి మేఖలా వహనాన్ని చాలించి, దిక్కురీపవరాలు కదిలివస్తున్నట్లు, సోపా ధ్యాయులు, చామారముషికమాటులు, సలతో సలులు, వల్లవాద్యప్రహర్షితులు, మల్లత భోక్తరులు, రంగధారితో

తెలుసుకొని బాగుపడండి

<p>పిల్లలు ఎక్కువ అవటంవల్ల దరిద్రంతో సరకం</p> <p>అనుభవిస్తున్నారు.</p> 	<p>తక్కువ అవటం వల్ల అన్నివిధాలా హాయిగా ఉన్నారు.</p> 	<p>పెళ్లి అయ్యాక ఈ ఆనందం యిలాగే ఉండాలంటే కొన్ని సంవత్సరాలయిన పిల్లలు పుట్టకుండా చూసుకోవాలి.</p>
---	---	--

దాంపత్య సుఖాలు అనుభవించుచు గూడ, గర్భము రాకుండుటకుగాను అనేక దేశాలలోని ప్రముఖ డాక్టర్లు కనిపెట్టిన సరికొత్త 60 మార్గాలు "సంతానం" అనే తెలుగు పుస్తకంలో వున్నాయి. అవునరం లేనపుడు గర్భంరాకుండా చేసే 60 మార్గాలు, గుభ ప్రసవానికి గర్భిణిలు ముందుగా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, వనివిధాలన్న వుష్టిగా, ఆరోగ్యంగా ఎక్కువ ఖర్చు లేకుండా పెంచే మార్గాలు బొమ్మలతో సహా ఉన్నాయి. సంసార సమస్యలు తీర్చడానికి ఆధారపడలేగిన పుస్తకరాజము. ఈ అద్భుతగ్రంథాన్ని మీరు చదివితీరాలి. రచన : వి. యస్. మూర్తి, యం. వి., చలరు 3-50. పోస్టుఖర్చులు ఉచితం. "మూర్తి ఓ వినాయకం" 88, పిటర్స్ రోడ్, మద్రాసు-14 కు ఉత్తరం వ్రాస్తే వంటనే మీకు వి. పి. పోస్టు ద్వారా పంపబడును.

SWASTIK

ప్రవేశించారు. వారు కన్నించగా కంసుడు హర్షప్రముదితమనస్కుడై నాడు. ముదితమనస్కుడై తిరిగి దేవకి కూర్చున్న వైపునకు దృష్టి పరచి నాడు. ఆ దేవకి ఆ వస్తున్న రాక్షసనిభద్రదేవాలను, ఆవలితాంబరాలను, చాణూరముష్టికులను మాత్రమే చూస్తున్నది. ఈ ఇద్దరి నా కంసుడు తన పుత్రులపైకి ఉసిక్కిల్చుతున్నది? అనుకుంటున్నది దేవకి అనుకున్నాడు కంసుడు. అప్పుడు అతని ముఖంపై ఒక చిరునవ్వు ఉడయించింది. అది విషాదానంద సమ్మిశ్రితమై, అతని ముఖమునకు బెడగై ప్రకాశించింది. మల్లలు తమకై ప్రత్యేకించబడిన తమగమల వంక చూచుకున్నారు. తర్వాత రాజు దిక్కు, త్వేడితాస్పటితంగా రాజునకు మల్ల వందనం ఆచరించి, తమ స్థానాలను దరిసారు. ఆసీను లై నారు.

కంసుడు తన సింహాసనంమీద నుంచి లేచినాడు. కంసుకులు తమ్ము ఆజ్ఞాపించడంతో సమేమో ననుకున్నారు. కాని కంసుడు వారికి అప్పుడు ఎట్టి ఆజ్ఞయు ఇవ్వలేదు. సింహాసనంమీదనుండి లేచి సభను అలిగంభీరదృష్టై తిలకిస్తూ, సోపానములను ఒకటిఒకటిగా అవ రోహించినాడు. ఎందుకో ఎవ్వరికి అర్థము కాలేదు. మల్లగు రాజు తమతో సంభాషించవలెనని సంకల్పించినాడనుకున్నారు. సామం తులు తమ్ముగూర్చి రాజు కదిలితమన్నాడనుకున్నారు. సమాజ ద్వారం వద్ద కువలయాపీడమును నిలిపి వుంచిన మహావీరుడు, మహా మాత్రుడు, తనకు రాజు కొత్త ఆజ్ఞ ఏమన్నా ఇవ్వడానికి వస్తున్నాడా? అనుకున్నాడు. సభలో వెలిగిపోవములు వారివి. కంసు నకు వారి ఆ భావములు ఏమీ పట్టినట్లు లేదు. అతడు తన తమగాన్ని అవరోహణము చేసి, నాగరస్త్రీజనసానాలకు వైపునకు నడచినాడు. అమాత్యులు అతనిని అనుసరించి రోజోగా వారింపినాడు. తాను ఒక్కడు నాగరస్త్రీ జనసానాలకు చేరినాడు. రాజయొక్క ఈచేత అందరికీ ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించింది. అదిమాచి రాజపురుషుల వరుసలో అంధకుడు తన ప్రక్కనువున్న అక్రూరుణ్ణి, దానపతిని సంబోధించి ఇట్లా అన్నాడు : అక్రూర ! కంసుడు తిరిగి క్రొత్తవత్తు ఎత్తడము లేదుగదా!"

అక్రూరుడు ఏమి అనుకున్నాడో తెలియదు. అతడుగూడ అందరితోపాటు కంసునియందు బద్ధదృష్టియే వుండిపోయినాడు. కంసుడు ఆ పోయిన పోకగా, దేవకియందు ఆగినాడు. విషాదానంద దృష్టియే ఆమెను తిలకించినాడు. కంసుని మాత, రోహిణి, యశోద, అతని ఈ రాక దేవకి తెలియక తికమకలు పడినారు.

కంసుడు "దేవకి" అన్నాడు.

దేవకి "కంస" అన్నది.

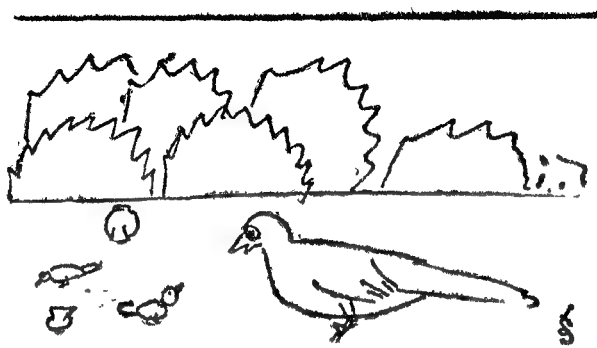
కంసుడు : దేవకి ! నేటితో నీ నా బాధలు తీరిపోతున్నాయి. నేనో, నీ పుత్రుడో, నేడు లేలిపోతుంది.

దేవకి మాటాడలేదు. ఆమెను పరీక్షించి వున్న రాజస్త్రీలు, నాగరస్త్రీలు కంసుని ఆ మాటలు విని అప్రతిభురై పోయినారు.

కంసుడు మరల దేవకిని సంబోధించినాడు : దేవకి ! నీకన్న నన్ను గౌరవించినవారు, ప్రేమించినవారు లేరు. నా అవస్థను నీయంతగా అర్థముచేసుకున్నవారు మరిఒక్కరు లేరు. నీవు నా వ్రోడ బుట్టువవు. మనము ఏకాదరులము కాకపోవచ్చును. కాని కంసుని ఇంటికి ఆడుబిడ్డ రొవ్వరు? దేవకి ! ఆడుబిడ్డవు నీవు. నేను ధను ర్మహము తిలపెట్టగా, మహమును నీకొడుకు ధనుర్మంగకారయై పొడుచేసినాడు. ఆ ఉత్సవమును చూడగా ఇంతమంది రాజులు, ఇంతమంది పౌర జానపదులు వచ్చినారు. వారి ఉత్సాహమును నేను ఏమని పొడుచేయును ! మల్లరతో యుద్ధమును ఏర్పాటుచేసినాను. నీ బిడ్డడు ఈ నియుద్ధంలో తన విక్రమాన్ని చూపగా, మేనమామను, నేను, సంత్రిపిస్తాను.

ఇంత చెప్పి కంసుడు రోహిణిదిక్కు మందహాసం చేస్తూ "రోహిణి ! నీవు ఆ రామకృష్ణులకు అదిమ శత్రుగురువవు. వారికి నీ నేర్పిన విద్యలు ఎట్టివో, ఈ మల్లరంగంలో పరీక్ష చేస్తాను. ప్రాశ్ని కులు వున్నారు. వారు పరీక్ష చేస్తారు. ఇంతమంది ఆరితేరిన యుధు భోజ అంధక వృష్టి నీరులు వున్నారు. వారు పరీక్ష చేస్తారు."

అని దేవకి దిక్కు. "దేవకి ! నీ బిడ్డ భగవంతుడట్లున్నా ! భగ

పురుగూ ఎట్లా ఉంటాయి పొదల్లో కళ్ళుండి చిత్రకారుడు: కె. విశ్వనాథ్ (మద్రాసు)

వంతుడు ! అదిగూడా చూస్తాను. అక్కడ చాణూరముష్టికూటు లను చూచినావుగదా ! వారితో మీ బిడ్డలకు నియుద్ధం ఏర్పాటు చేస్తున్నాను. తరువాత నన్ను అని పనిలేదు" అన్నాడు. అని విచిత్ర మందహాసం చేశాడు.

"దేవకి ! మాటాడవేమి ! నన్ను దీవించవేమి !"

"కంస ! నీవు నాకన్న పెద్దవు. నన్ను నీవు దీవించవలెను. నిన్ను నేను దీవించరాదు. నీవు నుఖం ఉండు."

ఆమాటలు దేవకి అనగా కంసునకు కృష్ణార్పణ దినం జ్ఞాపకం వచ్చింది. యోగమాయను, శిశువును, దారికను, తాను నేలను వేసి కొట్టగా, ఆమె కాళికయై, తన్ను శపించినరోజు జ్ఞాపికి వచ్చింది. ఆరోజునగూడ దేవకి ఇదేమాట అన్నది. "కంసా ! నీవు నుఖంఉండు" అన్నది. ఆమె ఆమాట అప్పుడు అన్నంతలో తనలో భయము సహస్ర ముఖముల విజృంభించినది. తిరిగి ఇప్పుడు సహస్రముఖముల విజృం భిస్తున్నది. దేవకి ఆమాటలు విని కంసుడు తెలబోయినాడు. తెలిసి వెలులుగా అతని కన్నులమందు కాళికీదేవి ప్రత్యక్షమైనట్లు వుంది. వికటపదసంఘటనగా తనహృదయంలో ఘటితవాట్ల మర్యాదలుపోతూ, ఉగ్రప దసంచారవిశేషాలచేత తన శరీరాణు సర్వస్వాన్ని నొసలుస్తున్నట్లు వున్నది. కంసుడు వివర్ణుడై వెనుతిరిగినాడు. వెనుతిరిగిన కంసుణ్ణి, అతని కన్నతల్లి సంబో ధించింది.

"కంస !"

కంసుడు ఆగినాడు. వెనుతిరిగి చూచినాడు. అతడు ఎప్పుడు ఆ తల్లితో మాటాడి యెరుగడు. తల్లి పిలుపునందలి రుచిని, మాధు ర్యాన్ని యెరుగడు. తల్లి యందు వెరాన్ని పెంచుకొని, ఆ తల్లి ప్రేమయొక్క మాధుర్యపులోకులను ఎన్నడూ అతడు చవిచూచి ఎరుగడు. ఇప్పుడు ఆతల్లి తన్ను సంబోధించినది. అతడు = పిలుపు విని ఆగినాడుగాని, మారుపలకలేదు.

ఆతల్లి అన్నది : "కంస ! నీవునాయందు అకారణవెరాన్ని చేస్తూ వచ్చావు. నీబాధకు కారణం తెలిసినదానిని నన్ను పుత్రులు లేని దానిని చూచినట్లుచూచినావు. పుత్రులు వుండిగూడా నేను వంశ్యుణు పోలి చివికి పోయినాను. కంస ! నీకు ఒకరహస్యం ఇప్పుడు చెబు తాను. నీవు నాజీవిత కళంకం రూపంపై తిన చూ రివి. నేను తల్లిని, నిన్ను సాకినాను. నీయందు పుత్రప్రేమ చేసేనాను. నాప్రేమ వృధాచేసినావు. నేను నిన్ను దీవిస్తున్నాను. నాపుత్రుడవు నీవు పీరు డివు. మహావీరులు పోయిన మార్గంలో నీవు ఉత్తమస్థానాన్ని పొందు తావు."

ఆమె ఇక మాటాడలేకపోయినది. ఆమెకంకం రుద్దమెనది ఏదో పీడకల ఒక్కడువచ్చినట్లు ఆమె కళ్ళవళం పడిపోయినది. ఆమె మాటలు అక్కడి స్త్రీజనాలకు అర్థంకాలేదు. కంసునకు అర్థం కాలేదు. అతడు తల్లి వంక అర్థముకొనినాడే చూచినాడు. చూచి వెనుతిరిగి మరలిపోయినాడు. కంసునితల్లి దేవకిభుజముల మీద వాలిపోయినది.

గోరాకుంభార్

తరహాకి అను గ్రామమున గోరా కుంభార్ అను ఒక కుమ్మరి వుండెను. అతడు మిగుల భక్తిపరుడు. సంసారము చేయుచున్నను, అతని మనస్సు భగవంతునిలో లీనమై వుండును.

ఒకనాడు గోరా కుండలు చేయుటకు మన్నుతోక్కుచుండగా, అతని భార్యవచ్చి కొడుకును జాగ్రత్తగా చూచుచుండమని చెప్పి తాను నీళ్ళు తెచ్చుటకు వెళ్లెను. గోరా భగవంతుని ధ్యానించుచు మైమరచి నృత్యము చేయుచుండగా అతని కొడుకు ప్రాకుచు వచ్చి కాళ్లకు చుట్టుకొనెను. అతడు వల్లు తెలియని స్థితిలో నృత్యము చేయుచుండుటచే బిల్లవానిని తనకాళ్ళతో తోక్కుచుండెను. ఇంతలో భార్య వచ్చి కొడుకును పెదకుచు మన్నులో కొడుకు చచ్చిపడి నలివిలి అగుట గాంచి, ఘొల్లన ఏడ్చుచూ భర్తను దూరుచుండెను. కాని అతనికి ఆమె తిట్లు వినిపించుటలేదు. అతడు భగవద్ధ్యాన్నములో లీనమై వుండెను. పెంటనే భార్య అతని చేయిపట్టుకొని యీవలకు లాగెను. పెంటనే అతనికి తెలివికలిగి భార్యను చూసి 'ఓసీ, రాక్షసీ, నేను పాండురంగనితో ఆనందము ననుభవించుచునుండ నీవు నా భగవద్ధ్యాన్నమును పాడు

చేసితివి' అని కోపముతో చక్రము తిప్పు కర్రతో భార్యను కొట్టబోయెను. అంత ఆమె భయపడి 'మీరు నన్ను ముట్టకున్న పండరి నాధుని ఆన' అనెను. పెంటనే అతడు కర్రను పారవైచి, గతించిన దానిని మరచి భగవంతుని పూజించుచుండెను. భార్యభర్తలు యిరువది ఒక్కరోజు ఒకరితో నొకరు మాటలాడలేదు. భార్య, భర్త మానముగా నుండుటచూచి తానుకూడా మాట్లాడకపోయినచో కాపురము కుదుటపడదని ఆలోచించి, భర్త

జి. రుక్మిణి

కాళ్లు కడుగుటకు నీళ్లు తీసుకువచ్చి కడుగబోయెను. అంత నాతడు 'నీవు నన్ను ముట్టకుము. నీవు పండరి నాధునిమీద ఆనబెట్టితివి కదా. నన్నేల ముట్టుకొనియెదవు' అనెను. ఆతని మాటలు విని ఆమెకు మిక్కిలి దాఖము కలెను. ఆమె పుట్టింటికి

పోయి, తన చెల్లెలిని తన భర్తకు యిచ్చి పెళ్ళి చేయవలసినదిగా తల్లిదండ్రులను కోరివచ్చెను. భర్తతో, 'మీరునా చెల్లెలిని వివాహమాడవలెనని నాకోరిక. అట్లు చేయకపోయినచో వంశము నిలవద'ని యెన్నో విధముల బ్రతిమాలి ఒప్పించి పెళ్ళి చేసెను.

గోరా భార్యల నిద్దరను పెంట పెట్టుకొని వచ్చుచుండగా, అతని మామగారు గోరాతో 'నీవు యిరువురను సమభావముతో చూసుకోవలెననియూ, అట్లు చూడకపోయిన పాండురంగనిమీద ఆన' అని యూచెప్పెను. గోరా సంతోషించి 'భగవంతుడే బంధములను విడనీయుచున్నాడని' అనుకొని తన గ్రామమునకు వచ్చెను. ఇరువురు భార్యలకు అన్నవస్త్రములు సమముగా యిచ్చుచుండనే కాని వారిని మాత్రము స్వర్గించుటలేదు. అందులకు భార్యలు చింతించుచుండిరి. పెద్ద భార్యవచ్చి భర్తనుద్దేశించి, 'నేను పండరినాధునిపై ఆనవుంచినాను కనుక నన్ను ముట్టకపోయిన సరే. కాని నాచెల్లెలు మీకేమి అపకారము చేసినది? దానియందు కూడా మీకు దయలేదా?' అని ప్రశ్నించెను. అంత గోరా, 'నీతండ్రి మీ యిరువురను సమభావముతో చూచుకోమనియూ, అట్లు చూడకపోయిన

పాడురంగనిపై ఆన వెట్టెను కదా నేనేమిచేయను' అనెను. అది విని భార్య లిరువురును దుఃఖింపసాగిరి.

ఒకనాటి రాత్రి గోరా నిద్రించు చుండుటచూసి అతనిభార్య లిరువురు యిరువైపుల పరుండిరి. వెంటనే ఆతడు మేల్కొని 'ఫీఫీ. మీరెంత ఖని చేసిరి. ఈ అపవిత్ర ములైన చేతులతో నేను పండరినాథుని ఎలా పూజించను' అని దుఃఖించి, రెండు చేతులను ఛేదించుకొనెను. భార్యలు అదిచూచి దుఃఖించుచుండిరి. గోరా వారిని చూచి 'ఎందులకు ఏడ్చెదరు? అందరిని కాపాడువాడు శ్రీ విఠల్ నాథు డున్నాడుకదా. ఆ దేవుని ప్రార్థింపు' డనెను.

ఒకనాడు గోరా తన భార్యలను పండరీక్షేత్రమునకు తీసుకొని పోయెను. అక్కడ భక్తులు నృత్య గీతములతో భజనలు చేయుచుండిరి. గోరా మనస్సులో 'అయ్యో, నాకు

చేతులు లేకపోయెనే. నేనుకూడా తాళములతో భజన చేసేడివాడను కదా' అని బాధకల్గి భగవంతుని ధ్యానములో నిమగ్న డయ్యెను. అంత పండరినాథునకు దయకల్గెను. వెంటనే గోరాకు చేతులువచ్చెను. అతడు తాళమువేయుచు నృత్యము చేయుట అక్కడివారందరు చూచి ఆశ్చర్యపడిరి. భార్య లిద్దరూ ఆవంత చూసి 'పాండురంగా మేమేమి పాపము చేసితిమి? మా భర్త చేతులు యిచ్చితివి. మాకుమారుని కూడా మాకు ప్రసాదించుము' అని ధ్యానించుచుండిరి. అంత పండరి నాథునకు దయకలిగి ఆనాడు మట్టిలో కలిపి తొక్కిన కుమారుని తీసుకువచ్చి వారికిచ్చి గోరాతో 'నీభార్య నాపై పెట్టిన ఆనయూ, నీమామ నాపై యుంచిన ఆనయు యికమీదట నీకులేవు. కావున నీవు భార్యలతో సుఖింపుచు కాలము

పోలీసులకు శిక్షణ ఇచ్చే అధికారి ఒకరిని పిలిచి ఇలా ప్రశ్నించాడు:

"మనకు ఉపయోగ పడే చెయ్యి ఏది?"

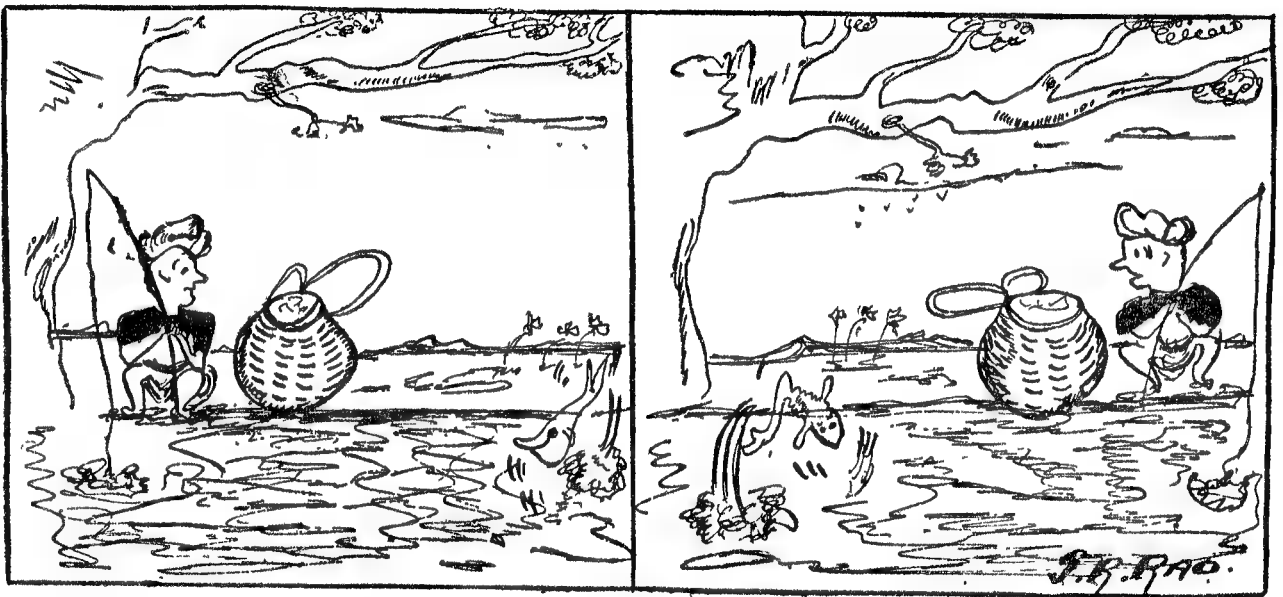
"కుడిచెయ్యిసార్" అన్నాడు పోలీసు.

"ఎందుకు?"

"సెల్యూట్ చేయడానికే సార్."

—ఆరాధ్యుల నారాయణమూరి (చెన్నై)

గడుపుతూ నన్ను ధ్యానించు చుండుము. నీకేమియు కొరతలేదని చెప్పి అదృశ్యుడయ్యెను. అక్కడ వున్న భక్తజనులకు అపరిమితా నందము, ఆశ్చర్యము కలిగి గోరాను వేయినోళ్ల బాగడిరి. గోరా భార్య లతో కలిసి భగవంతుని పూజింపు చుండెను. ★

చిత్రకారుడు: ఎస్. రఘురామారావు (విల్లివాక్కం)

వరాలిచ్చే వృక్షం

అది బోర్నియో సమీపాన్ని గల ఒక చిన్న పల్లెటూరు. ఆ ఊరికి చివర ఒక చిన్న గుడిసె. అందులో ముగ్గురు బాలికలున్నారు. వారి తల్లి, తండ్రి కూడా చనిపోయారు. వారి కున్న బంధువల్లా ఒక మామయ్యమాత్రమే. కాని అతను చాలా క్రూరుడు. దురాశాపరుడు. వాడు ఆ పిల్లలకు రోజుకు ఒక్కసారే అన్నంపెట్టేవాడు. అదయినా, ఒక్కరికి సరిపడ ఇచ్చి, దాన్నే ముగ్గురి తినమనేవాడు.

పంటలకోతలకోజులలో వాళ్లను చావగొట్టి పనిచేయించేవాడు. వాళ్లు అలసిపోగా చూసి గొడ్లను బాదినట్లు బాది, “మీరు వత్తిసోమరి వాళ్ళు. మీరు ఏమాత్రం పనిచేయక పోయినా, ఈరోజు మీకు ఒక్క మెతుకు కూడా చూపించను” అనేవాడు.

ఈ మాటలు, పక్షిరూపంలో ఎగిరిపోతూన్న ఒక అందమయిన దేవత విన్నది. ఆ పిల్లలను “కే-కే-కో” అని పిలుస్తారు. ఆ దేవత, ఈ బాలికల్ని చూసి, చాలా జాలిపడింది. మూర్ఛుడైన మామయ్య మాటలను విన్నది. సాయంత్రం బాలికలు పొలంవదిలి ఇంటికి పోయే వరకూ ఒక చెట్టుకొమ్మమీద కూర్చుంది. సాయంత్రం చెట్టుమీద నుంచి గెంతుతూ కూస్తూ ఆ పిల్లల దగ్గరగా వచ్చింది.

“ఎంత అందమయిన పక్షి!” అని అరిచింది అందరికంటే చిన్నపిల్ల,

“కే-కే-కో పిట్టా! నా దగ్గరకు రావూ?” అంది పెద్దమ్మాయి. ఆమె ఈ మాటలు పూర్తిచేసిందో లేదో, కే-కే-కో పిట్ట ఎగిరివచ్చి పెద్దపిల్ల భుజంపై వాలింది.

“నేను మాతో బాటు ఇంటికి తీసుకువెడతాను” అంది పెద్దపిల్ల.

“చాలా సంతోషం” అన్నట్టుగా కూసింది కే-కే-కో.

“అది మనతో ఉంటానంటోంది” అన్నది రెండోపిల్ల.

మలపాక పాండురంగ

“అవునవును” అన్నట్లుగా కూసింది పిట్ట.

“అది ‘అవును’ అంటోంది— నాకు బాగా తెలుసు” సంతోషంతో చప్పట్లు కొట్టింది చిట్టిచెల్లెలు—

బాలికలు ముగ్గురూ దాన్ని ఇంటికి తీసుకుపోయి, ఒక పాత పంజరంలో పెట్టారు. దానికి తినడానికి బెర్రీ పళ్ళు, గింజలూ, పెట్టేవారు. వారు తినే ఆహారంలో దానికికూడా పాలుపంచేవారు. కొన్నాళ్ళకు ఆ పిట్ట వాళ్ళకు ఒక పెద్ద స్నేహితుడైపోయింది. ప్రతిసాయంత్రం పిల్లలు పొలంనుంచి రాగానే వారికి స్వాగత మిచ్చేది. సంతోషంతో కూతలు పెట్టేది.

వాళ్ళు, తనను తనపేరుపెట్టి పిలిస్తే ఎంతో సంతోషించేది.

“కే-కే-కో, కే-కే-కో” అని అరిచేవారు పిల్లలు.

“కే-కే-కో” జవాబిచ్చేది పిట్ట; “కే-కే-కో, కే-కే-కో.”

ఒంటరిగా ఉండే బాలికలకు ఇల్లంతా సంతోషంతో నింపేది ఆ పిట్ట—

ఒకనాటిరాత్రి. చంద్రుడు పూర్తిగా వికసించాడు. అతని చల్లని కిరణాలు, కిటికీగుండాలోనికి ప్రవహిస్తున్నాయి. అందరికంటే పెద్ద పిల్లకు మెలకువవచ్చింది. ఎవరో తనను పిలుస్తూన్నట్లునిపించింది. ఆపిలుపు పంజరంనుంచివస్తున్నట్లుగా ఉంది. మొదట కలగంటున్నానేమో అనుకుంది. పరుపుపై పడుకొని మళ్ళీ జాగ్రత్తగావింది. అప్పుడు మళ్ళీ ఒక శబ్దంవినబడింది— తియ్యటికీచుశబ్దం— కాని అదేమిటో మొదట ఆమెకు అర్థంకాలేదు.

“నువ్వు నాతోటి మాట్లాడుతున్నావా కే-కే-కో?” అనడిగింది.

“అవునవును” పక్షి జవాబిచ్చింది, “చంద్రుడు తెల్లగా ప్రకాశించి నపుడు నేనుమాట్లాడుతాను.”

బాలిక సంతోషం పట్టలేక చప్పట్లు చరిచింది.

“ఓహో! నాకు చాలాసంతోషం” అన్నది. పక్షి మళ్ళీవదో మాట్లాడుతోంది—

“ఏమిటి చెబుతోంటా నా తియ్యటి కే-కే-కో?” అనడిగింది బాలిక.

“నా పంజరం దగ్గరకు రా!” కీచు మంది పిట్ట. తన పక్కను వదలి పంజరందగ్గరికి పరుగెత్తుకెళ్ళింది.

“చిట్టితల్లీ! పంజరాన్ని తెరు,” కీచుమంటూ చెప్పింది పిట్ట. “నేను దూరంగా ఎగిరిపోవాలి.”

“నువ్వు వెళ్ళిపోతానంటే నా కెంకో విచారంగా ఉంది. మేమందరం నీకోసం ఏడుస్తాం” అన్నది ఆ బాలిక. కళ్ళనుంచి కన్నీళ్ళు ప్రవహించాయి. కాని పక్షిమాటకు ఎదురుచెప్పలేక పోయింది. అందుచేత పంజరాన్ని తెరిచింది.

అప్పుడు పక్షి చెప్పింది: “నన్ను హాయిగా వదలినందుకు మీ కొక బహుమతి ఇస్తాను. రెండు ఖాళీకుండలు ప్రతిరాత్రి మీనివ్వ కొలిమి వద్ద ఉంచండి. నేను మీకోసం ఆహారం తెస్తాను. మీకు చాలి సంత ఆహారంలేదని నేను చాలా విచారిస్తున్నాను.”

అప్పుడు పక్షి కిటికీలోంచి తుర్రుమంది. బాలిక రెండు ఖాళీకుండలు ఉంచి తన పరుపువద్దకు చేరుకుంది.

* * *

మరునాటి ఉదయం—పక్షి లేనందునల్ల ఇల్లు చాలా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. ఒంటరితనంగానూ ఉంది.

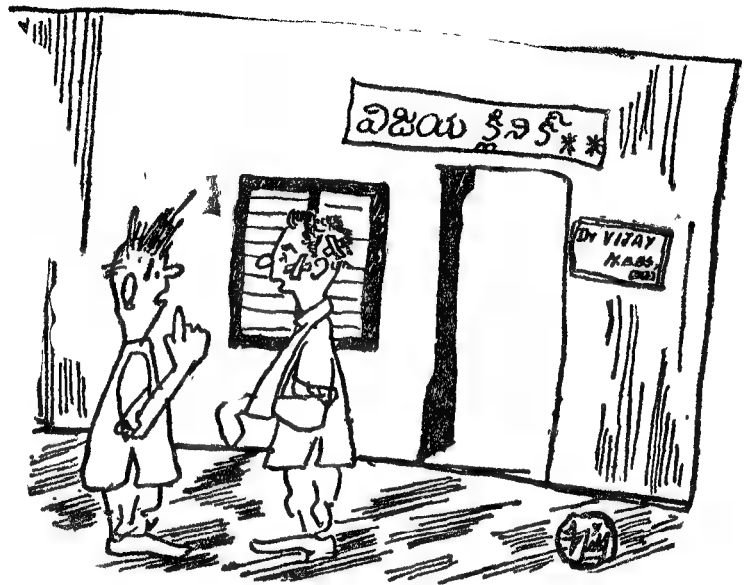
“కే-కే-కో” ఏదీ? అనడిగింది కంగారుగా చిన్న పిల్ల—

“అవును నిజమే,” అన్నది రెండోసారి. “అది ఎగిరిపోయింది.”

వాళ్ళందరూ చాలా విచారిం చారు. అందరికంటే ఆఖరి చెల్లెలు, “నాకు చాలా ఆకలిగా ఉంది” అంది.

“నాకుకూడా ఆకలిగానే ఉన్నది!” అన్నది రెండవపిల్ల.

“నా కడుపును ఎలకలు దొలిచేస్తున్నాయి” పెద్దపిల్ల నిక్కమొహం వేసింది. “కాని నా కెక్కడనుంచో

“పుట్టింటనుంచి వచ్చిందోయ్, మా ఆవిడ”

చిత్రకారుడు—ఎమ్. పంకజేశ్వరశాస్త్రి (జగన్మోహన్)

మంచిమంచి కూరల ఘుమఘుమ వస్తోంది.”

అందరూ పక్కలమీంచి లేచారు అక్కడ నివ్వకొలిమి (వైల్డ్ ఫ్లెస్) వద్ద రెండుకుండలున్నాయి. రెండూ కూడా తాజాగావండిన ఆహారపదార్థములతో నిండి ఉన్నాయి.

“మనకోసం ఏ వరు తెచ్చారీ ఆహారం?” అని చిన్నపిల్లలిద్దరూ అడిగారు.

“కే-కే-కో.” పెద్ద అక్కగారు సమాధాన మిచ్చింది. అప్పుడామె క్రితంరాత్రి జరిగిన దంతా చెప్పింది.

పిల్లలు వారి కర్రగిన్నెలనిండా కావలసిన ఆహారం నింపుకున్నారు. అన్నమూ, చేపలూ వేసుకున్నారు. వారు తమజీవితాల్లో ఎన్నడూ ఇంతటి తియ్యటి ఆహారాన్ని తినలేదని అనుకున్నారు.

ప్రతిఉదయం, ప్రతిసాయంత్రం వారు కుండల చేపలు తోనూ, అన్నంతోనూ నిండిఉండడం చూసేవారు—కొన్నాళ్ళకు వారివిచారం పోయింది. తాము బలంగానూ, శక్తి

గానూ పెరుగుతోన్నట్లు గ్రహించారు. కే-కే-కో ప్రతిమధ్యాహ్నం, ప్రతిరాత్రి వస్తూపోతూఉండేది. ఒక్కొక్కప్పుడువాళ్ళు దాన్నిచూసేవారు, లేనప్పుడులేదు. పక్షి ప్రతిసారి బోలెడంత ఆహారం ఇచ్చేది. నిజానికి ఆ రెండు కుండల అన్నం, ముగ్గురూ తినలేకపోయేవారు. రాత్రి భోజనానికి వాళ్ళ స్నేహితుల్ని పిలుస్తూ ఉండేవారు.

దురదృష్టవశాత్తూ ఈ సంగతి వాళ్ళ, ముసలిమామయ్యకు తెలిసింది. వాళ్ళు కావలసినదానికంటే ఎక్కువే ఆహారాన్ని సంపాదిస్తున్నట్లు తెలుసుకున్నాడు. ఊళ్ళో చాలామందిని వాళ్ళకు ఆహారం ఎవరిస్తున్నారని అడిగాడు. కాని ఎవరూ చెప్పలేకపోయారు. అతడు పిల్లల ఇంటికి వెళ్లాడు. పెద్దపిల్లను, “అంతఆహారం మీకు ఎక్కడనుంచి దొరుకుతోంది?” అనడిగాడు.

ఆపిల్ల కే-కే-కో పక్షి రోజుకు రెండుసార్లు కుండలనిండా ఆహారాన్ని, చేపలను నింపుతోన్నట్లు

మీరు వాడేది టూత్ పేస్టు లేక టూత్ పౌడరు. ఏదైనా సరే

మీ పళ్లను
శుభ్రపరచేది బ్రష్...

టెక్

ఒకటో రకముగా

శుభ్రపరుస్తుంది!

- * ఎంచుకోండిగి వేరుగా 2 అకారములు--'టెక్' మరియు 'సార్ట్ టెక్'
- * సామ్యమైన 'టిప్స్' కుచ్చులు
- * అరు వివిధ స్టాస్టిక్ రంగులలో స్పటికమువంటి 'మిర్రెక్లగ్రిన్' హిండిలు.

జాన్సన్ అండ్ జాన్సన్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

చెప్పింది.

ఇది వివరంగా, మరాఠా సభ్యుడైన ఆ మామయ్యకు ఒక మరాఠా వన తట్టింది. ఒక మనిషిని కే-కే-కో ను పట్టుకొనటానికి నియమించాడు పిల్లలకు తెలియకుండా. పక్షి ఇంట్లో ప్రవేశించగానే వాడు దాన్ని పట్టుకొని మామయ్యనద్దకు తీసుకుపోయాడు.

“ఇప్పుడు” పక్షిని చూడగానే మామయ్య అన్నాడు, “కే-కే-కో నాకు ఆహారం తీసుకొస్తుంది.”

అతడు ఒక బల్బు మైన పంజరంలో పక్షిని బంధించాడు. రెండు ఖాళీ కుండలు నిప్పుకొలిమివద్ద ఉంచాడు.

కాని మరునాడు ప్రొద్దున్న లేచి పక్షి తన కేమీ తేలేదని తెలుసుకున్నాడు. అతనికి చాలా కోపం వచ్చింది. పంజరం తెరుస్తూనే కే-కే-కో కంఠంపట్టుకొని బయటకు ఈడ్చాడు. పీక నులిమేశాడు... నిష్ఠారణంగా కే-కే-కో ను చంపేశాడు! దాని అందమైన, సున్నితమైన, ఈకలను పీకాడు. తరువాత దాన్ని ఒక కుండలోపండి, తిన్నాడు. తరువాత ఆ పక్షి యొక్క ఎముకల్ని, బొమికల్ని దొడ్లోకి విసిరేశాడు.

* * *

కొన్ని రోజులు దూరీ పోయాను. పెద్దపిల్లి ఆమె మామయ్యనద్దకు వెళ్ళి, “మా కెక్కడా ఆహారం లేదు. మీ మనిషి దొంగిలించిన మా ‘కే-కే-కో’ ను ఇయ్యరా?” అని అడిగింది.

మామయ్య, “పక్షిని నేను తినేసి, బొమికల్ని దూరంగా పడేశా” అన్నాడు దొడ్డివైపు చూసిస్తూ.

పాపం! ఆ బాలిక చాలానేపు ఏడ్చి, ఆ బొమికల్ని ఏరుకొని తన యింటికి వెళ్లిపోయింది. తన మామ చేసినంత తన చెల్లెళ్ళతో

వ ల లిచ్చే వృత్తం

చెప్పింది. వాళ్ళు కూడా చాలానేపు ఆ బొమికల్ని చూసి ఏడ్చారు. ఆఖరికి వాటిని తమయింటివెనుక జాగ్రత్తగా సమాధి చేశారు.

మరునాడు వాళ్ళు బెర్రి పళ్ళు వెతకటాన్నియింటివెనుక వెళ్లారు. అక్కడ దృశ్యం చూచి వాళ్ళు చాలా ఆశ్చర్యపడ్డారు. ఒక అందమయిన పొడుగుపాటి చెట్టు, కే-కే-కో సమాధి నుంచి మొలిచింది. అది చక్కటి పువ్వుతోటి పండ్లతోటిసినిపిస్తుంది. దాని ఆకులు సిల్కుతో చేయబడి నట్లున్నాయి. ఆ పిల్లలు ఆ చెట్లెక్కి పండ్లను కోసుకుతీన్నారు. అవి చాలా మధురంగానూ, పుష్టికరంగానూ ఉన్నాయి—ఒక్కొక్కప్పుడు పండ్లు కొమ్మనుంచి కోస్తుంటే తీయ్యటి కూతలాంటిది వినవస్తోంది. ఆ కూత సరిగా కే-కే-కో కూతలంకే ఉంది.

అప్పుడు వారు ‘కే-కే-కో’ ఆ చెట్టుయొక్క దేవతనియు, ఇప్పటికీ తమనుగురించి జాగ్రత్తపహిస్తోందనియు తెలుసుకున్నారు. వారిలో ఒకపిల్లి, ఒకపండునుకోసింది. అది చాలా మధురంగా ఉంది. దాని ప్రక్కనే ఉన్న ఒక పువ్వునుకోసింది. కాని అందులో మెరుస్తూన్న వజ్రం కనబడింది. ఆమె చాలా ఆశ్చర్యపడింది. మిగిలిన ఇద్దరూ కూడా పువ్వులు కోశారు. వాటిల్లా కూడా వజ్రాలున్నాయ!

“అన్ని పువ్వులలోనూ వజ్రాలున్నాయా?” అన్నది పెద్దపిల్లి. వెంటనే చెట్టు మొదలు లోంచి కే-కే-కో శబ్దం వినబడింది.

“నేను మీకు ఆహారం, ఇశ్వర్యం ప్రతిరోజూ ఇస్తాను. నావరములు మీకు స్నేహితుల్ని తీసుకువస్తాయ” అని వినబడింది—

ఆవిధంగా ప్రతిరోజూ ఆ బాలికలు రోజూ మూడు వజ్రాలను సంపాదించేవారు. కొంత కాలంలోనే వారు చాలాధనవంతులైపోయారు.

ఈ అద్భుత వృక్షంకథ, ఆ దేశపు రాజు విని, దానిని చూడడానికి వచ్చాడు. క్రూరుడైన వారి మామయ్య ఆ ధనాన్ని కాజేస్తాడనే భయంతో, అతన్ని ఆ దరిదాపులకు రాకుండా కట్టుదిట్టం చేశాడు. వాళ్ళను దయగా ప్రేమగా చూడడానికి, ఒక ముసలిస్త్రీని కూడా పంపించాడు. ఆ తర్వాత చాలా సంతోషంతో జీవించారు పిల్లలు. వారు చెట్టు నుంచి కొన్ని వందలు వజ్రాల్ని సంపాదించి చాలా ధనవంతులయ్యారు. అందుచేత ఆ అద్భుతవృక్షం క్రమంగా క్షీణించసాగింది. ఎందుచేతనంటే ఇకముందు వారికి సహాయపడవలసిన అవసరం లేదు ఆ దేవతకు. ఏ దేవత అయితే కే-కే-కో పక్షిరూపం దాల్చి కష్టాలలో ఉన్న ఆ ముగ్గురు బాలికలనూ రక్షించేదో, ఆ దేవతనని అయినది కనుక, ఆ అద్భుతవృక్షరూపం నుంచి విముక్తి పొందడానికి క్రమంగా క్షీణించి, నశించింది. ★

ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి.

విద్యాధుల కఫార్య అవకాశం
బందరునుండి వెలువడే
‘తెలుగు విద్యార్థి’
మాసపత్రికలో ‘రాడ్ రాయ్’ నాండి పేరులు తెలుగులో సీరియల్ గా ప్రచురించబడుతోంది. సం॥ చందా రు. 3. విడిప్రతి 25 ప. పె. ఇంతవరకు ‘పగడాల దీప్తి’ పేరుతో ప్రచురించబడిన ‘కొరత్ బాలెండ్’ అనువాదం పెద్ద తెలుగు పుస్తకంగా నలువడింది. వెల 50 ప. పె.

నేడే
చూడండి!

సంగీతభరిత
భక్తిచిత్రం.

సి నే మా

బ్రామెరికా ఎన్నికల ప్రచారంలో హాల్
పుడ్ తారలు గ్రేస్ కలీ (గ్రీస్ కలీ
(గ్రీస్), జూడీ గార్లాండ్ - మున్నగువారు
ముమ్మురంగా పాల్గొంటున్నారు. వీరంతా
అధ్యక్షుడవది! బోటిచేస్తున్న కనెడిక పూరి
చేయూత నిస్తున్నారు. వీరలో కనెడిసోదరి
జాకి కూడా ఈ ప్రచారంలో పాల్గొంటు
న్నది. వీరుకాక టీటర్ లాఫర్, హెన్రీ
ఫౌండా, కామి జేవిన్, కూడా కనెడిక
ప్రచారం చేస్తున్నారు.

రిపబ్లికన్ పార్టీ అధ్యక్షుని నికన్ తరపున జేమ్స్
స్టూవర్ట్, గారికూపర్, జేమ్స్ క్యాన్రీ, ఫ్రెడ్
మాక్ ముర్రె, కర్క్ డగ్లస్, జెర్రీలూయిస్,
షెర్రి లెంపుల్, డిక్ పావెల్ ప్రచారం చేస్తు
న్నారు.

తారసాయిని బట్టి ప్రజాభిప్రాయం ఎటు
మొగ్గుతుందో ఎవరికీ తెలియడం లేదు.

* * *
ఈ తిమ్మకుమార్, అజయ్ కర్ లు సమష్టిగా
నిర్మిస్తున్న 'సప్త పది' (తెంగాలీ) లో
ఈ తిమ్మకుమార్, సుచిత్రా సేన్ లు ప్రధాన
పాత్రలు వహిస్తున్నారు.

ఫిబ్రవరిలో ఈ చిత్రం మూర్తి కాగానే
సుచిత్రా సేన్ విజేయత్రయం వెజతారు.
వి.పి.లో తిరిగి రాగానే సత్యజిత్ రాయ్
చిత్రం 'జీవీ చాగురానీ'లో నాయిక పాత్ర
ధరిస్తారు.

* * *
'వి ర సే ప్యూర్ కే' కేవలకపూర్ నిర్మి
స్తున్న చిత్రం సునీల్ దత్, రీటానాయకుడు
ప్రధాన భూమికలు ధరిస్తున్నారు అశోక్
కుమార్, మోతీగాల్, గెహనూన్, విజయ
లక్ష్మి, దివాన్షుగార్, కూడా నటిస్తున్న
ఈ చిత్రానికి సంగీత దర్శకుడు రవి. దర్శ
కుడు ఆర్ కె నయ్యార్.

* * *
సుబీరాజ్, విజయా చాగురీ, మేక్
ముఖార్, జయంత్, ముక్తి, సునీత నటి
స్తున్న ఈ అమరవాన్ చిత్రం 'బడా టిక్కి'
కేరేవేగంతో మూర్తి అవుతున్నది. సంగీతం
చిత్రగుప్త.

* * *
దిమాచేశాయ్ నిర్మిస్తున్న 'జందగీ టౌర్
బాబ్'లో మినాకుమారి, రాజేంద్రసింహార్
నాయికా నాయకులు. దత్తారాం సంగీత
దర్శకుడు.

వార్తా భరణం చౌచౌ

ఫిల్మ్ యుగ్ వారి 'అన్ కాపంఫ్' చిత్రం
లో వైజయంతీమాల, రాజేంద్రకుమార్,
కామిందర్, రీటాచిట్నీస్, నజీర్ హుసేన్,
చిత్రగుప్త సంగీతం, కృష్ణన్, పంజా దర్,

రాజ్ మెహరా నటిస్తున్నారు. మోహన్
కుమార్ దర్శకుడు. తెలంగాణ, మాజీ జై
పూర్ రచన. కంకర్ జైకిషన్ సంగీతం.

* * *
చంద్రా ఫిలిమ్స్ వారి 'సుహాగ్ సిందూర్'
బొంబాయి సెంట్రల్ స్టూడియోస్ లోతయ్యా
రవుతున్నది బాల్ రాజ్ సాహు, మాలాసి న్నా
మనోజ్, జానీవాకర్ ఇంసు నటస్తున్నారు.
చిత్రగుప్త సంగీతం, కృష్ణన్, పంజా దర్,

రోహిణీవారి 'గంజదొంగ' ద్వితీయా చిత్రంలో
కథానాయకుడు ఎన్. టి. రామారావు.

వికల్ ప్రాడక్షన్స్ వారి “కనకదుర్గపూజామహిమ”లో నాయకీ, నాయకులు-కృష్ణకుమారి, కాంతారావు.

కర్వం ఈ చిత్రంలో ప్రత్యేకత.

* * *
అన్నపూర్ణా పిక్చర్స్ వారి ఆరవచిత్రం (నామకరణం జరుగలేదు) చాలా వరకు పూర్తి అయింది. నాగేశ్వరరావు, జగ్గయ్య, రేలంగి, రంగారావు, సావిత్రి, గిరిజ, మార్య కాంతం మున్నగువారు నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు అరుణ్ కుమార్ రావు, సంగీతం పెండ్యాల రాగేశ్వరరావు, సంకాంతి ప్రాంతాల విడుదలచేస్తామని నిర్మాత దుక్కి పాటి మధుసూదనరావు వెల్లడించారు.

* * *
శ్రీ రామా (భక్త అంబరీష) పిక్చర్స్ వాగు తమ రెండవచిత్రం “చేళిద్రోహం” వాహినీ స్టూడియోలలో అక్టోబర్ 24 నుంచి ప్రారంభించారు.

మాటలు గిరి రాజ్, పాటలు తెరాగి, అరుద్ర, సంగీతం రాజేశ్వరరావు, కళ-ఎస్. వి. ఎస్. రామారావు నిర్వహిస్తున్నారు. ఎన్. టి. రామారావు, కాంతారావు, రేలంగి, రమణారెడ్డి, రాజనాల, దేవిక, గిరిజ, రాజశ్రీ, కుటుంబరావు, మిక్కిలి సేని, పురుమాళ్ళు, రామకృష్ణ మున్నగువారు నటి

వార్తా భరణం

స్తున్నారు. సంగీత రాజేశ్వరరావు అతిథి నటులుగా ఇందులో పాల్గొంటారు.

నిర్మాత, దర్శకుడు బోళ్ళ ముప్పారావు.

* * *
చిత్రాలోకంలో గొంతు విప్పిన మరో వసంత కోకిల శ్రీమతి-ముక్కామల సునంద ‘నిజరకు మిగిలేది’- నవల కివారి ద్వితీయ చిత్రం - ఈ రెంటిలోనూ ఈ నవగాయని కమ్మని గీతాలు పాడింది. కర్ణాటక సంగీతంలో ‘విద్వాన్’, హిందీలో ‘విశారద’ అయిన సునంద ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ వ్యవసాయ శాఖలో పనిచేస్తున్న శ్రీ ముక్కామల శ్రీహరిరావుగారి పుత్రుడు.

* * *
బిమల్ మిత్ర బెంగళీలో రచించిన ఒకానొక ప్రసిద్ధనవలను నిర్మాత, దర్శకుడు గురుదత్ తెరకు అనువదించబోతున్నారు. ఈ నాడములో ఘాటింగ్ ప్రారంభమౌతుంది. గురుదత్ దర్శకత్వం వహించే యాచిత్రంలో ఎవరెవరు నటించగలగో ఇంకా తెలియ లేదు కాని సహీదా రెహమాన్ మాత్రమ

తప్పకుండా వుంటుందని అంతా అనుకుంటున్నారు.

* * *
తమిళంలో వాగు ఫిలింసువారు నిర్మించిన “కైరాసీ” తెలుగులో కూడ నిర్మిస్తున్నారు. ఎన్. టి. రామారావు, వి. సనోహ దేవి, రేలంగి, ఎస్. వి. రంగారావు, సుముడి కన్నాంబ, రాజనాల యీ చిత్రంలో నటిస్తారు. హిందీలో కూడ యీ చిత్రం తీసు వెంకల్పించారు. దేవానంద్, సనోహదేవి ప్రధాన పాత్రధారులు. దర్శకత్వం కె. శంకర్.

* * *
లండన్ ఫిలిం ఫెస్టివల్ లో సత్కృతిగా రాయ్, “పథేర్ పాంచాలి” చిత్ర త్రయాలకి విప్లంగ్ లన్ ఫిలిం ఎకాడమీ ప్రత్యేకంగా బహుకరించబడినట్లు పశ్చిమ బెంగాల్ ప్రభుత్వానికి వర్తమానం వచ్చింది.

* * *
రాలహన్ ప్రాడక్షన్స్ వారి “గంగానా” చిత్రంలో మాలానిస్టా, రాజేంద్రకుమార్ నాయుక్ నాయకులు. రవి సంగీతం; బి. పి. రెల్లన్ దర్శకత్వం వహిస్తారు.

వగైరావగైరా

గిరిజ సరదాలు

సరదాగా ఉండటం కన్న సరదా నా కింకోటి లేదు నావరకు నాకు కొందరు ఎందుకు ఎప్పుడూ ఏమిటోగా వుండి బాధ పడుతూంటారో తెలియదు తెలుసుకోవాలని ఉంది!—అన్నాడు సినీతార గిరిజ.

‘అశలేని జీవితంలో తీపి లేదు. తీపిలేని జీవితంపై ఆశేమాడా వుండదు ఆశించటం మూడవ నే వేదాంతం నాకు గిట్టదు. వేదాంతం ఆచరణసాధ్యమయిన బోధ చేసేగాని నాకు రుచించదు’ అని ఆమె నిర్వచనంతో పరికినప్పుడు సినీగిరిజీఖరంపైకి ఆసోహించాలని ఆమె కనే కలలు కళ్ళలో మిలమిలలాడాయి.

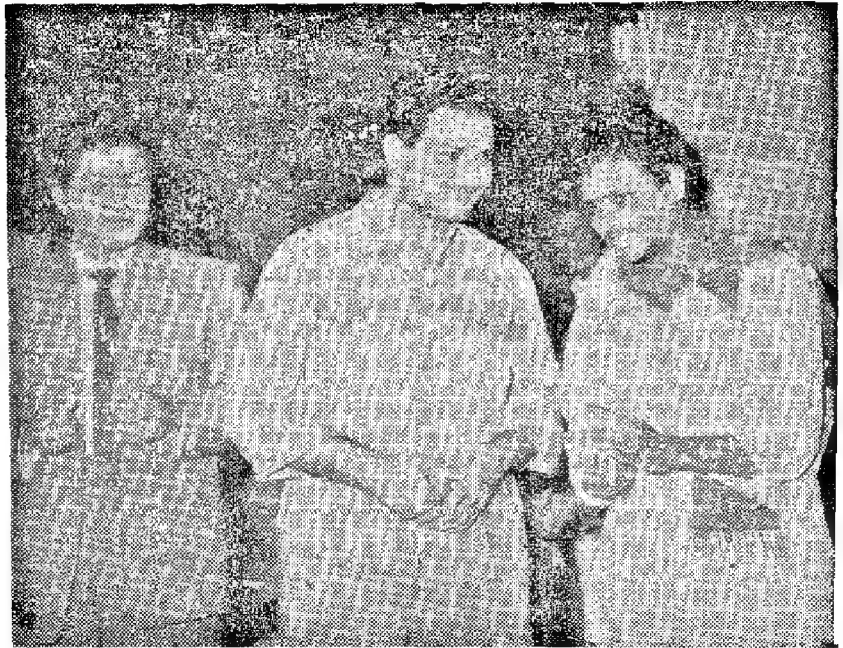
ఎవరిబాగు వారు కోరుకుంటే హానిలేదనీ, అది మరొకరిని శారపనంత వరకు విచారించ వలసిందేమీ ఉండదనీ తనకు తనో వేదాంతం చెప్పుకుని ముందడుగు వేస్తున్నాడు గిరిజ.

జర్నలిస్టు నాగేశ్వరరావు...

ఒకానొక ప్రసిద్ధ సచిత్ర పాఠకు, తిక కార్యాలయం. ఆ కార్యాలయం

జి. వి. యన్. ‘పెంగ్లెపిలుపు’లో నాయిక జీవిక.

శ్రీరామా పిక్చర్స్ వారి “దేశద్రోహులు” ప్రారంభోత్సవ సందర్భములో తీసిన ఛాయాచిత్రము. కుడినుంచి ఎడమవైపుకు : శ్రీ ఎన్. రాజేశ్వర రావు, ఎన్. టి. రామారావు, కాంతారావు.

ముందు కార్మికులంతా చేరి పెద్దపెట్టున ఏదో ఆందోళన చేస్తున్నారు. జర్నలిస్టులూ చాలామంది ఉన్నారు. మంచికి పోతే వంద నజరిగినట్లుంది. రచ్చకెక్కి రట్టుచేసున్నట్లు న్నాడు వాళ్ళంతా. ఆ ఆందోళన తోంచి, బిరబిర వచ్చిన కౌరవిగి చరచర నడిచి వచ్చాడు ఒక యువకుడు. ఆ సమయంలో అందరిదృష్టి ■ యువకుడి మీద పడింది. అతనిముఖం కండగడలా పొరుపంతో నిండి ఉంది ఆ వచ్చిన యువకుడు అందరినీ కలయ చూసి యేదో చెప్పబోతూండగా ‘కట్’ మనడం జరిగింది.

■ యువకుడు జర్నలిస్టా, కార్మికనాయకుడా అని తిక్కవీలించులు జగుగుతుండగా ‘అవునండీ నేను జర్నలిస్టునే వృత్తి అది కాకపోయినా ప్రభు ■ అదే’ అన్నారు అక్కినేని నాగేశ్వరరావు.

ఇది విజయాస్టూడియోలో అన్నపూర్ణ వారి ఆరవచిత్రం ‘పెంగ్లెపిలుపు’ యువకుడుగా నాగేశ్వరరావు నటించారు.

* * *

మధుర గాయకుడు పి. వి. శ్రీనివాస్ తన సోదరి చి|| సా|| సీతలక్ష్మిని, చి|| రంగ నాథ్ (మద్రాసు హైకోర్టులో న్యాయమూరిగా పనిచేసిన కీ. శే. వింజమూరి గోవింద రాజాచారిగారి పుతరుడు) కు ఇచ్చి అక్టోబరు 26 న ప్రభంగా వివాహం జరిపించారు మద్రాసు, లాయడ్స్ రోడ్ లోని చిత్రగృహ భవనంలో జరిగిన ఈ వివాహానికి మద్రాసు ప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ

పి. వి. రాజమన్నార్, శ్రీ వి. ఎన్. పి. అయ్యర్, నగరంలోని పలువురు ప్రముఖ న్యాయవాదులు, చలనచిత్ర దర్శకులు, నిర్మాతలు, సంగీత దర్శకులు ముచూరానికి వచ్చి వధూవధులను దీనించాగు. మర్నాడు సాయంకాలం వింగు, గానసభలు జరిగాయి. తెలుగు సినిమా పే బాక గాయకులు రాజేశ్వరరావు, ఘంటసాల, పితాపురం నాగేశ్వరరావు, లీల, నుకీల, జానకి మొదలగువారంతా పాడారు. తరువాత బెనిక శిఖామణి ఈమని కంకరశాస్త్రీగారి గాన పధ జరిగింది. మద్రాసు ఎ. కణక్ మృదంగం వాయిదాచాగు.

తెరమీద జీవితాలు!

మానవ మస్తిష్కంలో కలిగే భావాలూ పుట్టేబొమ్మలూ మరేజంతువుకూ కలగవనీ, అవిలు జంతువులకు మేధస్సు లేదనీ కొర్రువాదం. దానిమాట ఎక్కడాన్నా కలిగే భావంకాని, ఏర్పడే బొమ్మకాని వ్యక్తం చేయగల, కాశ్యతింగా రచించుకుని నలుగురి కోసం దాచగల ప్రజ్ఞ మానవుడికిమాత్రమే వుంది.

వంగదేశపు మహామేధావి, నవలాకారుడు బిహూతి తెనాలి ఇందుకొక నిదర్శనం ఆయన అనుభవంలో చూసింది చుట్టుపట్ల జీవితాలు. వ్రాసిందికూడా తన పరిసర లా, జీవితాలే. అంతేకాని కృత్రిమమైన ఏదో కట్టుకథలూ కాదు. తనకు స్పృహింహద్యం, కాలగమనం, జీవితసత్యం - ఏమిటో తెలియ జెప్పిన

కావ్యాలు ■ జీవితాలే. అవి ఆయన హృదయ
ఫలకలమీద హత్తుకుపోయినాయి. యధా
తథంగా, కృత్రమత తగలకుండా,
నిర్మలంగా = జీవితాలను రచించాడు
విభూతిజనశ్రీ. వాటిని దృశ్య కావ్యా
లుగా చిత్రించాలనేకాంక్ష, ఆశి,
అంతకుమించిన ఉత్కృంఠ సత్యజిత్ రాయ్కి
కలిగింది. పర్యవసానంగా పథేర్ పాంచాలీ-

తెరమీద జీవితాలు!

చిత్రత్రయంగా అపరాజితో, అపూరి
సంసారలతో కలిపి ఆధునిక మహాభారతమని
చెప్పకోదగిన మూడు చిత్రాలూ తీశాడు.
'పథేర్ పాంచాలీ' మనోసారి మృదాను
సాహసీస్ థియేటర్ లో నవంబరు 6 నుండి

(ప్రదర్శించాడు.

మున్నెన్నడూ రానంతమంది ఈసారి
ఈ చిత్రం దర్శించడానికి వాసలో కూడా
వచ్చారు. పథేర్ పాంచాలీ చిత్రాలను
అంతర్జాతీయంగా లభించిన గౌరవాదరాలు,
అవార్డులు, ప్రశంసలూ బహుళం మన ప్రేక్ష
కులలో ఈ చిత్రాలపట్ల ఆసక్తి కలిగించి
వుంటాయని, తేకపోతే ఇంతమంది జనం

వనితామణికి
పరవశంగాదా!
తన
సౌందర్యం
మెప్పుగనగా!

శిష్యానవనరో. దేవాయనో. వజ్రవననరో. మీరున్న
నిల్లిచోట్లా పాదపాపుడున్న వింతచూపుడు... మీరూప
తావల్య సూచనలుగా మీ మనోవిరిచి మెదలుచుండును,
మీరు ఆతిమందరదానం కలిగియున్న దృఢనమ్మకం హెచ్చు
తున్నకొండ మీ సొగసు వృద్ధిబొందదా! అతి సౌందర్య
మైన వనితగానుండవలెనంటే, ఆమె చర్యలు సొగసుగా
నుండవలెను అని నీనీమాతార సావిత్రీకి తెలియును. ఆమె
జిలా చెప్పచున్నది, 'అనేకమంది నీనీమాతారలవలె. వరి
మగమైన లక్ష్మీయందు నాకు నమ్మకం. దాని సౌమ్యమైన
మీగడవంటి సురగ నా చర్యలును మెరయుచుండే మృదు
వుగా వుంచుచున్నది.' మీరుకూడా అమిత సౌందర్యంగా
పుండండి-లక్ష్మీ వాడుచివల్ల!

నీనీమాతారలకు
సౌందర్యమునిచ్చే
శుద్ధమైన,
సౌమ్యమగు సబ్బు

సావిత్రీ, ఎ.వి.ఎమ్.వారి 'కళాక్షర కల్పము' చిత్రంలో తార

ఈ చిత్రంచూడటం జరగదని విజ్ఞాన అనేకులు అభిప్రాయపడారు.

ఈ చిత్రంలో బాక్సైట్ను పాటర్ శక్తి యుక్తులుగాని, పంచరంగుల పంచారీపులు గాని, చిత్రగీతుల విచిత్రగీతులుగాని, మనుషులుచేసి ఆనందించకపోయినా చూసి ఆనందించే అసభ్యులు (అపహాస్యం)గాని, పేను పాతాలుగాని మచ్చుకు కనిపించవు. తెగ మొహాలు తగిలించే మేకప్స్, అవి నివసించే కృత్రిమ కళానిపుణుల వెలివిరిసే సెట్స్ గాని అంతకుముందే లేవు. ప్రాసిద్దువుకుని బట్టి పట్టి హావభావాలు ఒకటోనూ గడ గడా చెప్పే సంభాషణలు లేవు.

ఇవన్నీ లేని చిత్రం చిత్రంకాదని, జీవిత మని తెలుసుకున్న పాశ్చాత్యులు సత్యజిత్ రాయ్ అపూర్వకృషికి జోహారుచ్చించారు. అవిధంగా మనం గుర్తించలేని మహిమను గుర్తించి మనకు మార్గదర్శకులై నారు.

భారతీయ సంస్కృతీసారథం మనకట్టు కున్న కట్టుకథలోనూ, బట్టిపెట్టిన పట్టుడు ముక్కులోనూ లేదని, మనజీవితంలో, మన అనుభవంలో భావాలోనే ఉందనీ ఈ చిత్రం మనకు బోధిస్తుంది. అందుకు తానేపాత్యంగా నిలుస్తుంది.

సత్యజిత్ రాయ్ చిత్రాలు మన ఆపేక్షలూ మన అంతరంగాలూ, అనురాగాలూ ఎంత గూఢమో, గూఢమో ప్రతిబింబించే దర్శనాలు. ఇవి చూడవలసిన అవసరం ప్రేక్షకులకూ, చూపవలసిన బాధ్యత ధియేటర్ యజమానులకూ ఎంతైనా వుంది. ఈ బాధ్యత గుర్తించినవాడు అది వారికొక యోగ్యత కాకపోదు.

సౌందర్య మహల్ లో 'కులంలేనిపిల్ల'!

ప్రిన్సిపల్ రచన 'కులంలేనిపిల్ల' నాటకాన్ని, పన్నుపురి ఆంధ్ర ముగ్ధరాజ సంఘం వారు, దీక్షవిద్యార్థుల సహాయం కోసం - అక్టోబరు 30 వ తేదీన మద్రాసు, సౌందర్య మహల్ లో ప్రదర్శించారు. ఈ ప్రదర్శనకు - నటగాయకుడు శ్రీ నూరిబాబు అగ్రగణ్యత వహించారు. శ్రీ అనుముల శేషగిరి దర్శకత్వం వహించారు.

కులతత్వానికి సంకెళ్లు వేయబోయి, శుగు - తియ్యన అరాంగిని కోల్పోయిన అభాగ్యుని జీవితగాథ ఈ నాటకం, తెలుగువాడులా అనేక చోట్ల ప్రదర్శింపబడి, ప్రశంసలందుకొన్నది!

ఈ నాటకంలో పాల్గొన్న నటీ నటులందరూ అతి చక్కగా, పాత్రపోషణను అర్థం చేసుకుని నటించారు. ముఖ్యంగా - సుదర్శనంగా నటించిన యస్. సాంబశివరావు, విమలగా నటించిన కుమారి కె. లీల మచ్చుకోదగ్గ స్థాయిని నటించారు.

ఆంధ్రనచిత్రవారపత్రిక

చదవాలి - సుఖపడాలి

దాంపత్య జీవితంలో బహిష్కారం, శాశ్వతమయ్యేవారి సుధరించుటకు ప్రముఖ డాక్టర్లు కనుగొన్న కొన్ని అమూల్య రహస్యాలు "జీవిత రహస్యాలు" పుస్తకంలో ఉన్నాయి. ఇంకా అంగులో ఒక వంశ ధాతువుకు 80 కంటూ 5 కిం వస్తువుతుందనేది అబద్ధమని ఎలా నిరూపించారు, దీక్షా వగులుకల ఫలితాలు, వాటిలో నొప్పులుకల, బుద్ధి వరిదీక్షలు, సుఖవ్యాసులు రాకుండా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, దాంపత్య జీవితాన్ని ఆనందమయం చేసుకోవడానికి కనుగొన్న మార్గాలు, కుటుంబ నియంత్రణ మార్గాలు, యింకా మిజీవితంలో వెంటనే తెలుసుకోవలసిన అన్ని సంగతులు. "జీవిత రహస్యాలు" అనే ఈ తెలుగు పుస్తకంలో వున్నాయి. వెల గు. 3-50 పోస్టు ఖర్చు ఉచితం. ఇవి క్రిందిచోటే నోరుకును. 'నేళినీ' ప్రచురణలు, అక్కివీడు. నిలూగు. ఆంగ్లంకు (డా. సి. వి. పోస్టుద్వారా మిమ్మా సంపాదకును.

SWATIK

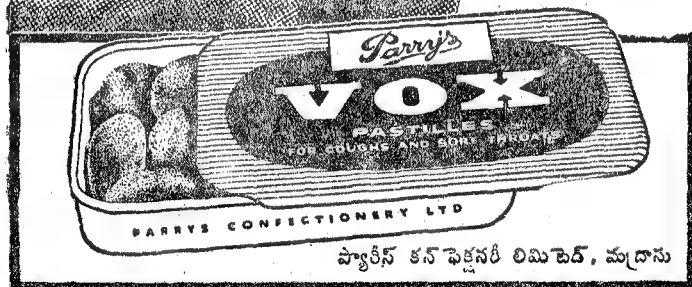
చలిగాలికి మీ గొంతుక లోపల కూడా రక్షణ

కావలసి ఉంటుంది

జలుబు, గొంతురాపిడి, మింగేటప్పుడు నొప్పి ఇవన్నీ సాధారణమైన చలిగాలి జబ్బులు. వాక్స్ పాస్టిల్స్ మీ గొంతుక లోపల వెచ్చదనాన్ని కల్గించి సంసర్గాన్ని నివారిస్తుంది. వెంటనే ఉపయోగించుకోవడానికి ఎప్పుడూ ఒక డబ్బాను చేతిలో ఉంచుకోండి.

వాక్స్ పాస్టిల్స్

ప్రెసిడెంట్ కన్ ఫెక్షనరీ లిమిటెడ్, మద్రాసు

JWT/PRS/V-1165

యువశి-యువకులు కావాలెను

“జిప్ డేట్ కి ధర్మ సోనా హై” అనే ఒక భారతచిత్రము గొప్ప డైరెక్టర్ చే డైరెక్టు చేయబడుచున్నది. ఇందు ముఖ్య పాత్రలు, చిల్లర పాత్రలు ప్రఖ్యాత నటీనటులను ప్రకటింపబడుచున్నారు. ఇంటర్వ్యూలు బొంబాయి, ఢిల్లీ, కలకత్తా, మద్రాసు, నాగపూరు, బెంగళూరు, కాళికట్ మరియు యితర 25 ప్రధాన నగరములలోను జరుగును. సెలెక్ట్ అయినవారు రెండు రోజులు కాంట్రాక్టు వ్రాసి యివ్వవలెను. నేరుగా రానక్కరలేదు. వివరములకు వ్రాయండి :

SCREEN ART PRODUCTIONS,
Film Producers, AMRITSAR-42.

పండ్లను కాపాడుటకు **రెమి** టూత్ పౌడర్

టూత్ పౌడర్

Remy TOOTH POWDER

రెమి హాస్యనాటకం—ప్రతి శుక్రవారం రేడియో సిలోను 41.75 మీటర్ల మీద సా|| 6-80 నుండి 6-45 గంటల వరకు విసంది.

పండిత గోపాలాచార్యులవారి **అరుణ** స్త్రీల ట్రానిక్ ఆయుర్వేద్యమం (ప్రాణజ్ఞ) ఎమిటిడ్ మిస్ట్రీ

డాక్టరుగా వుండండి !
ఇంటివద్ద నున్నప్పుడు హోస్పిటల్ ట్యూషన్ ద్వారా ప్రభుత్వ రిజిస్టర్డ్ కాలేజీ నుండి డిప్లోమా పొందగలరు. ఉచిత ప్రాప్తి క్లినిక్ నకు వ్రాయండి.
INDIAN HOMOEOPATHIC C LLEGE.
(A.M.W) Jullundur City.

శ్రీ వత్సవారి **శుభ** బారు సబ్బు
ఉతుకుటకు నిశ్శము ఉపయోగపడునది.
కెమికల్స్ & డ్రగ్స్ (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
మద్రాసు-30

శ్రీ రామా ఆవిష్కరణ
ప్రసిద్ధి చెందిన “శ్రీ రామా” 1961 సం|| రం ఆఫీస్ క్యాలండరు నకు ఎదురు చూడండి.
వివరములకు:
శ్రీ రామా ప్రింటింగు పర్సు.,
54, నారాయణ మొదలిపేటి, మద్రాసు-1.

ఆటలో ఒక్కసారి పప్పులో కాలువేసినా ఓటమి తప్పదు!

అట పోవడానికి ఒక్క తప్పవల్సి కాలు!
(పత్తిరి ఒక్కటే ఒక్క ఎత్తు తప్పగా
వేసినా వెంటనే దానిని ఆధారం చేసుకొని
■ ప్రయోజనం చేయిజారిపోకుండా చివరి
కంటా జాగ్రత్త పడడమే గెలుపొందడానికి
ముఖ్య నూత్రం.

ఓపి మెమోరియల్ సంఘం(అంతర్జాతీయం)
క్రిందటి మే నెలలో నిర్వహించిన ఆంధ్ర
చతురంగం టూర్నమెంటులో ఇద్దరు ప్రము
ఖులు—ఇప్పటి ఆంధ్ర ఛాంపియన్ శ్రీ జి.
కుటుంబరావు, శ్రీ వి. జి. కృష్ణమూర్తి—
ఆడిన ఆట పైన పేర్కొన్న నూత్రాన్ని
రూపు చేస్తున్నది. ఈ పోటీలో 28 ■ ఎత్తు
వరకు నలుపు ఆట ప్రశంసనీయంగా ఉన్నది.
నలుపు 25 వ ఎత్తు ఆట పోవడానికి దారి
తీసినది.

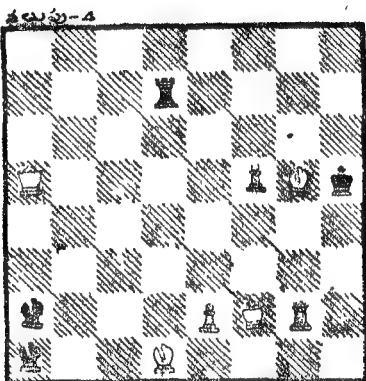
ఈ ఆట సాగిన క్రమం ఇది:

తెలుపు—జి. కుటుంబరావు; నలుపు—
వి. జి. కృష్ణమూర్తి.

బర్డ్స్ ఓపెనింగ్

1. బ—రా 4; బ—రా 8.
2. బ—రా 4; బ—రా 4.

స మ స్త్య

తెలుపు ఆడి రెండువత్తులలో ఆట
కట్టాలి. సమాధానం 1960 నవం
బరు 30 వ తేది సంచికలో

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

3. బ—రా 5; బ—రా 4.
4. గు—రా 8; గు—రా 8.
5. క—గు 5; క—గు 2.
6. క×గు (అ); క×క.
7. 0—0 (రాజువైపు కోట); గు—రా 6.
8. బ—రా 8; క—రా 2.
9. గు—క 8; 0—0 (రాజు వైపు కోట).
10. బ—రా 6; బ—రా 4.
11. బ×బ (సి. పి.); క×బ.
12. క—గు ■ (అ); గు—క 4.
13. మ—రా 1; మ—రా 2.
14. ఏ—గు 1 (?); మ ఏ—రా 1.
15. బ—రా 4; గు—మ 5.
16. ఏ—మ 1 (ఇ); గు×గు మ.
17. ఏ×గు; బ—రా ఏ 4 (!) (క).
18. మ—రా 2; బ×బ.
19. బ×బ; క—మ 5 మ.
20. రా—క 1; మ—ఏ 5.
21. మ—గు 2; క×గు.
22. బ×క (ఉ); బ—మ 6.
23. మ—ఏ 8; మ—క 8 (ఉ).
24. ఏ—క 2; రా—క 2 (?) (ఎ).
25. మ—ఏ 5 మ; రా—రా 2 (?) (ఏ).

26. మ×క ■ మ; రా—మ 2.
27. బ—గు 5!; మ—క 4.
28. మ×మ బమ; రా—క 1 (బ).
29. క—రా 8; బ—రా 4.
30. బ×బ; మ—ఏ 6 మ.
31. రా—రా 1; మ—గు 6.
32. క—క 4 (బ); మ—ఏ 5.
33. రా—మ 2; ఏ×రా బ.
34. ఏ (1)—క 1; ఏ (2)—క 4.
35. మ—మ 6; ఏ (1)—క 2.
36. మ—గు ■ మ; రా—మ 2.
37. మ—క 7 మ; నలుపు ఓటమి అంగీకరించినది.

(అ) నలుపుబలం పెడడానికి దోహద
మివ్వనప్పుడు కిగటు ఇచ్చి గుర్రం తీసు
కొనడం వాంఛనీయంకాదు. ఇంతకన్న 6.
బ—మ 8 4 వేయవచ్చు.

(ఆ) వెంటనే 12. బ—రా 4 వేసి
ఉండవలసినది.

(ఇ) తెలుపు 14 వ ఎత్తు నిరర్థకమని
దీనితో రూపు అయినది.

(ఈ) ఇక్కడ నలుపు 17—; బ—రా 4
కూడా ఆడవచ్చు. 18. బ×బ; క×బ. 19.
ఏ×ఏ మ; ఏ×ఏ. తెలుపు ఏనుగు స్థితి
అయోమయంగా ఉన్న కారణం చేత ఆటలో
నలుపుదే పై చేయి.

(ఉ) తెలుపు 22. క×క ఆడితే నల్ల
బలానికి లాభం.

(ఊ) 23—; మ×మ. 24. ఏ×మ;
బ×బ. 25. క—రా 8; బ—రా 4.
26. క×క బ; ఏ×క బ మ. 27. రా—రా
2; ఏ×రా గు బ అయితే నలుపు సులభంగా
గెలుపొందుతుంది.

(ఎ) 24—; బ×బ ఆడి ఉండవలసినది.

(ఏ) ఇప్పటికి కూడా మించి పోయింది
తేను. నలుపు 25—; మ—గు ■ వేసి ఉండ
వలసినది. 26. మ×క బ; మ×గు బ
అయితే ఈ ఆటలో ఇంకా నలుపుదే పై
చేయి.

(బి) ఇప్పుడు నలుపు ఆట అంతా తాగు
మార్చినది. ఒకప్పుడు ఉధృతంగా ఉన్నా
ఇప్పుడు నలుపు అధికమైన ఒత్తిడికి గురి
అయినది.

(బి) 27 వ ఎత్తునుంచి ఆటలో తెలు
పుదే పై చేయి.

(బి) ఇంక నల్ల బలానికి మార్గంలేదు.

—చాగంటి బాపిరాజు

గళ్ళనుండికట్టు-25

ఆధారాల పోటీ ఫలితం

శ్రీమతి ఎస్. అరవిందాదేవి (కాకి
నాడ) పంపిన ఆధారాలు ఉత్తమ
మైనవిగా నిర్ణయించి ఆమెకు బహు
మతిగా రు. 500 పంపుతున్నాము.

శ్రీమతి అరవిందాదేవి పంపిన ఆధా
రాలు ఇవి:

29 అడ్డం. “కలవం అన్నవారి తల
కొట్టవేయండి.” (మేము ఇచ్చినది—
లేకేం.) జనాబు—లనం.

14 నిలుపు. “పెళ్లిలో అల్లుని అలక
దీనిపై బగుగును.” (మేము ఇచ్చినది—
పాన్సు.) జనాబు—పాన్సు.

—సంగపాపకుడు.

లో ప్రధానమంత్రి చాలా సమర్థతతో వ్యవహరించారు. ఆయనను రష్యాకు లావీలోకి ఈడ్వడానికి సర్వదాప్రయత్నించే ఒకవర్గం విశేషాలు ఎంత కష్టించినా, ప్రధానమంత్రి తమ పంథాను విడువకపోవటమే కాక, సమితి కార్యదర్శులుగా ముగ్గుగుండాలని రష్యనులు చేసిన నూచనలను పైతీం తిరస్కరించారు.

రష్యా ప్రధానమంత్రిని గూర్చి ఒకానొక భారతీయ వార్తాపత్రిక చేసిన వ్యాఖ్యలను రష్యాకు విశేషం ఒకరు శ్రీ నెహ్రూ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చారు. ఆయన చెప్పిన సమాధానం ఆ విశేషానికి సంతోషం కలిగించి ఉం

న్యూ ఢిల్లీ లేఖ (12 ఏ పేజీ తరువాయి)

డవలసింది. ప్రధానమంత్రిని అప్పుడు జాగ్రత్తగా గమనించిన వారికి ఆ సమాధానం ఆయన చెప్పబడినట్లుగా, లేక మాటల గారడీ చేసున్నారా అని ఆశ్చర్యం కలుగకపోలేదు. కమ్యూనిస్టులను వివేచనలో, ముఖ్యంగా బ్రిటిష్ వారిపట్ల, అమెరికన్ పట్ల రష్యా వారి దృక్పథం, పాశ్చాత్య దూష

ణతో కూడి ఉంటున్నవి. కాని కమ్యూనిస్టుల ప్రవర్తనపై వ్యాఖ్యానించే మామూలు ప్రతి ఎవరికీ లేదని ఆ రష్యాకు విశేషానికి ప్రాయం.

శ్రీ హుమయూన్ కబీర్ సాంస్కృతిక వ్యవహారాల మంత్రిగా పనిచేస్తున్నారు. ఆయన కృషి ఫలితంగా రష్యాతో మనకు సాంస్కృతిక ఒప్పందం ఉన్నది. అందువల్ల, న్యూయార్క్ లో రష్యా ప్రధానమంత్రి ప్రదర్శించిన సాంస్కృతిక అభివర్ణించే అధికారం శ్రీ కబీర్ కే ఉన్నది!

గులాబీ పూల వర్షం

ఒక పౌను గులాబీల నూనె తయారు చేయటకు సుమారు 4000 పౌనుల గులాబీ పువ్వులు కావాలి.... కాని మనోల్లాన కరమైన గులాబీ పూల వర్షం వలె హాయి గొలుపుటకు మీకు కావలసిందల్లా ఒక గోదెజ్ నం. 1. నబ్బు బిళ్ల. గులాబీల మనోహరమైన కమ్మని పరిమళము దివ్యముగా తిరిగి వళ వర్షు కోబడి నబ్బులలో రాజా యనదగు ఈ నబ్బు యందు యంత్ర మూలమున ఇమడ్చి బడినది.

నూతన పరిశోధనలు, పద్ధతులున్ను, అధునిక యంత్రములు మరియు సంవత్సరాల తరబడిగా పొందిన అధికానుభవమున్ను, ఇతర గోదెజ్ నబ్బులతో పాటు ఈ మొదటి కూరగాయల నూనె టాయిలెట్ నబ్బు యందలి పాంప్రదాయంగా పరిశుభ్రపర్చునట్టిన్ని మార్దవకర మైనట్టిన్ని పదార్థములను ఇంకా ఎక్కువగా వృద్ధిబొందింపజేసినది.

నబ్బులకు అత్యుత్తమ నామచిహ్నము

గోదెజ్

నం. 1. టాయిలెట్ నబ్బు

పెద్ద - సైజు

అతి శ్రేష్ఠమైనది మరియు స్వదేశీ

19. మాడుతుంటే తలంటుకోడానికే.
20. లోగిట్లో రెండు వాళ్ళి మధ్య నడిచెడి!
22. అక్కజిక్కున్నా మనినా కవులంతా కావ్యంమధ్య ఎక్కడోకి, చోట రాసిపడేసే వృత్తి.
23. అలకీ వలకీ అవతలికి.
25. ఇంటి కా డెదులేవి?
27. రగడ పనికాద నేనాడే గడుసుమనిషి.
28. యముని నన్నిధి నే ఋషి.
29. జీవితాంతం మీకు తోడుగాతిరేకాల్లే.
30. —చేవర! తెలియనిచేముండి!
31. కంచుకెళ్ళే మన కెగురయే దిడి కాదుగదా?
32. సితిపరుడేపక్క సుతిపరులు చేసేది. ఇవారకం జమిందారీ!

'అయామ్ సారీ'

ఒక చోట సిటీ బస్సులో ఎక్కిన శ్రీ కూర్చోడానికి చోటులేక, ఇచ్చేవారు లేక ఒక యువకునికి నమీషంగా నిలబడింది. బస్సు పోతూ పోతూ ఒక్క కుదుపు కుదిపేసరికి ఆమెగారు ఆయన మీద పడింది. అంతలో ఆమె లేచి ఏదో అనబోయింది. ఆ యువకుడు చటుక్కున "అయామ్ సారీ!" అన్నాడు. ప్రయాణికులు అందరూ ఒక్కసారి ఘొల్లు మున్నారు. ఆతడు కూడా గ్రహించుకుని వారితో శ్రుతి కలిపాడు.

—కె. మోహన్ రెడ్డి (నల్లగొండ)

* * *

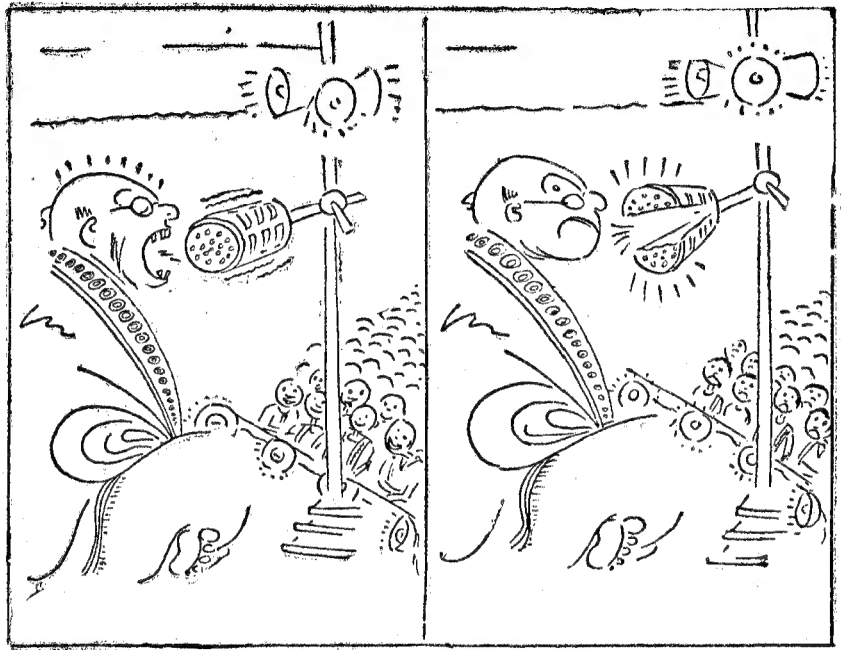
టిక్కెట్లు చింపే
పిచ్చివాడు!

ఒకానొక ఆసామీ ఒక సినిమా థియేటర్ కు వచ్చి మూడుసార్లు టిక్కెట్ కొన్నాడు. నాలుగోసారి మల్టీ బుకింగ్ ఆఫీసుకు వెళ్లేసరికి—

“ఏమిటి, ఇన్ని సార్లు టిక్కెట్ కొంటున్నారు” అని గుమాస్తా అడిగాడు.

“ఇక్కడ టిక్కెట్ కొంటే ఏమిలాభం? డబ్బంతా దండగ అయిపోతోంది. సినిమా చూడడానికి లేకుండా పోతోంది. పైన ఎవడో పిచ్చివాడు ప్రతినారీ టిక్కెట్ సగానికి చింపేస్తున్నాడు!” అన్నాడు, ఆ ఆసామీ.

—సి. వి. కె. మూర్తి (బిటగుంట)

—చిత్రకారుడు : బి. రామస్వామి (కరినగరము)

పొట్టి కథలు

~~~~~

'ఛీ, నీ దుంపతెగ!'

మా ఊళ్లో నాటక ప్రదర్శనం జరుగుతోంది. భీముడు పాత్రధారి మహాగంభీరమైన పోజుపెట్టి, ఒక చేత్తో గదపట్టుకొని, రెండవ చేత్తో మహాభయం కరంగా మీసం దువ్వెత్తూ ధర్మరాజు పాత్రధారిని సంబోధించి “అన్నా ధర్మరాజా...” అని ఏదో చెప్పబోయాడు. అంతలో ఒక దోమ ఆతని మీసం మీద వాలింది. భీముడు పాత్రధారి మహాకోపంగా ఒక్క దెబ్బవేసి ఆ దోమను హతమార్చి “ఛీ నీ దుంపతెగ!” అని అరిచాడు.

ప్రేక్షకులు అందరూ ఘొల్లు మన్నారు.

—పి. భాస్కరరావు (బందరు)

* * *

“ఇప్పుడు లేదు!”

పాలమనిషి - ఏమండీ పైకం ఈ నేళ అయినా ఇష్టారా?

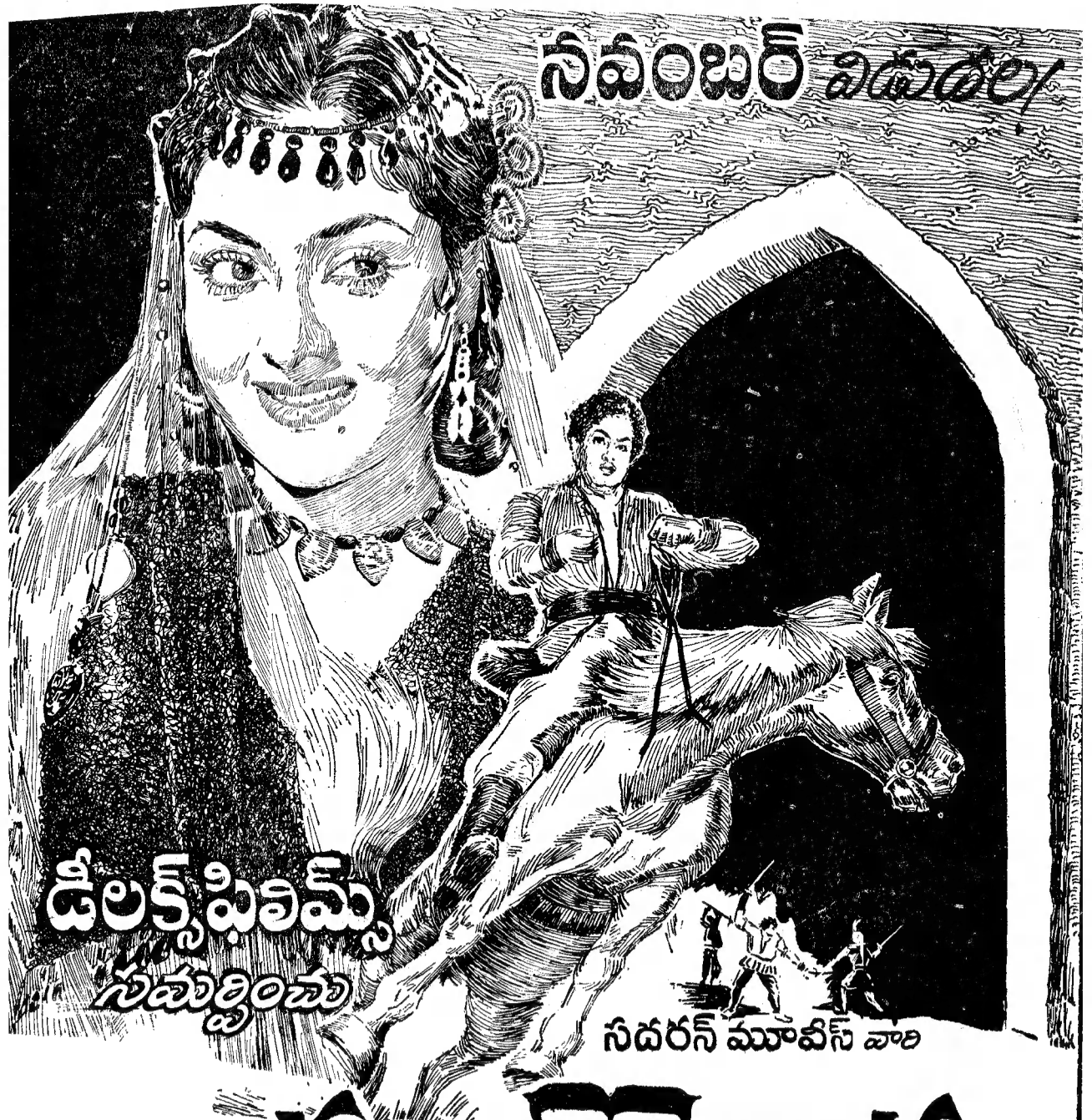
ఆయన - ఇప్పుడు లేదన్నా నుగా, అమ్మా.

పా. మ. - లేదు. ఎప్పుడూ ఇదే మాట. మాట అంటే రోష మన్నా ఉండాలి.

ఆయన - ఇప్పుడు లేదన్నా నుగా, అమ్మా.

పా. మ. - ఎన్నిసార్లు మీ ఇంటిచుట్టూ తిరగాలి? కొంచెం లజ్జ ఉండక్కర్లే?

ఆయన - ఇప్పుడు లేదన్నా నుగా, అమ్మా.

బాగ్దాద్ గజదొంగ

STUDIO Ketha.

డైరెక్షన్ : T.P. సుందరం

CHITRALEKHA

అంధ గొతమి పిక్చర్స్ + నెట్వర్క్... భాస్కర్ పిక్చర్స్ + నైజాం... వాణి ఫిలింస్